

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
IX kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 23. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2017 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 23. posiedzeniu Senatu:

senatora Roberta Dowhana.....	7
senatora Roberta Gawła.....	18
senatora Jana Hamerskiego.....	23
senatora Andrzeja Kamińskiego.....	28
senatora Macieja Łuczaka.....	34
senatora Ryszarda Majera.....	37
senatora Roberta Mamałowa.....	47
senatora Marka Martynowskiego.....	51
senatora Łukasza Mikołajczyka.....	53
senatora Andrzeja Misiółka.....	60
senatora Jarosława Obremskiego.....	69
senatora Grzegorza Peczkisa.....	71
senatora Mariana Poślednika.....	77
senatora Czesława Ryszki.....	79
senator Janiny Sagatowskiej oraz senatora Stanisława Karczewskiego.....	88
senatora Waldemara Sługockiego.....	90

23. POSIEDZENIE SENATU

(22 lipca 2016 r.)

Oświadczenie senatora Roberta Dowhana

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o podjęcie działań administracyjno-prawnych mających na celu budowę docelowych węzłów w ciągu autostrady A2 na terenie województwa lubuskiego.

Zgodnie z umową koncesyjną zawartą między ówczesnym ministrem infrastruktury a Autostradą Wielkopolską SA na odcinku autostrady A2 Świecko – Nowy Tomyśl, na terenie województwa lubuskiego zostało zaplanowanych 7 zjazdów. Obecnie wybudowanych jest 5, realizacja 2 pozostałych, „Łagów” oraz „Myszecin”, jest odkładana w czasie. Przyczynia się to do ograniczenia mieszkańcom oraz podróżnym dostępności do autostrady, a przedsiębiorcom i ruchowi tranzytowemu – do istniejącej infrastruktury.

Autostrada A2, jako najważniejsza oś komunikacyjna na linii wschód – zachód w regionie, stanowi korytarz tranzytowy. Powstanie brakujących zjazdów „Łagów” i „Myszecin” jest działaniem priorytetowym dla województwa. Realizacja inwestycji wpłynie na rozwój gospodarki oraz turystyki zarówno lokalnych gmin, przez które przebiega autostrada A2, jak i całego województwa lubuskiego.

W związku z powyższym uważam, że działania mające na celu budowę docelowych węzłów w ciągu autostrady A2 na terenie województwa lubuskiego są ważne i uzasadnione.

*Z poważaniem
Robert Dowhan*

Odpowiedź

Warszawa, 24 sierpnia 2016 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na przekazane w dniu 1 sierpnia br. oświadczenie senatora Roberta Dowhana w sprawie podjęcia działań administracyjno-prawnych mających na celu budowę węzłów Łagów oraz Myszecin na koncesyjnym odcinku autostrady A2 Świecko – Nowy Tomyśl w województwie lubuskim, przekazuję informacje w zakresie swojej właściwości.

W zakresie przyspieszenia planu rozbudowy węzłów wskazać należy, że Umowa zawarta w dniu 30 sierpnia 2008 r. z Autostradą Wielkopolską II SA na budowę i eksploatację Odcinka II autostrady płatnej A2 Świecko – Nowy Tomyśl („Umowa”), wskazuje fazy, w jakich realizowany będzie określony zakres robót. Zgodnie z postanowieniami Umowy wybudowane miały zostać węzły drogowe „Rzepin”, „Torzym”, „Jordanowo”, „Trzciel”, „Nowy Tomyśl” (rozbudowa) oraz „Buk” (przebudowa). Przystąpienie do realizacji węzła „Łagów” (zlokalizowanego w km 51+510) nastąpić ma w Fazie VII a węzła Myszecin (zlokalizowanego w km 76+195) nastąpić ma w Fazie VIII. Umowa określa, że realizacja Fazy VII oraz VIII w odniesieniu do danego odcinka autostrady będzie miała miejsce po przekroczeniu określonego poziomu swobody ruchu, tj. w sytuacji kiedy przekroczona zostanie na danym odcinku określona płynność ruchu i nastąpi przejście z poziomu B na C. Oznacza to, że strony Umowy przewidziały możliwość

realizacji węzłów „Łagów” oraz „Myszęcín”, jednak terminy ich realizacji uzależniły od przesłanki ekonomicznej (osiągnięcia określonego poziomu ruchu), tylko wówczas Koncesjonariusz będzie zobowiązany do rozpoczęcia prac budowlanych mających na celu powstanie ww. węzłów. Aktualny poziom swobody ruchu wskazuje, że poziom C nie został osiągnięty, nie ma również przesłanek aby zakładać, iż zostanie on osiągnięty w najbliższym okresie czasu. Oznacza to, że Koncesjonariusz nie będzie zobowiązany do realizacji inwestycji w postaci budowy węzłów z uwagi na osiągnięcie wysokiego poziomu ruchu.

Wcześniejsza realizacja elementów Fazy VII i VIII, w tym także realizacja węzła „Łagów” oraz „Myszęcín”, może być uzasadniona z uwagi na rozwój terenów lokalnie przylegających do autostrady. W przypadku wystąpienia takiego uzasadnienia, należy jednak rozważyć sposób finansowania wcześniejszej budowy węzłów oraz innych konsekwencji w postaci możliwych do wystąpienia roszczeń ze strony Autostrady Wielkopolskiej II SA związanych z Umową.

Koncesjonariusz w piśmie z dnia 13 lutego 2013 r., podkreślił, że nie posiada żadnych środków finansowych (ani bieżących, ani modelowych na lata przyszłe, z uwagi na małe prawdopodobieństwo realizacji węzłów do końca Umowy), które mogłyby być przeznaczone na realizację, a następnie na utrzymanie i remont ww. węzłów. Ponadto wskazał, że realizacja dodatkowego węzła na autostradzie płatnej poza częścią drogową musi objąć budowę infrastruktury poboru opłat oraz przebudowę istniejących centralnych systemów informatycznych. Takie stanowisko Koncesjonariusz bez zmian prezentuje do dnia dzisiejszego.

Pismem z dnia 23 lipca 2015 r. Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Polak potwierdziła gotowość współfinansowania przez Województwo Lubuskie w 50 procentach kosztów budowy węzła „Łagów” (według wstępnych szacunków ok. 50 mln), ale bez partycypowania w kosztach związanych z włączeniem nowego węzła do systemu poboru opłat na A2, kosztach zarządzania oraz kosztach związanych z jego utrzymaniem. W takiej sytuacji środki finansowe na realizację inwestycji musiałyby pochodzić ze strony Skarbu Państwa. Na dzień dzisiejszy Skarb Państwa nie dysponuje środkami ani na sfinansowanie przyspieszonej realizacji węzła „Łagów”, jak również późniejszego jego utrzymania (również ok. 50 mln – rozłożone na lata, ok. 2 mln rocznie), którym obciążona byłaby strona publiczna w przypadku przedterminowej realizacji węzła Łagów, ani też węzła „Myszęcín”.

Tym niemniej Minister Infrastruktury i Budownictwa będąc otwartym na dialog w przedmiotowej sprawie, w dniu 6 kwietnia 2016 r. spotkał się z przedstawicielami Marszałka Województwa Lubuskiego, Wojewody Lubuskiego, Gminy Łagów oraz stowarzyszeń zabiegających o realizację inwestycji. Podczas spotkania strona samorządowa zobowiązała się do sporządzenia analizy uzasadniającej budowę węzła „Łagów” (kwestia węzła „Myszęcín” nie była poruszana). Opracowanie takie miałyby zostać sporządzone pod koniec trzeciego kwartału 2016 r. Ponadto ustalono, że przygotowana analiza zostanie przekazana do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa wraz z potwierdzeniem deklaracji współfinansowania przez Marszałka Województwa Lubuskiego oraz podmiot prywatny. Wskazać również należy, że w ramach optymalizacji procesu realizacji inwestycji drogowych przygotowywana jest zmiana ustawy o drogach publicznych oraz ustawy o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego w celu umożliwienia finansowania lub dofinansowania między jednostkami samorządu terytorialnego a Skarbem Państwa inwestycji drogowych, w przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego jest zainteresowana współfinansowaniem danej inwestycji drogowej realizowanej nie przez nią.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Roberta Dowhana

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o podjęcie działań mających na celu powstanie skutecznych kompleksowych narzędzi do walki z zanieczyszczeniem powietrza w polskich miastach.

Odnosząc się do apelu z dnia 7 lipca br., podpisanego przez władzy największych polskich miast („Stanowisko polskich miast ws. systemu działań na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach”, 7 lipca 2016 r., Kraków), dotyczącego ww. problemu należy zwrócić uwagę na fakt, iż dotyczy on obszaru całej Polski i wymaga podejmowania wspólnych, dobrze skoordynowanych działań. Potrzebne są zmiany legislacyjne na poziomie krajowym. Działania są tym bardziej zasadne ze względu na skargę Komisji Europejskiej skierowaną do Trybunału Sprawiedliwości UE przeciwko Polsce za długotrwałe łamanie norm jakości powietrza. Jednocześnie Polacy rokrocznie ponoszą konsekwencje zdrowotne związane z niską jakością powietrza w naszym kraju.

Apel zawiera propozycje konkretnych rozwiązań w zakresie ograniczania niskiej emisji:

— wprowadzenie minimalnych standardów jakości kwalifikowanych paliw stałych dla sektora komunalno-bytowego;

— wprowadzenie minimalnych standardów emisji dla instalacji spalania paliw stałych w sektorze komunalno-bytowym;

— wprowadzenie parametrów jakościowych nowych kotłów opalanych paliwami stałymi;

— wyposażenie służb kominiarskich w uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji stanu jakości indywidualnych instalacji spalania.

Jednocześnie proponowane są – podane poniżej – działania w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunikacyjnych.

1. Wyposażenie lokalnych władz samorządowych w możliwość tworzenia stref ograniczonej emisji komunikacyjnej.

2. Wprowadzenie obowiązującego na terenie całego kraju jednolitego systemu oznakowania samochodów spełniających określone normy emisji spalin.

3. Wprowadzenie ograniczenia prędkości maksymalnej w obszarze stref ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie występowania epizodów zanieczyszczeń powietrza.

4. Umożliwienie czasowych zmian organizacji ruchu drogowego w celu ograniczenia lokalnego ruchu pojazdów samochodowych poprzez wprowadzenie ruchu naprzemiennego z rejestracjami parzystymi i nieparzystymi w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami oraz wprowadzenie zakazu ruchu samochodów przewożących mniej niż 3 osoby w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami.

Są też propozycje w zakresie ograniczenia emisji o charakterze wtórnym i utrzymania czystości w obrębie ciągów komunikacyjnych.

1. Umożliwienie lokalnym władzom samorządowym wprowadzenia do regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiązku regularnego czyszczenia na mokro przez właścicieli nieruchomości chodników służących do ruchu pieszego położonych bezpośrednio wzdłuż nieruchomości – szczególnie w okresie wiosenno-letnim.

2. Wprowadzenie do pozwolenia na budowę zapisu o konieczności posiadania i stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających każdorazowo nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne z jednoczesnym rozszerzeniem katalogu obowiązków kierownika budowy w zakresie nadzoru stosowania tychże urządzeń.

3. Rozszerzenie katalogu przepisów dotyczących obowiązku prawidłowego prowadzenia budowy o możliwość ukarania prowadzących budowę za niezachowanie należytej staranności w dbaniu o środowisko poprzez za-

niechanie stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne.

Teraz propozycje w zakresie działalności kontrolnej.

1. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne oraz egzekucyjne związane z przestrzeganiem ograniczeń, zakazów lub nakazów w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej.

2. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne i egzekucyjne w zakresie kontroli jakości spalin emitowanych przez pojazdy w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej lub innych stref wyznaczonych przez rady gmin.

3. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w uprawnienia kontrolne pojazdów (będących w ruchu) opuszczających place budowy pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu do powietrza atmosferycznego.

W zakresie ochrony obszarów wymiany powietrza w miastach byłoby to umożliwienie dodatkowej ochrony kanałów przewietrzania miasta poprzez wprowadzenie w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymogu zgodności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W zakresie działań o charakterze fiskalnym byłoby to umożliwienie ustalania zwiększonej opłaty taryfowej za parkowanie w strefach ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie trwania sezonu grzewczego (jesienno-zimowego).

W związku z powyższym proszę Pana Ministra o ustosunkowanie się do zamieszczonych propozycji rozwiązań problemu. Uważam, że działania mające na celu powstanie skutecznych kompleksowych narzędzi do walki z zanieczyszczeniem powietrza w polskich miastach są ważne i uzasadnione.

Z poważaniem
Robert Dowhan

Odpowiedź

Warszawa, 31 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-465/16, przekazuję poniżej odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., w sprawie podjęcia działań mających na celu powstanie skutecznych kompleksowych narzędzi do walki z zanieczyszczeniem powietrza w polskich miastach.

Minister Środowiska zdaje sobie sprawę z nieodpowiedniego stanu jakości powietrza, który jest problemem nie tylko w skali kraju, ale również europejskiej, co potwierdzają wyniki raportu Europejskiej Agencji Środowiska pt. „Air quality in Europe – report 2015”.

Odpowiadając na postawione w ww. oświadczeniu propozycje konkretnych rozwiązań w zakresie ograniczania zjawiska niskiej emisji należy wyjaśnić, że Minister Środowiska ma świadomość faktu, że to przede wszystkim spalanie paliw, złasz-

cza paliw stałych w instalacjach, w szczególności wyeksploatowanych i niespełniających wysokich standardów emisyjnych jest źródłem emisji substancji szkodliwych dla zdrowia człowieka oraz stanu środowiska.

Rozumiejąc zatem znaczenie ww. informacji oraz mając świadomość faktu, że proces spalania paliw, zwłaszcza paliw stałych, często złej jakości, w instalacjach, zwłaszcza starych, wyeksploatowanych i niespełniających wysokich standardów emisyjnych jest źródłem emisji substancji szkodliwych dla zdrowia człowieka oraz stanu środowiska, Minister Środowiska inicjuje od dawna w ramach posiadanych kompetencji podejmowanie i realizację licznych działań legislacyjnych, technicznych i finansowych, mających na celu poprawę stanu jakości powietrza na obszarze Polski.

Odnosząc się do szczegółowych problemów przedstawionych w oświadczeniu wyjaśniam, że żaden z ww. problemów nie należy bezpośrednio do kompetencji Ministra Środowiska. Mimo to resort środowiska pamiętając, że zwłaszcza niektóre z ww. działań mają bezpośredni i duży wpływ na zdrowie człowieka i stan środowiska naturalnego, a zatem Minister Środowiska ma w ich przypadku głos doradczy i zainicjował już wiele działań mających skutkować docelowo poprawą sytuacji, w tym związanych z wprowadzeniem wymagań jakości paliw stałych oraz wymagań dotyczących efektywności energetycznej i dopuszczalnych poziomów emisji dla małych kotłów grzewczych eksploatowanych w sektorze komunalno-bytowym, które stanowią kierunkowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza do stanu niepowodującego negatywnych skutków zdrowotnych, wskazane w przyjętym przez Ministra Środowiska w 2015 r. Krajowym Programie Ochrony Powietrza (KPOP). Zwrócił się zatem do ministrów właściwych w ww. dziedzinach tj. odnośnie do standaryzacji paliw stałych – do Ministra Energii oraz w zakresie wprowadzenia standardów emisyjnych dla kotłów, w szczególności na paliwa stałe dla sektora bytowo-komunalnego – do Ministra Rozwoju z sugestiami podjęcia prac legislacyjnych. Przedmiotowe prace skutkujące docelowo przyjęciem zmian do obowiązujących w zakresie ustaw i rozporządzeń są przygotowywane przez ww. resorty we współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Środowiska.

Dodatkowo informuję, że kwestie związane z wyposażeniem służb kominiarskich w uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji stanu jakości indywidualnych instalacji spalania również znalazły swoje odzwierciedlenie w przywołanym KPOP. Należy jednak mieć świadomość, że nadanie służbom kominiarskim uprawnień kontrolnych w zakresie weryfikacji stanu technicznego urządzeń grzewczych, o którym mowa wyżej, wymaga podejścia kompleksowego. Konieczne jest przede wszystkim wprowadzenie do polskiego porządku prawnego zróżnicowania wymagań jakościowych dla paliw stałych oraz wymagań technicznych dla urządzeń grzewczych na paliwa stałe o mocy mniejszej niż 1 MW oraz możliwości określania sposobów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Poniżej przedstawiam odniesienie się do zawartych w oświadczeniu szczegółowych propozycji rozwiązań zmierzających do poprawy jakości powietrza w Polsce, przygotowane na podstawie wkładu merytorycznego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa:

I. W zakresie ograniczenia emisji transportowej pochodzącej z pojazdów poruszających się po drogach

1. Wyposażenie lokalnych władz samorządowych w możliwość tworzenia stref ograniczonej emisji komunikacyjnej

Ministerstwo Środowiska w ramach KPOP, jako działanie przewidziane do realizacji do roku 2020, wskazuje zmiany legislacyjne pozwalające na wprowadzenie stref ograniczonej emisji transportowej (LEZ).

Zasadność wprowadzenia zmian prawnych w tym zakresie zostanie poprzedzona wykonaniem w 2017 r. na zlecenie resortu środowiska ekspertyzy pt. „*Analiza możliwości wprowadzenia stref ograniczonej emisji transportowej*”.

Należy zauważyć, że pierwsza próba wprowadzenia zmian prawnych dotyczących możliwości ustanowienia LEZ została podjęta w ramach prac nad tzw. ustawą „antysmogową”. Jednakże ze względu na duży opór społeczny, w 2015 r. wycofano się z tej propozycji i uznano, że przed przystąpieniem ponownie do prac w tym zakresie konieczne będzie przeprowadzenie analizy możliwości technicznych i finansowych ich wprowadzenia.

Ponadto już obecnie jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem organów zarządzających ruchem na drogach mogą oddziaływać na poziom emisji komunikacyjnej, wprowadzając do organizacji ruchu na drogach zakazy wjazdu określonych rodzajów pojazdów. Organy zarządzające ruchem określa art. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, z późn. zm.), zgodnie z którym:

- Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zarządza ruchem na drogach krajowych,
- marszałek województwa zarządza ruchem na drogach wojewódzkich,
- starosta zarządza ruchem na drogach powiatowych i gminnych.

Kompetencje wymienionych organów (GDDKiA, marszałka województwa oraz starosty) nie obejmują zarządzania ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu.

Organem zarządzającym ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych – na podstawie przywołanych wyżej przepisów – jest prezydent miasta.

Zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami. Decyzję o zastosowaniu w organizacji ruchu znaków drogowych (również zakazu wjazdu określonego rodzaju pojazdów) podejmuje organ zarządzający ruchem właściwy dla danej drogi. Organ ten, w myśl przepisów §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177 poz. 1729 i z 2016 r. poz. 314), rozpatruje projekty organizacji ruchu oraz wnioski dotyczące zmian organizacji ruchu. Natomiast zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 tego rozporządzenia, organ zarządzający ruchem zatwierdza projekt organizacji ruchu, akceptując sposób umieszczenia znaków drogowych mających wpływ na ruch drogowy, a tym samym ilość i przeznaczenie pasów ruchu na odcinkach dróg pomiędzy skrzyżowaniami.

Tym samym organy zarządzające ruchem na drogach (GDDKiA, starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu, marszałkowie województw), działając w porozumieniu, mogą przez wprowadzenie zakazu wjazdu określonych rodzajów pojazdów na drogę, ustanowić, w ten sposób, strefę ograniczonej emisji komunikacyjnej. Zmiana taka może mieć charakter czasowy lub stały.

Jednocześnie należy wskazać, iż zgodnie z przepisami art. 60 ust. 2 pkt 1 i 2 przywołanej wyżej ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* kierującemu pojazdem zabrania się oddalania od pojazdu, gdy silnik jest w ruchu oraz używania pojazdu w sposób powodujący uciążliwości związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem. Zakaz używania pojazdu w sposób powodujący uciążliwości związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem dotyczy jazdy bez lub z uszkodzonym tłumikiem, utrzymywania silnika na dużych obrotach, gwałtownego ruszania z miejsca itp. Jest on związany z potrzebami ochrony środowiska i obejmuje zarówno obszar zabudowany, jak i niezabudowany.

Naruszenie któregośkolwiek z wymienionych zakazów rodzi odpowiedzialność z art. 97 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*.

Ocena zgodności zachowań kierującego pojazdem z wymienionymi wyżej przepisami oraz egzekwowanie tych przepisów pozostaje w kompetencjach uprawnionych organów kontroli ruchu drogowego – Policji i straży gminnych (miejskich).

2. Wprowadzenie obowiązującego na terenie całego kraju jednolitego systemu oznakowania samochodów spełniających określone normy emisji spalin

W ocenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa wprowadzenie jednolitego systemu oznakowania samochodów spełniających określone normy emisji spalin jest jednym z rozwiązań dla osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych, w tym redukcji emisji zanieczyszczeń. Jednakże w obecnej sytuacji wprowadzenie tego typu rozwiązań bez łatwo identyfikowalnego oznaczenia emisyjności pojazdu natrafiłoby na trudności w zakresie weryfikacji uprawnień do skorzystania przez dany pojazd z przywilejów, zarówno przez właściciela pojazdu, jak i systemy oraz służby kontrolne.

Znane są również, wprowadzane w innych krajach (Niemcy, Hiszpania), sposoby oznakowań pojazdów, umieszczanych na pojazdach odrębnie od znaków rejestracyjnych, niestety nie są one ujednolicone zarówno jeśli chodzi o poziomy klasyfikacyjne jak i kryteria (mogą nimi być nie tylko normy emisji, ale również np. napęd spalinowy/elektryczny/wodorowy itp.). Tym samym wprowadzenie na terenie całego kraju jednolitego systemu oznakowania nie rozwiązuje jeszcze problemu korzystania z przywilejów przez pojazdy zagraniczne. Idealnym rozwiązaniem byłoby np. utworzenie jednolitego europejskiego systemu oznakowań opartego o te same kryteria i spełniające dodatkowe wymagania np. dotyczące interoperacyjności kontroli oznakowań (np. czytelność dla automatycznych urządzeń weryfikujących).

Jednocześnie należy zauważyć, że jednoznaczne wskazanie norm emisji spalin dla danego pojazdu możliwe jest w przypadku nowego pojazdu, dla którego producent obowiązkowo, w świadectwie zgodności, określa przedmiotową normę emisji spalin. Świadectwo zgodności pojazdu jest dokumentem służącym do pierwszej rejestracji pojazdu. Na późniejszych etapach eksploatacji pojazdu użytkownik pojazdu nie jest już posiadaczem ww. świadectwa.

3. Wprowadzenie ograniczenia prędkości maksymalnej w obszarze stref ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie występowania epizodów zanieczyszczeń powietrza

Aktualnie, na podstawie obowiązujących przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*, organ zarządzający ruchem na drogach może zmniejszyć lub zwiększyć, za pomocą znaków drogowych, prędkość dopuszczalną pojazdów obowiązującą na obszarze zabudowanym.

Decyzję o zastosowaniu w organizacji ruchu znaków drogowych (również tych ograniczających prędkość) podejmuje organ zarządzający ruchem właściwy dla danej drogi. Organ ten, w myśl przepisów § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*, rozpatruje projekty organizacji ruchu oraz wnioski dotyczące zmian organizacji ruchu. Natomiast zgodnie z przepisami §6 ust. 1 tego rozporządzenia, organ zarządzający ruchem zatwierdza projekt organizacji ruchu, akceptując sposób umieszczenia znaków drogowych mających wpływ na ruch drogowy, a tym samym ilość i przeznaczenie pasów ruchu na odcinkach dróg pomiędzy skrzyżowaniami.

Organy zarządzające ruchem określa art. 10 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, zgodnie z którym:

- Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zarządza ruchem na drogach krajowych,
- marszałek województwa zarządza ruchem na drogach wojewódzkich,
- starosta zarządza ruchem na drogach powiatowych i gminnych.

Kompetencje wymienionych organów (GDDKiA, marszałka województwa oraz starosty) nie obejmują zarządzania ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu. Organem zarządzającym ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych – na podstawie przywołanych wyżej przepisów – jest prezydent miasta. Natomiast zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami.

Wobec powyższego, jeżeli zachodzi uzasadniona potrzeba zmiany organizacji ruchu (np. ograniczenia prędkości), to stosowny wniosek wraz z uzasadnieniem należy złożyć do właściwego organu zarządzającego ruchem na tym odcinku drogi. Organ ten, zgodnie z przepisami §3 ust. 1 pkt 1 przywołanego wyżej rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem, rozpatruje wnioski dotyczące zmian organizacji ruchu.

Tym samym organy zarządzające ruchem na drogach (GDDKiA, starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu, marszałkowie województw), działając w porozumieniu, mogą przez wprowadzenie ograniczeń prędkości na drodze (w tym także strefy ograniczonej prędkości), ustanowić, w ten sposób, strefę ograniczonej emisji komunikacyjnej. Zmiana taka może mieć charakter czasowy lub stały.

4. Wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne oraz egzekucyjne związane z przestrzeganiem ograniczeń, zakazów lub nakazów w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej

Zgodnie z przepisami art. 45 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* zabrania się zaśmiecania lub zanieczyszczania drogi. Naruszenie tego zakazu stanowi wykroczenie z art. 91 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*.

Ocena zgodności zachowań kierującego pojazdem z wymienionymi wyżej przepisami oraz egzekwowanie tych przepisów pozostaje w kompetencjach uprawnionych organów kontroli ruchu drogowego – Policji, Inspekcji Transportu Drogowego i straży gminnych (miejskich). Ponadto, w myśl przepisów art. 129d ust. 1 pkt 3 wymienionej ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, osoby działające w imieniu zarządcy drogi mogą wykonywać, w obecności funkcjonariusza Policji lub inspektora Inspekcji Transportu Drogowego, kontrolę ruchu drogowego w stosunku do pojazdów zanieczyszczających lub zaśmiecających drogę.

Wobec powyższego nie wydaje się zasadne podejmowanie inicjatywy legislacyjnej w zakresie korekty uprawnień kontrolnych organów uprawnionych do wykonywania kontroli ruchu drogowego w podnoszonym zakresie.

Dodatkowo odnosząc się do propozycji wprowadzania zakazu ruchu samochodów przewożących mniej niż 3 osoby w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami informuję, że przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* nie regulują kwestii zakazu ruchu pojazdów przewożących mniej niż 3 osoby. Natomiast, organ zarządzający ruchem na drogach, mając na względzie przepisy przedmiotowej ustawy *Prawo o ruchu drogowym* oraz rozporządzeń:

- Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1393, z późn. zm.),
- Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach (Dz. U. z 2003 r. Nr 220, poz. 2181, z późn. zm.)

może, za pomocą znaków drogowych umieszczonych w organizacji ruchu na drodze – całkowicie lub częściowo, całodobowo lub w określonych godzinach, ograniczyć ruch pojazdów na drogach.

Organy zarządzające ruchem określa art. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, z późn. zm.), zgodnie z którym:

- Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zarządza ruchem na drogach krajowych,
- marszałek województwa zarządza ruchem na drogach wojewódzkich,
- starosta zarządza ruchem na drogach powiatowych i gminnych.

Kompetencje wymienionych organów (GDDKiA, marszałka województwa oraz starosty) nie obejmują zarządzania ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu.

Organem zarządzającym ruchem na drogach publicznych położonych w miastach na prawach powiatu, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych – na podstawie przywołanych wyżej przepisów – jest prezydent miasta.

Zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami.

Tym samym organy zarządzające ruchem na drogach (GDDKiA, starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu, marszałkowie województw), działając w porozumieniu, mogą przez wprowadzenie ograniczeń ruchu na drodze, oddziaływać na poziom zanieczyszczeń pochodzących od środków transportu drogowego.

II. W zakresie ograniczenia emisji o charakterze wtórnym i utrzymania czystości w obrębie ciągów komunikacyjnych:

1. Umożliwienie lokalnym władzom samorządowym wprowadzenia do regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiąz-

ku regularnego czyszczenia na mokro przez właścicieli nieruchomości chodników służących do ruchu pieszego położonych wzdłuż nieruchomości – szczególnie w okresie wiosenno-letnim

Informuję, że zgodnie z zakresem ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 i 1020), w kompetencjach resortu środowiska znajdują się jedynie zagadnienia dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi. Kwestie, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach znajdują się w kompetencjach Ministra Infrastruktury i Budownictwa. Jednocześnie należy zauważyć, że praktyka „czyszczenia ulic na mokro” jest zalecana przez Ministra Środowiska, i jest często stosowana przez samorządy lokalne, w celu obniżenia poziomu zapylenia w miastach i aglomeracjach. Przykładem może tu być jedna z dzielnic Krakowa, której władze przygotowały uchwałę Nr XV/166/2015 z dnia 17 listopada 2015 r., w której zaleca się „Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania regularne i dokładne czyszczenie ulic i chodników Krakowa, a w szczególności torów tramwajowych „na mokro” w dni, w których przekroczony jest dobowy poziom zanieczyszczenia pyłem PM10 powyżej 200 µg/m³ (stan informowania)”.

2. Wprowadzenie do pozwolenia na budowę zapisu o konieczności posiadania i stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających każdorazowo nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne z jednoczesnym rozszerzeniem katalogu obowiązków kierownika budowy w zakresie nadzoru stosowania tychże urządzeń

Zgłoszony w oświadczeniu postulat, dotyczy raczej kwestii utrzymania porządku i czystości niż wspomnianego problemu zanieczyszczenia powietrza w miastach.

Postulat dotyczący wprowadzenia do pozwolenia na budowę konieczności posiadania i stosowania urządzeń zapobiegających nanoszeniu na drogi publiczne pyłów z samochodów obsługujących budowę oraz rozszerzenia obowiązków kierownika budowy w zakresie nadzorowania stosowania tych urządzeń odnosi się w zasadzie, nie do emisji pyłowych emitowanych przez sam pojazd (regulowanych przepisami dotyczącymi warunków technicznych pojazdów), lecz pyłu uwalnianego (spadającego) z przestrzeni ładunkowych lub wzbudzanego na placu budowy i wywożonego na kołach pojazdów poza jej teren.

Podzielamy stanowisko, że proces budowlany powinien być jak najmniej uciążliwy dla otoczenia, w tym niepowodujący negatywnego wpływu na stan środowiska, w szczególności na obszarach zurbanizowanych. Przedstawiony problem nie powinien być jednak regulowany szczegółowymi zapisami w pozwoleniu na budowę. W ocenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa powinny go raczej rozwiązywać ogólne przepisy dotyczące utrzymania porządku i czystości, które odnoszą się przecież także do procesu budowlanego.

Dodatkowo należy wskazać, iż warunki użytkowania pojazdów w ruchu drogowym są w sposób generalny określone w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*. Zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy, pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:

- nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę;
- nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych;
- nie powodowało niszczenia drogi.

Dodatkowo art. 45 ust. 1 pkt 6, 9 tej ustawy zakazuje pozostawiania na drodze przedmiotów, które mogłyby zagrazić bezpieczeństwu ruchu oraz zaśmiecania lub zanieczyszczenia drogi. Naruszenie tego zakazu stanowi wykroczenie z art. 91 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*.

Mając na uwadze powyższe, pragnę poinformować, że przepisy prawne w tym zakresie są kompleksowe i powinny być respektowane przez wszystkich uczestników ruchu drogowego, w tym także pojazdów, o których mowa w przedmiotowej interpelacji.

Ponadto, analogicznie jak w odpowiedzi na zgłoszony postulat w pkt 1 informuję, że w przypadku realizacji inwestycji przez GDDKiA, praktyką jest zawieranie w kontraktach z firmami wykonawczymi na budowę autostrady specjalnych zobowiązań dla Wykonawcy do podpisania odpowiednich umów lub porozumień z władzami samorządowymi, w sytuacji, gdy chce korzystać z dróg lokalnych.

3. Rozszerzenie katalogu przepisów dotyczących obowiązku prawidłowego prowadzenia budowy o możliwość egzekwowania od prowadzących budowę zachowania należytej staranności w dbaniu o środowisko

Informuję, że ze względu na ścisły związek zakresu przedmiotowych postulatów zawartych w pkt 2 i 3, odpowiedzi są analogiczne.

Zgłoszony w interpelacji postulat, w opinii Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa dotyczy raczej kwestii utrzymania porządku i czystości niż wspomnianego problemu zanieczyszczenia powietrza w miastach.

Wniosek dotyczący rozszerzenia katalogu przepisów dotyczących obowiązku prawidłowego prowadzenia budowy o możliwość ukarania prowadzących budowę za niezachowanie należytej staranności w dbaniu o środowisko poprzez zaniechanie stosowania urządzeń czyszczących, zapobiegających nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne odnosi się w zasadzie, nie do emisji pyłowych emitowanych przez sam pojazd (regulowanych przepisami dotyczącymi warunków technicznych pojazdów), lecz pyłu uwalnianego (spadającego) z przestrzeni ładunkowych lub wzbudzanego na placu budowy i wywożonego na kołach pojazdów poza jej teren.

III. W zakresie działalności kontrolnej:

1. Ustanowienie dodatkowej ochrony kanałów przewietrzania miasta

Odnosząc się do kwestii ustanowienia dodatkowej ochrony kanałów przewietrzania miasta poprzez wprowadzenie w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.) wymogu zgodności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z ustaleniami *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* informuję, że analiza systemu planowania przestrzennego prowadzona w ramach prac Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa wykazała szereg problemów w związku z funkcjonowaniem decyzji o warunkach zabudowy (zwana dalej „decyzja WZ”). Pierwotnie decyzja WZ miała być narzędziem uzupełniającym system planistyczny, oparty o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednak idea jej stosowania została w praktyce wypaczona i uczyniono z tego instrumentu podstawę planistyczną. W konsekwencji, ok. 50% pozwoleń na budowę wydawanych jest na jej podstawie. Wynika to z braku odpowiednich regulacji prawnych pozwalających gminom na wydanie decyzji odmownej dotyczącej warunków zabudowy. Do najważniejszych problemów w stosowaniu decyzji WZ należy m.in. brak jej spójności z dokumentami polityki przestrzennej gminy (studium). Jednocześnie należy zauważyć, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest aktem prawa miejscowego – wiąże gminę w zakresie przestrzegania jego ustaleń przy przyjmowaniu planów miejscowych w formie uchwały rady gminy. Stąd w aktualnym stanie prawnym studium nie może być podstawą ustalania treści indywidualnej decyzji administracyjnej.

Informuję ponadto, że Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa dostrzega również problem ograniczenia przez decyzję WZ możliwość ochrony terenów zieleni i innych terenów otwartych, w tym objętych ochroną czy potrzebnych do właściwego funkcjonowania miast m.in. przez zapewnienie kanałów przewietrzania.

Z uwagi na powyższe oraz szereg innych zidentyfikowanych problemów w systemie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa prowadzone są prace legislacyjne nad projektem Kodeksu Urbanistyczno-Budowlanego, którego celem jest kompleksowe uregulowanie zagadnień dotyczących szeroko pojętego procesu inwestycyjno-budowlanego, obejmującego swym zakresem również kwestie aktów i decyzji lokalizacyjnych.

2. Ustalenie zwiększonej opłaty taryfowej za parkowanie w strefach ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie trwania sezonu grzewczego

Obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o *drogach publicznych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 460) jak również ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* nie regulują kwestii ustanawiania stref ograniczonej emisji komunikacyjnej np. ze względu na zanieczyszczenie powietrza. Samorządy miast (gmin) mają natomiast możliwość ustanowienia zgodnie z ustawą o drogach publicznych stref płatnego parkowania na drogach publicznych i pobierania opłat za postój w tychże strefach. Strefę płatnego parkowania ustala się na obszarach charakteryzujących się znacznym deficytem miejsc postojowych, jeżeli uzasadniają to potrzeby organizacji ruchu, w celu zwiększenia rotacji parkujących pojazdów samochodowych lub realizacji lokalnej polityki transportowej, w szczególności w celu ograniczenia dostępności tego obszaru dla pojazdów samochodowych lub wprowadzenia preferencji dla komunikacji zbiorowej. Dodatkowo na podstawie ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* jednostki samorządu terytorialnego za pośrednictwem organów zarządzających ruchem na drogach mogą oddziaływać, wprowadzając do organizacji ruchu na drogach zakazy wjazdu określonych rodzajów pojazdów. Zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotu zarządzającego tymi drogami.

Decyzję o zastosowaniu w organizacji ruchu znaków drogowych (również zakazu wjazdu określonego rodzaju pojazdów) podejmuje organ zarządzający ruchem właściwy dla danej drogi. Organ ten, w myśl przepisów §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*, rozpatruje projekty organizacji ruchu oraz wnioski dotyczące zmian organizacji ruchu. Natomiast zgodnie z przepisami §6 ust. 1 tego rozporządzenia, organ zarządzający ruchem zatwierdza projekt organizacji ruchu, akceptując sposób umieszczenia znaków drogowych mających wpływ na ruch drogowy, a tym samym ilość i przeznaczenie pasów ruchu na docinkach dróg pomiędzy skrzyżowaniami.

Zatem organy zarządzające ruchem na drogach, działając w porozumieniu, mogą przez wprowadzenie zakazu wjazdu określonych rodzajów pojazdów na drogę, ustanowić, w ten sposób, strefę ograniczonej emisji komunikacyjnej. Zmiana taka może mieć charakter czasowy lub stały.

Jednocześnie należy wskazać, iż zgodnie z przepisami art. 60 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* kierującemu pojazdem zabrania się oddalania od pojazdu, gdy silnik jest w ruchu oraz używania pojazdu w sposób powodujący uciążliwość związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem. Zakaz używania pojazdu w sposób powodujący uciążliwość związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem dotyczy jazdy bez lub z uszkodzonym tłumikiem, utrzymywania silnika na dużych obrotach, gwałtownego ruszania z miejsca itp. Jest on związany z potrzebami ochrony środowiska i obejmuje zarówno obszar zabudowany, jak i niezabudowany.

Naruszenie któregokolwiek z wymienionych zakazów rodzi odpowiedzialność z art. 97 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*. Ocena zgodności zachowań kierującego pojazdem z wymienionymi wyżej przepisami oraz egzekwowanie tych przepisów pozostaje w kompetencjach uprawnionych organów kontroli ruchu drogowego – Policji i straży gminnych (miejskich).

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Sekretarz Stanu
Paweł Sałek

Oświadczenie senatora Roberta Gawła

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Na mój dyżur senatorski zgłosiła się 58-letnia mieszkanka Środy Wielkopolskiej chorująca na stwardnienie rozsiane. Poruszyła ona problem dotyczący zarówno ją, jak i wiele innych osób w naszym kraju cierpiących na przewlekle postępujące stwardnienie rozsiane.

Czy są plany Ministerstwa Zdrowia w zakresie wdrożenia programu leczenia interferonem osób cierpiących na przewlekle postępujące stwardnienie rozsiane? Jeśli tak, to kiedy to nastąpi?

Wspomniana mieszkanka Środy Wielkopolskiej powiedziała, że po 30 latach pracy utrzymuje się jedynie z renty wynoszącej 800 zł miesięcznie. Nie została ona zakwalifikowana do żadnego dotychczasowego programu, który umożliwiałby jej leczenie.

Za moim pośrednictwem 58-letnia obywatelka pragnie zaapelować do Pana Ministra o szybkie wdrożenie programu leczenia interferonem osób cierpiących na przewlekle postępujące stwardnienie rozsiane, ponieważ te osoby nie mogą w nieskończoność czekać na pomoc.

Z wyrazami szacunku

Robert Gawł

Odpowiedź

Warszawa, 13 września 2016 r.

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Roberta Gawła na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r. uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji, celem wyjaśnienia przedmiotowej kwestii.

Stwardnienie rozsiane jest to zapalna, demielinizacyjna choroba ośrodkowego układu nerwowego, w której dochodzi do wielogniskowego uszkodzenia tkanki nerwowej. Choroba ma najczęściej przebieg wielofazowy, z okresami zaostrzeń i remisji. Aktualnie uważa się, iż stwardnienie rozsiane jest chorobą autoimmunologiczną, w której układ odpornościowy zwalcza komórki własnego organizmu. Stwardnienie rozsiane może powodować wiele objawów m.in. zaburzenia ruchowe, czuciowe, mózdkowe, zaburzenia widzenia, zaburzenia autonomiczne, zespoły bólowe oraz objawy psychiatryczne: zaburzenia poznawcze i zaburzenia nastroju. Częstym objawem jest również przewlekle zmęczenie.

Stwardnienie rozsiane może przyjąć jedną z poniższych form:

- postać remitująco-nawracającą (*relapsing-remitting*)
- postać wtórnie postępującą (*secondary progressive*)
- postać pierwotnie postępującą (*primary progressive*)
- postać postępująco-nawracającą (*progressive relapsing*).

W tym miejscu chciałbym Pana Senatora jak najszczerzej zapewnić, że resort zdrowia przykłada bardzo dużo uwagi do problemu osób chorych na stwardnienie rozsiane. Ustosunkowując się natomiast do zadanego w oświadczeniu pytania uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy o refundacji Organ podejmuje działanie w przedmiocie objęcia refundacją technologii medycznej w określonym

wskazaniu wyłącznie wtedy, kiedy Wnioskodawca (np. firma farmaceutyczna) złoży stosowny wniosek. Oznacza to, że rozszerzenie populacji chorych w ramach istniejących programów lekowych lub stworzenie nowego programu lekowego wymaga złożenia stosownego wniosku refundacyjnego wraz z przedłożeniem specjalistycznych analiz, w tym w szczególności opracowania efektywności kosztownej, wpływu na budżet oraz skuteczności klinicznej. Następnie materiały te podlegają dodatkowej ocenie, a cały wniosek przechodzi kolejne etapy procedury opisanej w ww. ustawie.

Kontynuując moją odpowiedź chciałbym w tym miejscu przedstawić wszystkie opcje terapeutyczne, jakie w ramach listy refundacyjnej dostępne są dla pacjentów, a także pokrótce zreferować postępowania administracyjne, jakie toczą się obecnie w urzędzie w temacie objęcia refundacją nowych leków w przedmiotowym wskazaniu.

W oparciu o *Obwieszczenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na dzień 1 września 2016 r.* należy wskazać, iż chorzy z rozpoznaniem stwardnienia rozsianego mogą być leczeni w ramach następujących programów lekowych:

1. *Leczenie stwardnienia rozsianego (ICD-10 G 35), w ramach którego finansowany jest:*
 - *interferon β*
(produkt leczniczy: *Avonex, Rehif, Betaferon, Extavia*)
 - *octan glatiramery*
(produkt leczniczy: *Copaxone*)
 - *fumaran dimetylu*
(produkt leczniczy: *Tecfidera*)
 - *peginterferonum beta-1a*
(produkt leczniczy: *Plegridy*)
2. *Leczenie stwardnienia rozsianego po niepowodzeniu leczenia lekami terapii pierwszego rzutu lub w szybko rozwijającej się ciężkiej postaci stwardnienia rozsianego (ICD-10 G 35), w ramach którego finansowany jest:*
 - *fingolimod*
(produkt leczniczy: *Gilenya*)
 - *natalizumab*
(produkt leczniczy: *Tysabri*).

W tym miejscu pragnę zwrócić uwagę na fakt, że wychodząc naprzeciw oczekiwaniom grup pacjenckich, a także lekarzy specjalistów resort zdrowia pozytywnie zakończył postępowania administracyjne w przedmiocie objęcia refundacją leków Plegridy oraz Tecfidera.

O objęcie refundacją leku Tecfidera od lat zabiegały organizacje skupione na walce ze stwardnieniem rozsianym. Jest to nowoczesny, doustny lek i prawdopodobnie w kolejnych latach będzie wypierał obecnie stosowane. Objęcie refundacją przedmiotowego leku otwiera kolejny po 2013 roku (kiedy wprowadzono *program lekowy B.46 Leczenie stwardnienia rozsianego po niepowodzeniu terapii lekami pierwszego rzutu lub szybko rozwijającej się ciężkiej postaci stwardnienia rozsianego* rozdział w systemowym leczeniu SM. Co zaś się tyczy leku Plegridy, który zawiera pegylowany interferon ważne dla pacjentów jest to, że jego czas uwalniania w organizmie został wydłużony. Dzięki temu można zmniejszyć liczbę iniekcji. To nie tylko zwiększy komfort pacjentów, ale też nie będzie wymagało tak częstych wizyt pacjentów u lekarza.

W tym miejscu uprzejmie wyjaśniam, że program lekowy to świadczenie gwarantowane. Leczenie w ramach programu odbywa się z zastosowaniem innowacyjnych, kosztownych substancji czynnych, które nie są finansowane w ramach innych świadczeń gwarantowanych. Leczenie jest prowadzone w wybranych jednostkach chorobowych i obejmuje ściśle zdefiniowaną grupę pacjentów. Treść każdego programu lekowego jest publikowana jako załącznik do *obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych*. Opis programu obejmuje:

- kryteria kwalifikacji pacjenta do leczenia;
- kryteria wyłączenia z programu;
- schemat dawkowania leków;

- sposób podawania leków;
- wykaz badań diagnostycznych wykonywanych przy kwalifikacji pacjenta do programu oraz koniecznych do monitorowania leczenia.

Pacjenci zakwalifikowani do programów lekowych są leczeni bezpłatnie. Decyzję o kwalifikacji podejmuje lekarz placówki posiadającej kontrakt w tym zakresie – w oparciu o szczegółowe kryteria włączenia do programu.

Informacje o placówkach realizujących program w poszczególnych województwach znajdują się m.in. na stronach internetowych oddziałów wojewódzkich NFZ lub są udzielane przez pracowników tych oddziałów.

Ponadto Ministerstwo Zdrowia pragnie podkreślić fakt, iż począwszy od 1 stycznia 2013 r. opcje terapeutyczne stosowane u pacjentów z rozpoznaniem stwardnienia rozsianego zostały istotnie poszerzone o możliwość leczenia lekami II linii tych przypadków choroby, które nie poddają się leczeniu lekami I linii. Jeszcze w 2012 r. wprowadzono zmiany w istniejącym programie *Leczenia stwardnienia rozsianego* umożliwiając leczenie octanem glatirameru zarówno w ramach I jak i II linii leczenia oraz umożliwiające leczenie chorym w wieku od 12 do 18 r.ż. Szczególną uwagę pragnę jednak zwrócić na fakt, że zgodnie z *Obwieszczeniem Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych od dnia 1 stycznia 2015 r.* zmianie uległ opis programu lekowego *Leczenie stwardnienia rozsianego*. Zmodyfikowano zarówno kryteria kwalifikacji do programu, kryteria przedłużenia leczenia jak i kryteria wyłączenia. Wprowadzenie powyższych zmian, postulowanych przez ekspertów z dziedziny neurologii jak i organizacje zrzeszające pacjentów ze stwardnieniem rozsianym, miało na celu dostosowanie zapisów programu do standardów praktyki klinicznej i wytycznych towarzystw naukowych. Najważniejszym efektem przedmiotowych zmian jest zniesienie zapisów, które ograniczały możliwość stosowania terapii immunomodulujących jedynie do pięciu lat niezależnie od jej efektów. W chwili obecnej długość terapii jest uzasadniona skutecznością terapii u pacjenta, tj. w przypadku pozytywnej odpowiedzi na terapię pacjent jest leczony tak długo jak leczenie przynosi mu korzyści i nie występują u niego kryteria wyłączenia z programu.

Biorąc powyższe pod uwagę Ministerstwo Zdrowia pragnie podkreślić, że w ostatnich latach dostęp do leczenia i nowych technologii lekowych stosowanych u pacjentów ze stwardnieniem rozsianym uległ istotnemu poszerzeniu.

Analizując zakres zmian jakie zaszły w ciągu ostatnich 3 lat w treści programów lekowych, w ramach których możliwe jest leczenie pacjentów ze stwardnieniem rozsianym, pragnę zapewnić, iż świadczą one o zrozumieniu Ministra Zdrowia dla istotności i potrzeby leczenia stwardnienia rozsianego oraz konieczności poprawy jakości opieki sprawowanej nad pacjentami. Należy zauważyć, że systematycznie realizowane są zgłaszane zarówno przez pacjentów, ich przedstawicieli i ekspertów klinicznych postulaty. Minister Zdrowia odpowiada na nie i podejmuje takie działania, które pozostają w zakresie jego wyłącznej kompetencji, ale również współdziała z właściwymi podmiotami, co miało miejsce np. w przypadku zniesienia pięcioletniego ograniczenia terapii w programie lekowym *Leczenie stwardniania rozsianego*.

Ponadto uprzejmie dodaje, że z każdym kolejnym rokiem zwiększane są wydatki na leczenie pacjentów w ramach programów lekowych dedykowanych stwardnieniu rozsianemu, co zostało zobrazowane w poniższej tabeli.

	2012	2013	2014	2015
LEKI W PROGRAMIE LEKOWYM I*	69 800 777,92 zł	161078 377,43 zł	185 147 506,66 zł	204 786 923,3 zł
LEKI W PROGRAMIE LEKOWYM II**	0	8 584 059,302 zł	32 732 809,89 zł	47 713 959,28 zł
Suma końcowa	69 800 777,92 zł	169 662 436,73 zł	217 880 316,55 zł	252 500 882,6 zł

* LEKI W PROGRAMIE LEKOWYM – LECZENIE STWARDNIENIA ROZSIANEGO

** LEKI W PROGRAMIE LEKOWYM – LECZENIE STWARDNIENIA ROZSIANEGO PO NIEPOWODZENIU TERAPII LEKAMI PIERWSZEGO RZUTU LUB SZYBKO ROZWIJAJĄCEJ SIĘ CIĘŻKIEJ POSTACI STWARDNIENIA ROZSIANEGO

Odnosząc się do kwestii nowych technologii w terapii stwardnienia rozсіяnego uprzejmie informuję, że na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych do Ministra Zdrowia zostały złożone wnioski o objęcie refundacją następujących leków znajdujących zastosowanie w terapii stwardnienia rozсіяnego:

1. Betaferon (interferonum beta-1b)
 - w ramach programu lekowego *Leczenie stwardnienia rozсіяnego w postaci wtórnie postępującej z rzutami*;
 - w rekomendacji nr 84/2015 Prezes Agencji Oceny Technologii i Taryfikacji nie rekomenduje objęcia refundacją leku Betaferon we wnioskowanym wskazaniu;
 - wniosek stanowił przedmiot negocjacji z Komisją Ekonomiczną;
 - postępowanie zostało zawieszono na wniosek podmiotu odpowiedzialnego;
2. Aubagio (teryflunomid)
 - w ramach programu lekowego *Leczenie stwardnienia rozсіяnego teryflunomidem*;
 - rekomendacji nr 30/2015 Prezes Agencji Oceny Technologii i Taryfikacji nie rekomenduje objęcia refundacją leku Aubagio we wnioskowanym wskazaniu;
 - wniosek jest zawieszony;
3. Gilenya (fingolimod)
 - w ramach programu *Leczenie stwardnienia rozсіяnego po niepowodzeniu terapii lekami pierwszego rzutu lub szybko rozwijającej się ciężkiej postaci stwardnienia rozсіяnego (ICD-10 G35) – rozszerzenie o populację pacjentów z szybko rozwijającą się ciężką postacią SM*;
 - w rekomendacji nr 78/2015 Prezes AOTMiT rekomenduje objęcie refundacją leku Gilenya we wnioskowanym wskazaniu;
 - wniosek stanowił przedmiot negocjacji z Komisją Ekonomiczną;
 - wniosek jest ponownie rozpatrywany;
4. Lemtrada (alemtuzumab)
 - we wskazaniu 1. linia leczenia dorosłych chorych na stwardnienie rozсіяne o przebiegu rzutowo-remisyjnym;
 - w rekomendacji nr 47/2015 Prezes AOTMiT nie rekomenduje objęcia refundacją leku Lemtrada we wnioskowanym wskazaniu;
 - wniosek uległ odwieszeniu;
5. Tysabri (natalizumab)
 - we wskazaniu *Leczenie stwardnienia rozсіяnego po niepowodzeniu terapii lekami pierwszego rzutu lub szybko rozwijającej się ciężkiej postaci stwardnienia rozсіяnego*;
 - wniosek obejmuje też pewnie zmiany w stosunku do obecnie obowiązujących zapisów idące w kierunku wydłużenia obecnej terapii powyżej 60 miesięcy oraz zniesienia ograniczenia związanego z obecnością przeciwciał anty-JCV;
 - w chwili obecnej wniosek został oceniony przez AOTMiT i po pierwszym posiedzeniu negocjacyjnym z Komisją Ekonomiczną na wniosek podmiotu odpowiedzialnego został zawieszony.

Zgodnie z zapisami ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych w przypadku wpłynięcia wniosku o objęcie refundacją leku, który nie posiada refundowanego odpowiednika, co ma miejsce w przypadku ww. leków, konieczne jest przygotowanie analizy weryfikacyjnej Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, stanowiska Rady Przejrzystości i rekomendacji Prezesa Agencji. Wydanie rekomendacji, stanowiącej efekt oceny skuteczności, bezpieczeństwa oraz efektywności kosztowej leku, przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji dla nowego produktu leczniczego, umożliwia przekazanie następnie wniosku do Komisji Ekonomicznej celem przeprowadzenia negocjacji warunków objęcia refundacją. Po zakończeniu całej procedury przewidzianej zapisami ww. ustawy, zgodnie z art. 12, uwzględniając m.in. stanowisko Komisji Ekonomicznej i rekomendację Prezesa Agencji, minister właści-

wy do spraw zdrowia wydaje decyzję administracyjną (pozytywną bądź negatywną) w przedmiocie objęcia refundacją i ustalenia urzędowej ceny zbytu dla wnioskowanego produktu leczniczego.

Dodatkowo Ministerstwo Zdrowia pragnie zwrócić uwagę na fakt, że zgodnie z treścią *Obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych od dnia 1 stycznia 2016 r.* w ramach programu lekowego Leczenie neurogennej nadreaktywności wypieracza (ICD-10 N31) refundowany jest lek zawierający toksynę botulinową, który może być stosowany w terapii dorosłych pacjentów z nadreaktywnością mięśnia wypieracza pęcherza moczowego o podłożu neurogennym, po stabilnych urazach rdzenia kręgowego oraz u pacjentów ze stwardnieniem rozsianym.

Pochylając się nad kwestią udostępnienia pacjentom ze stwardnieniem rozsianym nowych technologii lekowych uprzejmie informuję, że w przedmiotowym zakresie Minister Zdrowia działa w ramach obowiązujących przepisów prawa kierując się zasadą sprawiedliwego podziału środków pomiędzy różne grupy pacjentów z uwzględnieniem racjonalnych zasad ich podziału w oparciu o wytyczne oceny technologii medycznych, zarówno w zakresie oceny parametrów klinicznych jak i ekonomicznych. Podchodząc ze zrozumieniem do nadziei, jaką wiąże się z udostępnieniem nowych terapii pacjentom ze stwardnieniem rozsianym oraz lekarzom, którzy chcieliby w swojej codziennej pracy dążyć do indywidualizacji terapii oraz jej optymalnego doboru, Minister Zdrowia zobowiązany jest podejmować decyzje o objęciu refundacją w oparciu o ustawowe przesłanki, w tym odnosząc się w szczególności do aktualnie dostępnych technologii lekowych oraz możliwości płatnika publicznego.

Na zakończenie pragnę poinformować, iż przedstawione postulaty zostaną uwzględnione w ramach prac resortu, a także poddane konsultacjom zarówno wewnętrznym jak i zewnętrznym. W tym miejscu chciałbym jak najmocniej podkreślić, że pracownicy Ministerstwa Zdrowia regularnie biorą udział w seminariach i konferencjach poświęconych stwardnieniu rozsianemu i analizując przedstawione zagadnienia starają się znaleźć optymalne rozwiązanie dla systemu opieki zdrowotnej w Polsce.

Uznaję za stosowne podkreślić, iż Ministerstwo Zdrowia podejmuje wszelkie możliwe działania mające na celu zwiększenie dostępu pacjentom do skutecznej i bezpiecznej farmakoterapii w ramach dostępnych środków publicznych. Realizując politykę lekową państwa Minister Zdrowia kieruje się zasadami medycyny opartej na dowodach naukowych (EBM) oraz oceny technologii medycznych (HTA), co zapewnia przejrzystość i racjonalność podejmowanych decyzji o alokacji środków publicznych. Należy zaznaczyć, iż środki finansowe przeznaczone na refundację są ograniczone, zatem istotne jest racjonalne wprowadzanie na wykazy produktów leczniczych z uwzględnieniem ich efektywności klinicznej, kosztowej, a także możliwości finansowych publicznego płatnika.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz

Oświadczenie senatora Jana Hamerskiego

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgiewicza

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z licznymi zapytaniami mieszkańców powiatu limanowskiego w przedmiocie deficytu wody w gospodarstwach rolnych, powiatu, który obecnie jest na pograniczu suszy, uprzejmie zapytuję.

1. Czy obecnie istnieją programy wsparcia o charakterze indywidualnego lub grupowego działania w zakresie budowy wodociągów i zbiorników wodnych na obszarach wiejskich dla jednego lub grupy zabudowań, ujęć wodnych w oparciu o naturalnie istniejące punktowe ujęcia wody lub studni na obszarze gospodarstw rolnych?

Slabo rozbudowana sieć zaopatrywania w wodę na terenie Limanowszczyzny i duże rozproszenie gospodarstw powodują, że wiele gospodarstw rolnych nie jest lub nie będzie objętych siecią wodociagową. Przy czym należy zauważyć, że na obszarze poszczególnych gospodarstw występują punktowe uwilgocenia (wyniki), świadczące o istniejących tam źródłach wody. Ograniczone możliwości finansowe ludności terenów wiejskich uniemożliwiają samodzielną budowę małych sieci wodociagowych. W obecnej sytuacji istniejące indywidualne ujęcia wody ze względu na suszę wysychają. Ma to szczególne znaczenie w hodowlanych gospodarstwach rolnych, gdzie niezbędne jest zaopatrzenie w wodę. Nie bez znaczenia są także stosunkowo duże koszty przyłączy i wysoka cena wody w ujęciach komunalnych.

2. Czy jest możliwe stworzenie programu obejmującego np. budowę studni lub ujęć wodnych w oparciu o naturalnie istniejące punktowo źródła wody, który zakładałby pomoc gospodarstwom rolnym w wysokości np. do 50% poniesionych kosztów kwalifikowanych?

Z wyrazami szacunku

Jan Hamerski

Odpowiedź

Warszawa, 2016.08.12

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jana Hamerskiego w sprawie programów wsparcia w zakresie zaopatrzenia w wodę, uprzejmie informuję.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 przewiduje pomoc finansową na realizację operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje z tego zakresu zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata

2014–2020 (Dz. U. poz. 1182). W ramach typu operacji możliwe jest otrzymanie pomocy finansowej między innymi na budowę lub przebudowę ujęć wody i stacji uzdatniania wody.

O pomoc może ubiegać się:

- 1) gmina;
- 2) spółka, w której udziały mają wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) związek międzygminny.

Wysokość pomocy nie może przekroczyć 2 mln zł na beneficjenta w okresie realizacji Programu (poziom pomocy finansowej w ramach typu operacji wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu, natomiast pozostałe 36,37% kosztów kwalifikowalnych to wymagany krajowy wkład środków publicznych, który pochodzi ze środków własnych beneficjenta).

Pomoc będzie przyznawana na podstawie kryteriów wyboru – krajowych oraz dotyczących specyfiki regionu. Kryteria krajowe między innymi premiuja gminy o niskim poziomie dochodów, o wysokiej stopie bezrobocia oraz niskim stopniu zwodociągowania gminy (w przypadku operacji dotyczących gospodarki wodnej).

Jednym z wymogów ubiegania się o przyznanie pomocy w ramach tego typu operacji jest realizacja inwestycji poza obszarem aglomeracji, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469). Ze względu na indywidualne przypadki, w których realizacja inwestycji dotyczącej liniowego obiektu budowlanego będzie musiała przebiegać przez obszar włączony do aglomeracji, dopuszczalne będzie, aby część sieci przebiegała przez obszar aglomeracji, natomiast koszty związane z tym odcinkiem nie będą uznawane za kwalifikowalne.

Istotnym warunkiem przyznania pomocy na realizację operacji jest wykonanie inwestycji na obszarze należącym do:

- a) gminy wiejskiej lub
- b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców,
- c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców.

Planowany termin pierwszych naborów wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” przewidziany jest na wrzesień 2016 r. Należy podkreślić, że ostateczna decyzja o rozpoczęciu naborów zależy od decyzji samorządów województw.

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjęło prace w zakresie analizy wyposażenia obszarów wiejskich w infrastrukturę wodociągową. Na podstawie otrzymanych informacji będzie można wskazać obszary, na których występuje największy niedobór infrastruktury wodociągowej, a także wstępnie oszacować koszty, jakie należałoby ponieść, aby w jak największym stopniu umożliwić mieszkańcom obszarów wiejskich dostęp do wody pitnej dobrej jakości. W pierwszej fazie wykonywania analizy zostały rozesłane ankiety. Zebrane dane posłużą do rozważenia podjęcia prac dotyczących przygotowania programu wieloletniego wspierającego realizację zadań inwestycyjnych w zakresie zaopatrzenia w wodę na obszarach wiejskich, w tym współfinansowanie budowy indywidualnych ujęć wody w sytuacjach, gdy doprowadzenie sieci wodociągowej jest niemożliwe lub nieopłacalne.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Krzysztof Jurgiel

Oświadczenie senatora Jana Hamerskiego

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgieła

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z otrzymanymi uwagami merytorycznymi, kierowanymi przez wieloletniego doradcę rolniczego w gminie J., w powiecie (...), pana S.N. odnośnie do konieczności zmiany rozporządzenia poprzedniego ministra rolnictwa z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (DzU z dnia 6 listopada 2015 r., poz. 1813) uprzejmie zapytuję o następujące kwestie.

1. Czy ogromna dysproporcja powierzchniowa, niekorzystna dla rolnictwa małopolskiego, przy jednoczesnym uwzględnieniu często niekorzystnych warunków glebowo-klimatycznych panujących w naszym regionie, nie spowoduje sytuacji, w której wymogom zawartym w rozporządzeniu, jednakowym dla wszystkich gospodarstw w Polsce sprostają jedynie duże gospodarstwa rolne? Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych w regionach północno-zachodnich naszego kraju wynosi bowiem ponad 20 ha, średnia statystyczna powierzchnia w Polsce wynosi ok. 10,45 ha, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Małopolsce nie przekracza 5 ha.

2. Czy w związku z zapisem §3 pkt 3 przedmiotowego rozporządzenia w przypadku małych gospodarstw minimalna wielkość ekonomiczna gospodarstwa objętego wspomnianym działaniem ma przekraczać 10 tysięcy euro? W sytuacji gdy:

a) gospodarstwo w naszym rejonie, które ma najmniejsze szanse uzyskać wsparcie w programie (60 tysięcy zł), musi docelowo posiadać minimum 11 krów mlecznych, a by zapewnić dla nich paszę w naszych warunkach, gospodarstwo musi posiadać minimum kilkanaście hektarów użytków rolnych,

b) w przypadku chowu owiec gospodarstwo musi posiadać minimum 167 sztuk maciorek, a by wyżywić je i ich potomstwo, potrzeba ponad 30 ha użytków rolnych.

c) w przypadku produkcji ziarna żyta gospodarstwo musi posiadać minimum 21 hektarów tej uprawy rocznie,

być może należałoby dla obszarów górskich dopuścić niższą wielkość, przykładowo 7 tysięcy euro.

3. Czy warunki otrzymania wsparcia dla małych gospodarstw nie mogłyby zostać zliberalizowane poprzez zmniejszenie w §13 pkt 2 rozporządzenia rygorystycznej jak dla niewielkich gospodarstw rolnych umiejscowionych w trudnych, górskich warunkach punktacji z 10 pkt do, przykładowo, 7 pkt?

Z wyrazami szacunku
Jan Hamerski

Odpowiedź

Warszawa, 9 sierpnia 2016 r.

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-468/16, przekazujące oświadczenie Pana Senatora Jana Hamerskiego w sprawie warunków przyznawania pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020), złożone na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r., przekazuję, co następuje.

W odniesieniu do pytania nr 1 uprzejmie informuję, że zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1813 oraz z 2016 r. poz. 1009) pomoc na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” przyznaje się rolnikowi będącemu osobą fizyczną, jeżeli podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik nieprzerwanie przez co najmniej ostatnie 24 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy i w tym okresie nie prowadził innej działalności gospodarczej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704 z późn. zm.), ubezpieczeniu z mocy ustawy podlega obowiązkowo: rolnik, zamieszkujący i prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także małżonek rolnika oraz domownik: stale pracujący w tym gospodarstwie, jeżeli rolnik ten, jego małżonek oraz domownik, nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze, wsparcie w ramach typu operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw” PROW 2014–2020 adresowane jest do rolników ubezpieczonych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, czyli, zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami ustawy, do osób spełniających m.in. kryterium posiadania gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych lub prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

Nawiązując do podniesionej w piśmie Pana Senatora kwestii należy stwierdzić, że w omawianym instrumencie wsparcia nie występuje kryterium związane z powierzchnią gospodarstwa poza ww. kryterium w zakresie posiadania przez rolnika gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego.

W odniesieniu do pytania nr 2 uprzejmie informuję, że zgodnie z §3 ust. 1 pkt 3 przywołanego wyżej rozporządzenia w sprawie instrumentu wsparcia „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, biznesplan powinien zawierać koncepcję rozwoju gospodarstwa, w tym sposób, w jaki realizacja biznesplanu doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa do co najmniej 10 tys. euro i co najmniej o 20% w stosunku do wyjściowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa.

Pomoc w ramach omawianego instrumentu przyznaje się na operację obejmującą restrukturyzację gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. Przez restrukturyzację gospodarstwa należy rozumieć

zasadnicze zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie rentowności poprzez wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa, w szczególności w wyniku zmiany profilu prowadzonej produkcji rolnej.

W ocenie MRiRW, restrukturyzacja gospodarstwa będzie skuteczna wyłącznie przy założeniu, że wnioskodawca ma pomysł na wzrost konkurencyjności i rentowności gospodarstwa, który kompleksowo przedstawi w biznesplanie i zobowiąże się do jego zrealizowania. Jest to więc pomoc na realizację zmian w gospodarstwie, których przeprowadzenie powinno mieć wymierny efekt w postaci wzrostu wielkości ekonomicznej wspieranego gospodarstwa.

Nawiązując do podniesionej przez Pana Senatora kwestii odnośnie do obniżenia docelowej wielkości ekonomicznej „przykładowo do 7 tysięcy euro” uprzejmie informuję, że przyjęte w ww. rozporządzeniu zobowiązanie w zakresie wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro wynika bezpośrednio z postanowień Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zatwierdzonego 12 grudnia 2014 r. przez Komisję Europejską. Sposób ukierunkowania pomocy w poszczególnych instrumentach wsparcia PROW 2014–2020, w tym w „Restrukturyzacji małych gospodarstw”, został określony na podstawie analizy SWOT przeprowadzonej na potrzeby PROW 2014–2020, opinii ekspertów, uzgodnień, a także ukształtował się w wyniku konsultacji publicznych i negocjacji Programu z Komisją Europejską.

Chciałbym również poinformować Pana Senatora, że wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest wyliczana na podstawie współczynników standardowej produkcji, które uwzględniają różnice regionalne naszego kraju, ponieważ zostały obliczone dla 4 makroregionów Polski (Pomorze i Mazury, Wielkopolska i Śląsk, Mazowsze i Podlasie, Małopolska i Pogórze).

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że obecnie nie przewiduje się zmian w zakresie obniżenia docelowej wielkości ekonomicznej w omawianym instrumencie wsparcia.

W odniesieniu do pytania nr 3, dotyczącego możliwości obniżenia minimalnej liczby punktów w ramach poszczególnych kryteriów wyboru operacji, których uzyskanie umożliwi przyznanie pomocy w ramach instrumentu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” uprzejmie informuję, że przyjęcie minimum punktowego (10 punktów) ma na celu zapewnienie, że dofinansowane zostaną operacje, które najlepiej przyczynią się do realizacji celu ww. instrumentu wsparcia.

Należy jednocześnie podkreślić, że uzyskanie punktów w ramach kryteriów wyboru operacji wiąże się nie tylko z wielkością ekonomiczną gospodarstwa, ale również można je uzyskać z tytułu spełnienia innych kryteriów, np. kwalifikacji zawodowych uwzględniających odpowiedni poziom wykształcenia oraz staż pracy, w wyniku specjalizacji produkcji czy też w związku z przygotowaniem kompleksowego biznesplanu lub planowaniem inwestycji wpływającej na realizację celów przekrojowych.

W związku z powyższym, pragnę poinformować Pana Senatora, że obecnie nie przewiduje się zmian dotyczących modyfikacji warunków przyznawania pomocy w „Restrukturyzacji małych gospodarstw” PROW 2014–2020 ze względu na zaawansowane prace związane z przygotowaniem do wdrożenia tego instrumentu wsparcia. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania założonych celów przyjętych dla „Restrukturyzacji małych gospodarstw”, ww. warunki mogą zostać zmienione w trakcie wdrażania PROW 2014–2020 np. po przeprowadzeniu pierwszego naboru wniosków dla omawianego instrumentu wsparcia.

z up. MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
Ryszard Zarudzki

Oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra rozwoju Mateusza Morawieckiego

W 2004 r. wiele śląskich samorządów sporządziło wnioski o dofinansowanie w ramach Funduszu Spójności, w większości przypadków związane z gospodarką wodno-ściekową. W kosztach kwalifikowalnych mieściły się wydatki na VAT, a dofinansowanie z Funduszu Spójności miało stanowić 75% kosztów kwalifikowalnych (po zmianach 90%). Projekty miały być realizowane w 3 sektorach: sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej, w tym kanalizacji deszczowej, i oczyszczania ścieków przez gminy. Majątek wytworzony w ramach projektu miał zostać, zgodnie ze studium wykonalności, przekazany aportem przedsiębiorstwu wodociągowym działającym w formie prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% udziałem poszczególnych gmin.

Z dniem 1 grudnia 2008 r. weszły w życie zmiany ustawy o podatku od towarów i usług (VAT) dotyczące aportów wnoszonych do spółek kapitałowych. W związku z tą nowelizacją podjęto decyzję, iż mienie wytworzone w ramach realizacji projektu zostanie przekazane w drodze nieodpłatnej umowy użyczenia zamiast planowanego wcześniej aportu. Ministerstwo Finansów pismem z dnia 24 marca 2009 r. potwierdziło stanowisko, zgodnie z którym, jeżeli inwestycja była realizowana w okresie, kiedy aport był zwolniony od podatku VAT, beneficjent nie dokonywał odliczeń podatku naliczonego w związku z planowanym wniesieniem aportu, a w efekcie dojdzie do zawarcia umowy nieodpłatnego użyczenia, to odliczenie VAT nie przysługuje. Ostatecznie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego stwierdziło, że w związku z oświadczeniem o zamiarze przekazywania wytworzonego majątku na podstawie umowy użyczenia przywraca możliwość potwierdzania kwalifikowalności VAT we wnioskach o płatność dla omawianych projektów.

Problem kwalifikowalności VAT był też przedmiotem rozmów z przedstawicielami Komisji Europejskiej w okresie 22–23 kwietnia 2009 r., kiedy to odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej do spraw projektów środowiskowych Komitetu Monitorującego Strategię wykorzystania Funduszu Spójności, na którym udało się uzyskać pozytywne rozwiązanie przedmiotowej kwestii poprzez zmianę sposobu przekazania majątku z wcześniej planowanego aportu na bezpłatną umowę użyczenia.

Znamienne jest, iż w okresie realizacji projektu (lata 2005–2010) Komisja Europejska realizowała płatności przejściowe na podstawie zestawień wydatków, uwzględniając poniesione koszty VAT. Takich samych płatności dokonywał na rzecz gmin Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Do chwili obecnej do rozliczania pozostała ostatnia transza (końcowe saldo pomocy).

Wbrew wcześniejszym ustaleniom Komisja Europejska zakwestionowała jednak działanie gmin, zarzucając m.in. gminie Pszczyna, iż ta zastąpiła planowany pierwotnie model wniesienia majątku wytworzonego w ramach projektu aportem do spółki komunalnej modelem nieodpłatnego użyczenia w celu uniknięcia możliwości odzyskania VAT. Komisja stoi na stanowisku, iż w przypadku pozostania przy dotychczasowym modelu aportu podatek VAT byłby możliwy do odzyskania, co czyni go wydatkiem, który nie może być uznany za kwalifikowalny. Komisja Europejska zwróciła uwagę, iż charakter wydatków niekwalifikowalnych mają wydatki na VAT 3 beneficjentów – tj. Piaseczna, Tychów i Kalisza – którzy zdecydowali się przekazać majątek wytworzony w ramach projektów z Funduszu Spójności w pierwotnie planowanym modelu aportu i którzy wobec tego zaprzestali starań o dofinansowanie z funduszu tych wydatków na VAT w związku z możliwością ich odzyskania. W związku z tym Komisja Europejska stanęła na stanowisku, że przyznanie pozostałym gminom pomocy z Funduszu Spójności na wydatki VAT byłoby nieuzasadnione i niesprawiedliwe w odniesieniu do wspomnianych beneficjentów, którzy pozostali przy modelu aportu.

W świetle argumentacji prawnej kierowanej do Ministerstwa Rozwoju przez zainteresowane gminy, w szczególności gminę Pszczyna, istnieją, jak się zdaje, uzasadnione podstawy do przyjęcia, iż zastąpienie modelu apor-

tu modelem użyczenia uznać należy za zmianę niepowodującą naruszenia warunków pomocy w rozumieniu art. 108 ust. 1 lit. a załącznika II do rozporządzenia 1164/1994.

W ocenie przedstawicieli gminy Pszczyzna Komisja Europejska przed wydaniem decyzji na etapie składania i merytorycznego rozpoznawania i oceny wniosków, mając wiedzę o tym, że wskazane we wniosku wydatki na VAT zostały zaliczone do wydatków kwalifikowalnych oraz że gminy nie miały być podmiotem odpowiedzialnym za realizację projektu, przyznając pomoc dla projektu, tym samym uwzględniając w całości wniosek Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdziła kwalifikowalność wydatków na VAT. Na etapie poprzedzającym wydanie decyzji Komisja miała wiedzę, że wnioski o płatności przejściowe obejmują dofinansowanie wydatków VAT, co potwierdzone zostało, według przekazanych mi informacji, na wspomnianym posiedzeniu grupy roboczej.

Należy zatem uznać, iż Komisja Europejska na przestrzeni czasu, w trakcie realizacji tego samego projektu zmieniła stosowaną przez siebie wykładnię art. 11 ust. 1 rozporządzenia 16/2003 – co należy uznać za *contra legem* – naruszając tym samym zasadę ochrony uprawnionego oczekiwania.

Z uwagi na to proszę Szanownego Pana Ministra o ustosunkowanie się do stanowiska przedstawionego mi przez Zgromadzenie Ogólne Śląskiego Związku Gmin i Powiatów i wskazanie planowanych przez ministerstwo działań wobec Komisji Europejskiej zmierzających do jak najszybszego zamknięcia projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, z rozstrzygnięciem ustanawiającym podatek VAT jako wydatek kwalifikowalny, zgodnie z pierwotnym założeniem projektu.

Andrzej Kamiński

Odpowiedź

Warszawa, 25 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Andrzeja Kamińskiego, złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP i przekazane przy piśmie z dnia 26 lipca br. (znak: BPS/043-23-469/16), poniżej przedkładam następujące wyjaśnienia.

Na wstępie należy podkreślić, że Ministerstwo Rozwoju podziela stanowisko Beneficjentów w kwestii zasadności kwalifikowania podatku VAT w związku ze zmianą sposobu zarządzania wytworzoną infrastrukturą w trzech pozostałych do zamknięcia projektach środowiskowych Funduszu Spójności 2004–2006. Pomimo przekazanych do KE przez ministerstwo wyczerpujących argumentów oraz omawiania kwestii podatku VAT podczas wielokrotnych spotkań, Komisja Europejska nie zmieniła negatywnej opinii w odniesieniu do ww. kwestii. Operując się na dotychczasowej korespondencji i wynikach spotkań z KE, Ministerstwo Rozwoju przewiduje, że zmiana stanowiska KE w tym zakresie jest mało prawdopodobna.

Ponadto, w resorcie od 2014 roku trwają prace nad zamknięciem wszystkich projektów FS 2004–2006 w oparciu o tzw. „globalne porozumienie”. Podjęcie negocjacji z KE i w związku z tym również z Beneficjentami projektów oraz Ministerstwem Finansów miało na celu uniknięcie indywidualnego dyskusowania poszczególnych kwestii,

w tym związanych z podatkiem VAT, w ramach tzw. procedur „*hearing*” – przesłuchania, co wynika z treści art. H załącznika II do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94 zmienionego Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1265/99.

Ministerstwo Rozwoju nieustannie monituje KE m.in. w drodze korespondencji roboczej, aby na bieżąco dysponować informacjami o stanie sprawy. Ponadto ministerstwo interweniowało w tej sprawie również na wysokim szczeblu, między innymi: w dniu 14 kwietnia 2016 r. w trakcie spotkania z Panią Coriną Crețu, Komisarz ds. Polityki Regionalnej oraz 26 maja 2016 r. z szefem Gabinetu Pani Komisarz. Po ww. spotkaniach w drugim i trzecim kwartale br. zauważalne było wzmożenie aktywności KE w zakresie procedowania z pozostałymi do wydania listami zamknięcia dla projektów FS 2004–2006, niemniej nie jest jeszcze znana data ostatecznego wydania przez KE decyzji dotyczącej „globalnego porozumienia”. Na opóźnienie tego procesu znaczący wpływ ma długi proces wypracowywania stanowiska przez KE. Dlatego oprócz korespondencji roboczej w dniu 25 lipca br. resort wystosował do KE stanowcze pismo, w którym ponownie uwypuklono niedopuszczalną opieszałość tej instytucji w procedowaniu odnoszącym się do zamykania projektów FS 2004–2006.

Pragnę zaznaczyć, że Ministerstwo Rozwoju dąży do polubownego zakończenia sporu, tak aby uniknąć ryzyka zwiększenia wymiaru korekt finansowych w wyniku nieuwzględnienia przekroczeń kosztów kwalifikowanych w projektach, do którego dojdzie, jeżeli nie zostanie osiągnięte porozumienie z Komisją w trakcie procedur „*hearing*”. Jednocześnie informuję, że jeżeli nie dojdzie do skutku tzw. „globalne porozumienie”, resort rozważy zmianę podejścia do sposobu zamykania projektów na sposób indywidualny. nierozstrzygnięte kwestie będą kierowane do rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Należy jednak mieć na uwadze, że rozwiązanie takie może spowodować bardziej niekorzystne dla Polski saldo rozliczeń z projektów Funduszu Spójności 2004–2006 pomiędzy Polską a KE, mogące wynikać nie tylko z samych przekroczeń kosztów kwalifikowanych. Dlatego decyzja taka powinna zostać ostatecznie skonsultowana z Beneficjentami projektów, których będą dotyczyły jej skutki finansowe.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Paweł Choraży
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się osoby zaniepokojone drastyczną podwyżką cen leków przeciwnowotworowych i immunomodulujących. W grupie tych środków znajduje się m.in. lek Eligard, którego cena do czerwca br. była na poziomie 50 zł. Po zmianach na liście leków refundowanych od 1 lipca br. cena tego leku wynosi około 230 zł.

W związku z tym, mając na uwadze zapisy ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych z dnia 12 maja 2011 r. (DzU 2011 nr 122 poz. 696 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z następującymi pytaniami:

1. Jaka jest przyczyna tak drastycznej podwyżki cen leków przeciwnowotworowych i immunomodulujących?

2. Czy Minister Zdrowia podejmie działania w celu przywrócenia poprzednich cen tych leków?

Andrzej Kamiński

Odpowiedź

Warszawa, 12 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Andrzeja Kamińskiego w sprawie wzrostu dopłat do leków znajdujących się w grupie limitowej 129.0, *Leki przeciwnowotworowe i immunomodulujące – analogi hormonu uwalniającego gonadotropinę*, złożone na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Kwestie związane z refundacją leków reguluje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 345, z późn. zm.) zwana dalej „ustawą o refundacji”.

Od 1 lipca 2016 r. w grupie limitowej 129.0, *Leki przeciwnowotworowe i immunomodulujące – analogi hormonu uwalniającego gonadotropinę* znajduje się 14 leków zawierających 3 różne substancje czynne: goserelinę, leuprorelinę i triptorelinę.

Wysokość dopłaty pacjenta do leków w tej grupie limitowej prezentuje poniższa tabela (leki te są refundowane za odpłatnością ryczałtową i za dopłatą w wysokości różnicy między ceną detaliczną a limitem finansowania):

Substancja czynna	Nazwa, postać i dawka leku	Cena detaliczna	Wysokość limitu finansowania	Dopłata pacjenta
Goserelinum	Reseligo, implant w amp.-strz., 3,6 mg	191,11	191,11	3,20
	Reseligo, implant w amp.-strz., 10,8 mg	574,15	573,33	9,78

Substancja czynna	Nazwa, postać i dawka leku	Cena detaliczna	Wysokość limitu finansowania	Dopłata pacjenta
	Zoladex, implant podskórny, 3,6 mg	260,67	191,11	72,76
	Zoladex LA, implant podskórny, 10,8 mg	837,88	573,33	273,51
Leuprorelinum	Eligard 22,5 mg, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania roztworu do wstrzykiwań, 22,5 mg	835,66	614,28	230,98
	Eligard 45 mg, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania roztworu do wstrzykiwań, 45 mg	1657,54	1228,56	448,18
	Eligard 7,5 mg, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania roztworu do wstrzykiwań, 7,5 mg	285,76	204,76	84,20
	Leuprostin, implant, 3,6 mg	216,75	204,76	15,19
	Leuprostin, implant, 5 mg	641,13	614,28	36,45
	Lucrin Depot, mikrosfery do sporządzania zawiesiny do wstrzykiwań, 11,25 mg	882,99	614,28	278,31
	Lucrin Depot, mikrosfery do sporządzania zawiesiny do wstrzykiwań, 3,75 mg	301,54	204,76	99,98
Triptorelinum	Decapeptyl Depot, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania zawiesiny do wstrzykiwań, 3,75 mg	260,95	191,11	73,04
	Diphereline SR 11,25 mg, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania zawiesiny o przedłużonym uwalnianiu do wstrzykiwań, 11,25 mg	810,09	614,28	205,41
	Diphereline SR 3,75, proszek i rozpuszczalnik do sporządzania zawiesiny o przedłużonym uwalnianiu do wstrzykiwań, 3,75 mg	306,03	191,11	118,12

Dopłatę do leku Eligard 22,5 mg (wymienionego przez Pana Senatora w treści oświadczenia) stanowi różnica między ceną detaliczną a limitem finansowania oraz opłata ryczałtowa (3,20 zł za każde 30 dni kuracji), tj. 835,66 zł – 614,28 zł + (3,20 zł*90/30) = 230,98 zł.

Z dniem 1 lipca 2016 r. refundacją został objęty pierwszy odpowiednik leku zawierającego goserelinę (produkt o nazwie handlowej Reseligo). Pierwszym odpowiednikiem jest lek o tej samej substancji czynnej (w tym przypadku – goserelinie), mający te same wskazania i tę samą drogę podania, przy braku różnic w postaci farmaceutycznej. Objęcie refundacją pierwszego odpowiednika (produkt Reseligo) spowodowało, że to cena hurtowa za produkt Reseligo w dawce 3,6 mg stała się podstawą limitu finansowania (jest najtańszym produktem w grupie limitowej uwzględniając wielkość opakowania). Tym samym obniżył się limit finansowania w ww. grupie limitowej, co spowodowało wzrost dopłat pacjenta.

Powyższy mechanizm zawarty w ustawie refundacyjnej ma na celu promowanie tańszych leków dla pacjentów, jak również zachęca firmy farmaceutyczne do obniżenia cen leków refundowanych (co również może przekładać się na niższą dopłatę pacjenta do leku w przyszłości).

W związku z obniżeniem limitu finansowania w grupie limitowej 129.0, *Leki przeciwnowotworowe i immunomodulujące – analogi hormonu uwalniającego gonadotropinę* wzrosły dopłaty pacjenta do leków, gdyż różnicę pomiędzy ceną detaliczną a limitem finansowania pokrywa pacjent (uwzględniając wielkość opakowań). Wzrost dopłat w takiej sytuacji zazwyczaj ma charakter przejściowy, gdyż wnioskodawcy (firmy farmaceutyczne) mają możliwość składania wniosków o obniżenie urzędowych cen zbytu.

Należy wskazać, że w ostatnim czasie do Ministerstwa Zdrowia wpłynęło kilka wniosków o obniżenie urzędowej ceny zbytu leków z ww. grupy limitowej. Wnioski zostaną rozpatrzone w ustawowym terminie (maksymalnie 30 dni). Obniżenie urzędowych cen zbytu przy niezmienionej wysokości limitu finansowania powoduje obniżenie dopłat pacjentów. Ewentualne zmiany w zakresie wysokości dopłat do leków w ww. grupie limitowej będą obowiązywały najwcześniej od 1 września 2016 r., przy okazji publikacji kolejnego wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz

Oświadczenie senatora Macieja Luczaka

skierowane do marszałka Senatu RP Stanisława Karczewskiego
oraz do ministra spraw zagranicznych Witolda Waszczykowskiego

Szanowny Panie Marszałku! Szanowny Panie Ministrze!

W dniu 3 lipca br. w mieście Pabianice, gdzie pełnię mandat senatora Rzeczypospolitej Polskiej, doszło do podpisania umowy partnerskiej z miastem Kuźniecowsk (Ukraina). Na jej mocy oba miasta umożliwiają sobie pomoc gospodarczą, kulturalną oraz oświatową, dzięki której oba samorządy będą mogły wymienić się doświadczeniami, organizować seminaria czy wakacyjne wymiany dla młodzieży. Ponadto w przytoczonej umowie jest zapis, że miasta będą obchodzić rocznice historyczne istotne dla obu stron.

Wspomniana umowa partnerska budzi wiele wątpliwości wynikających przede wszystkim z historii związanej z wymienionym miastem i jej „bohaterami”. Mianowicie Rada Miasta Kuźniecowsk w dniu 28 października 2011 r. nadała tytuły honorowego obywatela zbrodniarzom Romanowi Szuchewyczowi i Stepanowi Banderze (utworzona przez Stepana Banderę frakcja OUN-B ponosi odpowiedzialność za zorganizowane ludobójstwo polskiej ludności cywilnej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej). Warto zaznaczyć, kim obaj panowie byli. Otóż Stepan Bandera był przywódcą jednej z frakcji Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów, odpowiedzialnej za ludobójstwo dokonane na ludności polskiej przez swoje zbrojne ramię – Ukraińską Powstańczą Armię, dowodzoną przez Romana Szuchewycza. W wyniku ich działalności ukraińscy nacjonałiści zamordowali od 100 tysięcy do 150 tysięcy osób.

Podczas sesji Rady Miejskiej w Pabianicach radni Klubu PiS apelowali do prezydenta Pabianic Grzegorza Mackiewicza, aby zapoznał się z tą tragiczną historią miasta Kuźniecowsk i zwrócił uwagę na to, kogo tam uznają za bohaterów. Jednak pomimo interwencji wspomnianych radnych doszło do przegłosowania uchwały, na mocy której 3 lipca br. podczas ceremonii podpisana została przez mera Sergija Anoszczenkę i prezydenta miasta Pabianice Grzegorza Mackiewicza umowa partnerska o współpracy obu samorządów. Niepokojące jest to, iż prezydent miasta Pabianice Grzegorz Mackiewicz doskonale wiedział, kto jest uznawany za bohaterów w mieście Kuźniecowsk, na co może być dowodem jego wypowiedź w jednej z lokalnych gazet: „Warto także przypomnieć, że polskie miasta w przeszłości również nadawały honorowe obywatelstwa zbrodniarzom wojennym. Przykładem takiej uchwały przyjętej przez polski samorząd jest nadanie tytułu Honorowego Obywatela Gdańska Adolfowi Hitlerowi”. W ramach sprośowania i wyjaśnienia przytoczonych przez pana prezydenta słów trzeba zaznaczyć, iż w okresie, kiedy taki tytuł został przyznany Adolfowi Hitlerowi, polski samorząd nie istniał w Wolnym Mieście Gdańsk. To Senat Wolnego Miasta Gdańska z okazji pięćdziesiątych urodzin uhonorował tym tytułem führera (20 kwietnia 1939 r.), natomiast Rada Miasta Kuźniecowsk nadała honorowe tytuły Banderze i Szuchewyczowi 28 października 2011 r., mając świadomość, kim byli wspomniani zbrodniarze i jak są odbierani w Polsce.

Do mojego biura zgłosiło się wielu mieszkańców Pabianic, którzy są oburzeni zaistniałą sytuacją. Podpisana umowa umożliwia wakacyjną wymianę młodzieży w celach oświatowych. Mieszkańcy Pabianic nie chcą, aby ich dzieci wyjeżdżały i czciły pamięć zbrodniarzy, którzy dokonali rzezi na Polakach. Z dostarczonych do mojego biura materiałów wynika, że w Radzie Miejskiej Kuźniecowska przewagę mają ugrupowania, które czczą pamięć wspomnianych zbrodniarzy (partia Swoboda, Batkiwsczyna, Ukraińska Partia Ludowa, Blok Petra Poroszenki, partia UKROP, na czele której stoją lider nacjonalistów i przywódca Prawego Sektora Dmytro Jarosz oraz neonazista i dowódca pułku „Azow” Andrij Bilecki – ich symbolem jest tzw. wilczy hak). W Pabianicach mieszka rodzina, która jest emocjonalnie związana ze wspomnianymi tragicznymi wydarzeniami.

W związku z przedstawioną sytuacją, Szanowny Panie Marszałku, Szanowny Panie Ministrze, zwracam się z prośbą o stanowczą interwencję w opisanej sprawie.

*Z wyrazami szacunku
Maciej Łuczak*

**Stanowisko
MARSZAŁKA SENATU RP**

Warszawa, 2016.08.17

Pan
Maciej Łuczak
Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na Pańskie oświadczenie złożone na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r. pragnę zauważyć, iż podzielam Pańskie oburzenie w stosunku do opisanych przez Pana, co najmniej niefrasobliwych, działań samorządu Pabianic. Jednakże muszę poinformować Pana Senatora, iż interwencja Marszałka Senatu jako organu Państwa i organu Senatu musi się mieścić w zakresie jego kompetencji określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawach oraz Regulaminie Senatu. Żaden z tych aktów nie uprawnia Marszałka Senatu do podjęcia szczególnych działań wobec jednostek samorządu terytorialnego, poza takimi jakie przysługują każdemu senatorowi na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora czy też na podstawie Regulaminu Senatu.

Zgodnie z art. 171 Konstytucji organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a efektem tego nadzoru może być wniosek o rozwiązanie przez Sejm organu stanowiącego samorządu terytorialnego lub odwołanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez Prezesa Rady Ministrów, jeżeli organy te rażąco naruszają Konstytucję lub ustawy.

Tak więc właściwym adresatem oświadczenia powinny być konstytucyjnie wskazane organy nadzoru oraz organy jednostki samorządu terytorialnego.

Z poważaniem

Stanisław Karczewski

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Warszawa, 18 sierpnia 2016 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Macieja Łuczaka z dn. 22.07.2016 r. dotyczącym interwencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych wobec samorządu terytorialnego miasta Pabianice w sprawie podpisania umowy partnerskiej z miastem Kuzniecowsk (19.05.2016 r. przemianowane na Warasz), obwodu rówieńskiego, uprzejmie informuję co następuje.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych uznaje współpracę między samorządami Polski i Ukrainy za ważną płaszczyznę kontaktów bilateralnych. Możliwość zawierania umów z partnerami zagranicznymi jest jedną z prerogatyw jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Współpraca taka wspiera działania tradycyjnej dyplomacji i przyczynia się do umacniania pozycji państwa polskiego w stosunkach międzynarodowych. Wspieranie aktywności samorządów terytorialnych na forum współpracy zagranicznej, ma zatem kluczowe znaczenie z punktu widzenia realizacji założeń polskiej polityki zagranicznej.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych (Dz. U. Nr 91 poz.1009 ze zm.), minister właściwy do spraw zagranicznych wyraża zgodę w drodze decyzji administracyjnej na przystąpienie jednostek samorządu terytorialnego jedynie do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych. Umowy partnerskie jednostek samorządu terytorialnego, zawierane z partnerami zagranicznymi takiej zgody nie wymagają.

W ocenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, decyzja Pabianic o podpisaniu umowy partnerskiej z miastem Warasz (d. Kuzniecowsk) jest więc suwerenną decyzją władz samorządowych miasta.

Rozwijanie współpracy z Ukrainą, wspieranie tego kraju w trudnej sytuacji agresji rosyjskiej i koniecznych głębokich reform systemowych jest jednym z naszych priorytetów. Ze szczególną uwagą odnosimy się także do trudnych i bolesnych kwestii historycznych w stosunkach bilateralnych, w szczególności do tematu ludobójstwa ludności polskiej na Wołyniu i Galicji Wschodniej, dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich. Sprawa Zbrodni Wołyńskiej jest od lat podnoszona na wszelkich forach relacji dwustronnych z Ukrainą, co przekłada się na współpracę związaną z porządkiem miejsc pochówku i upamiętnianiem ofiar.

Wykorzystanie w tym celu również kontaktów szczebla regionalnego należy uznać za budowanie ważnej płaszczyzny polsko-ukraińskiego dialogu historycznego, gdyż samorządowy wymiar relacji zapewnia bezpośrednie dotarcie do lokalnych społeczności, które w warunkach ukraińskich mają ograniczony dostęp do udokumentowanych faktów zbrodniczej działalności przywódców OUN-UPA wobec obywateli II Rzeczypospolitej.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Podsekretarz Stanu
Joanna Wronecka

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do ministra spraw zagranicznych Witolda Waszczykowskiego

Zgodnie z zasadami Konwencji wiedeńskiej z 1963 r. instytucja konsula honorowego ma obowiązek chronić interesy obywateli naszego kraju, którzy borykają się z problemami w kraju przyjmującym.

Konsul honorowy, co do zasady, może wykonywać te same wszystkie funkcje, co konsul zawodowy, choć niekiedy faktycznie powierza się mu węższy zakres obowiązków. W krajach, w których państwo wysyłające nie jest reprezentowane przez misję dyplomatyczną ani konsula zawodowego, konsul honorowy może być traktowany jak oficjalny przedstawiciel państwa i w takim charakterze może być zapraszany na uroczystości państwowe itp. Przyjmuje się, że do podstawowych funkcji konsula honorowego należy:

— ochrona interesów naszego kraju, obywateli i podmiotów prawnych w państwie przyjmującym w granicach dopuszczanych przez prawo międzynarodowe;

— wspieranie rozwoju stosunków handlowych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych;

— pozyskiwanie oraz opracowywanie informacji o warunkach i wydarzeniach w życiu handlowym, gospodarczym, naukowym i kulturalnym państwa przyjmującego oraz udostępnianie tej informacji;

— udzielenie pomocy oraz wsparcia obywatelom i osobom prawnym RP.

W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą o informacje, jak obecnie przebiega współpraca Ministerstwa Spraw Zagranicznych z polskimi konsułami honorowymi. Czy istnieją wypracowane zasady tej współpracy? Czy konsulaty są wyposażane w materiały służące promocji naszego kraju? Wreszcie ostatnie pytanie: czy istnieją plany intensyfikacji tej współpracy, rozwoju etc.?

Z poważaniem
Ryszard Majer

Odpowiedź

Warszawa, 24 sierpnia 2016 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Senatora Ryszarda Majera, złożone w dniu 22 lipca br. na 23. posiedzeniu Senatu uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 126 pkt 1 ustawy Prawo konsularne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1274) konsul honorowy podlega służbowo kierownikowi przedstawicielstwa dyplomatycznego Rzeczypospolitej Polskiej w państwie przyjmującym, natomiast zgodnie z pkt 2 tego artykułu w zakresie wykonywania funkcji konsularnych podlega właściwemu konsulowi. Na tej podstawie konsul honorowy współpracuje, w ramach powierzonych mu funkcji konsularnych w określonym okręgu konsularnym, zarówno z kierownikiem przedstawicielstwa dyplomatycznego, jak również z konsulem RP.

Współpraca ta przybiera różne formy. Począwszy od szkoleń konsulów honorowych po objęcie przez nich funkcji, a następnie – w zależności od potrzeb – okresowo podczas pełnienia funkcji konsula honorowego, poprzez uzgadnianie rozwiązań bieżących problemów z zakresu problematyki konsularnej, włączanie ich w działania przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsulatów zawodowych w organizację przedsięwzięć

w dziedzinie współpracy polonijnej, gospodarczej, dyplomacji publicznej i innych promujących Polskę w regionie. Są to także działania z zakresu pomocy konsularnej, w tym o charakterze nadzwyczajnym, związane np. z ewakuacją obywateli polskich z terenu okręgu konsularnego za granicę podczas działań militarnych lub pomocą konsularną w ekstremalnych warunkach katastrof, klęsk żywiołowych, ataków terroryzmu.

Pogłębianiu współpracy placówek dyplomatycznych i konsulatów zawodowych z konsułami honorowymi służą cyklicznie lub okazjonalnie organizowane narady z ich udziałem. Spotkania takie pozwalają na lepsze poznanie wzajemnych problemów, potrzeb, oczekiwań, pozwalają na wymianę poglądów i informacji. Podczas narad prezentowana jest aktualna sytuacja polityczna Polski, uwarunkowania rozwoju współpracy ekonomicznej Polski z państwem przyjmującym, przedstawiane są główne kierunki działania polskiej dyplomacji kulturalnej, jak również omawiane kwestie stricte konsularne.

Konsulowie honorowi włączani są także w organizację w swoich siedzibach dyżurów konsulów zawodowych, przyczyniając się tym do zwiększenia skuteczności polskiej służby konsularnej i jednocześnie zyskując coraz większe uznanie szczególnie tej Polonii, która mieszka w regionach znacznie oddalonych od polskich placówek.

Także działania konsulów honorowych RP, mające na celu organizację wizyt oficjalnych polskich delegacji w okręgu konsularnym, wymagają współdziałania obu stron i są nieocenione, szczególnie w przypadku, gdy ambasada akredytowana jest na kilka krajów odległych o tysiące kilometrów.

Współpraca z konsułami honorowymi polegająca na organizacji w ich siedzibach obwodowych komisji wyborczych podczas wyborów Prezydenta RP, do Parlamentu Europejskiego, Sejmu RP i Senatu RP oraz referendum, pozwala zwiększyć liczbę obywateli polskich biorących udział w tak ważnych dla państwa wydarzeniach.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych pozytywnie ocenia współpracę z konsułami honorowymi Rzeczypospolitej Polskiej pełniącymi tę zaszczytną funkcję aktualnie w 94 państwach na całym świecie. Ich wkład w polską służbę konsularną przyczynia się w znaczny sposób do skuteczności działania polskich placówek za granicą z korzyścią dla ochrony interesów i promocji Polski w państwach przyjmujących. Instytucja konsula honorowego stanowi ważne uzupełnienie dla sieci urzędów zawodowych przyczyniając się do kształtowania pozytywnego wizerunku Polski w państwie przyjmującym.

Uwzględniając dotychczasowe pozytywne doświadczenia w zakresie działań konsulatów kierowanych przez konsulów honorowych Ministerstwo Spraw Zagranicznych będzie nadal rozbudowywać sieć urzędów konsularnych kierowanych przez konsulów honorowych. Jesteśmy zainteresowani tym, aby polskie konsulaty zawodowe były wspierane silną siecią konsulatów kierowanych przez konsulów honorowych, realizując w pełni zadania stojące przed służbą konsularną Rzeczypospolitej Polskiej. Instytucja konsula honorowego stała się jej nierozłącznym elementem.

W związku z powyższym zamiarem Ministerstwa Spraw Zagranicznych jest stała intensyfikacja współpracy polskich placówek za granicą z konsułami honorowymi. Proces ten naturalnie uzależniony jest od potrzeb służby konsularnej, regionu działania konsula honorowego oraz posiadanych przez niego możliwości oddziaływania na rzeczywistość.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 137 pkt 2 minister właściwy do spraw zagranicznych zapewnia konsulowi honorowemu materiały promocyjne, informacyjne oraz inne, które uzna za niezbędne do wykonywania funkcji konsularnych.

Ponadto pragnę zapewnić, że przekazywaniem konsulom honorowym RP materiałów promocyjnych dotyczących Polski zainteresowane są również inne instytucje, w tym organizacje pozarządowe, które uzupełniają działania Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tym zakresie.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Podsekretarz Stanu
Joanna Wronecka

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do komendanta głównego Policji Jarosława Szymczyka

Szanowny Panie Komendancie!

Jednym z warunków poprawy skuteczności działania w zakresie propagowania wiedzy o rozwiązaniach technicznych zmniejszających ryzyko stania się ofiarą przestępstwa jest potrzeba ścisłej współpracy między wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w realizację tego zadania.

Policja winna nieustannie szukać metod skutecznej komunikacji z przedstawicielami środowisk zainteresowanych ograniczeniem przestępczości oraz obywatelami RP – wyposażenie ich w odpowiednią wiedzę może być kluczowym elementem strategii budowy bezpieczeństwa na wsi i w mieście.

Mając powyższe na uwadze, bardzo proszę o informacje, jakie regulacje prawne obowiązują obecnie komendy wojewódzkie i powiatowe w relacjach z samorządami wojewódzkimi i powiatowymi. Czy istnieje regulacja/instrukcja określająca rodzaj i charakter tych relacji, czy też tryby i charakter współpracy należą do wyłącznych kompetencji poszczególnych komendantów miejskich i wojewódzkich (potencjalny przepływ środków, dofinansowanie przedsięwzięć policyjnych, obejmowanie patronatów nad takowymi)?

Bliskość kontaktów z podmiotami samorządowymi jest z zasady niezwykle cenna, jednak nadmierne bliskie relacje mogą – w oczach opinii społecznej – sprawiać wrażenie nadmiernej zażyłości, co może mieć wpływ na zmniejszenie skuteczności działania poszczególnych komend powiatowych i wojewódzkich.

Ryszard Majer

**Odpowiedź
ZASTĘPCY
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

Warszawa, 25 sierpnia 2016 r.

Szanowny Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z pismem l.dz. BPS/043-23-473/16 otrzymanym wraz z oświadczeniem złożonym przez senatora Ryszarda Majera podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., uprzejmie przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 3 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, do podstawowych zadań Policji należy między innymi (...) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi (...).

W myśl art. 10 ust. 1 Komendanci Policji (...) składają roczne sprawozdania ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom, wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast), a także radom powiatu i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego sprawozdania i informacje składa się tym organom niezwłocznie na każde ich żądanie.

Wyjątkiem od tej zasady jest art. 10 ust. 1a, w myśl którego Komendant Stołeczny Policji składa sprawozdanie, a także informacje, o których mowa w ust. 1, Wojewodzie Mazowieckiemu oraz, w zakresie dotyczącym działalności Policji na obszarze m.st. Warszawy, Prezydentowi m.st. Warszawy i Radzie m.st. Warszawy. Komendanci rejonowi Policji nie składają odrębnych sprawozdań.

W myśl art. 10 ust. 3 i 4 rada powiatu (miasta) oraz rada gminy na podstawie sprawozdań i informacji, o których mowa w ust. 1, może określić, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, a uchwała ta (...) nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję.

Ponadto, zgodnie z art. 10 ust. 5, Komendanci powiatowi (miejscy) Policji są obowiązani udostępniać komisji bezpieczeństwa i porządku, na żądanie jej przewodniczącego, dokumenty i informacje dotyczące pracy Policji na terenie powiatu, z wyjątkiem akt personalnych pracowników i funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych.

W uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 11 ust. 1 Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Żądanie to (...) nie może dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Żądanie to nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję (art. 11 ust. 2 Ustawy).

W przypadku wystąpienia takiej sytuacji (...) Właściwy komendant Policji niezwłocznie przedkłada sprawę komendantowi Policji wyższego stopnia, jeżeli nie jest w stanie wykonać żądania, o którym mowa w ust. 1 (art. 11 ust. 5 Ustawy).

Ustawa umożliwia również partycypowanie przez podmioty pozapolicyjne w kosztach utrzymania i funkcjonowania jednostek Policji, gdzie art. 13 ust. 3 jednoznacznie wskazuje, że (...) Jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, fundacje, banki oraz instytucje ubezpieczeniowe mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych dla ich potrzeb towarów i usług.

Szczególną formą wsparcia działań Policji na rzecz poprawy bezpieczeństwa jest sytuacja określona w art. 13 ust. 4, który mówi, że (...) Na wniosek rady powiatu lub rady gminy liczba etatów Policji w rewirach dzielnicowych i posterunkach Policji na terenie powiatu lub gminy może ulec zwiększeniu ponad liczbę ustaloną (...) jeżeli organy te zapewnią pokrywanie kosztów utrzymania etatów Policji przez okres co najmniej 5 lat, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem powiatu lub gminy a właściwym komendantem wojewódzkim Policji i zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Policji.

Poza tym, w myśl art. 13 ust. 4a (...) Rada powiatu lub rada gminy może przekazać, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem wykonawczym powiatu lub gminy a właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji, środki finansowe stanowiące dochody własne powiatu lub gminy, dla Policji z przeznaczeniem na:

- 1) rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normę (...),
- 2) nagrodę za osiągnięcia w służbie, dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych (miejskich) i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

Doprecyzowaniem wymogów formalnych niezbędnych do zaistnienia takiej sytuacji jest art. 13 ust. 4b, który mówi, że (...) Porozumienie, o którym mowa w ust. 4a, określa w szczególności:

- 1) rodzaje ustawowych zadań Policji, finansowanych na podstawie porozumienia:
 - a) wykonywanych w czasie przekraczającym normę (...),
 - b) za wykonywanie których może być przyznana nagroda za osiągnięcia w służbie;

2) wysokość oraz tryb i terminy przekazywania środków finansowych, o których mowa w ust. 4a;

3) sposób dokonywania oceny prawidłowości wykonania porozumienia.

Doprecyzowaniem statusu prawnego uzyskanych w ten sposób środków finansowych są zapisy art. 13 ust. 4c, d i e, w myśl których (...) Tworzy się Fundusz Wsparcia Policji, zwany dalej „Funduszem”, składający się z funduszy: centralnego, wojewódzkich i Szkół Policji, fundusz ten (...) jest państwowym funduszem celowym, a środki finansowe (...) uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w ust. 3 i 4a na podstawie umów i porozumień zawartych przez:

1) Komendanta Głównego Policji – są przychodami funduszu centralnego;

2) komendantów odpowiednio wojewódzkich lub Komendanta Stołecznego Policji albo podległych im komendantów powiatowych (miejskich, rejonowych) Policji – są przychodami wojewódzkich funduszy;

3) Komendanta Wyższej Szkoły Policji oraz komendantów szkół policyjnych – są przychodami funduszu Szkół Policji (...).

Ustawa precyzuje również celowość wydatkowania tych środków. Art. 13 ust. 4f i g jednoznacznie określają, że (...) Środki Funduszu są przeznaczone na:

1) pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług;

2) rekompensatę pieniężną dla policjantów za czas służby przekraczający normę (...);

3) nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie (...)

oraz, że ich dysponentami są: (...)

1) Komendant Główny Policji – w zakresie funduszu centralnego;

2) odpowiednio komendanci wojewódzcy lub Komendant Stołeczny Policji – w zakresie funduszy wojewódzkich;

3) Komendant Wyższej Szkoły Policji oraz komendanci szkół policyjnych – w zakresie funduszu Szkół Policji (...).

Odnosnie do regulacji prawnych w kontekście relacji komend wojewódzkich i powiatowych Policji z urzędami wojewódzkimi i samorządami w zakresie zarządzania kryzysowego oraz zabezpieczenia imprez masowych informuję, iż zgodnie z zapisami art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie województwa jest wojewoda.

Wojewoda zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach (art. 15 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie Dz. U.). Zadania w powyższym zakresie realizuje on w szczególności przy pomocy podległej mu administracji niezespólonej i zespólonej, służb, inspekcji, straży, a także współdziałających służb na poziomie wojewódzkim, w tym z Policją.

Zakres współdziałania wojewodów i komendantów wojewódzkich/Stołecznego Policji w zakresie zarządzania kryzysowego uzgadniany jest w wojewódzkich planach zarządzania kryzysowego, o których jest mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1166). Analogiczne plany tworzone są i uzgadniane przez organy niższego szczebla.

Utrzymywanie dobrych relacji jest także niezwykle istotne przy wykonywaniu obowiązków wynikających z art. 6 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2015 r. poz. 355) który określa, że organami administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego jest wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji działającego w jego imieniu (...).

Na szczeblu samorządowym organami zarządzania kryzysowego są odpowiednio starosta oraz wójt, burmistrz bądź prezydent miasta wraz z ich aparatem pomocni-

czym (powiatowe i gminne zespoły zarządzania kryzysowego oraz centra zarządzania kryzysowego). W praktyce współdziałanie Policji z samorządami polega w szczególności na:

- wymianie informacji o istniejących i przewidywanych zagrożeniach;
- uzgadnianiu zadań w sytuacji prowadzenia ewakuacji ludności, zwierząt i mienia;
- egzekwowaniu przepisów porządkowych wprowadzonych doraźnie w związku ze zdarzeniem;
- informowaniu o posiadanych siłach i środkach;
- uzgadnianiu wspólnej polityki informacyjnej.

W celu uzgadniania szczegółów realizacji tych zadań niezbędne jest bezpośrednie współdziałanie z samorządami oraz służbami i instytucjami uczestniczącymi w działaniach.

W zakresie realizacji obowiązków związanych z zabezpieczeniem imprez masowych na terenie województwa na podstawie art. 11a ust. 3 pkt 1 *ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 2139)* właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Komendant Stołeczny) Policji lub wyznaczony przez niego przedstawiciel wchodzi w skład powoływanego przez wojewodę Wojewódzkiego Zespołu Interdyscyplinarnego, który jest organem pomocniczym wojewody w zakresie zapewnienia wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem imprez masowych.

Nawiązywanie i realizacja współpracy pomiędzy Policją i podmiotami pozapolicyjnymi, w tym również z samorządami, na podstawie przepisów i zgodnie z normami etyczno-moralnymi, gwarantuje przejrzystość relacji, zarówno osobowych jak też finansowych i nie powinna rodzić negatywnych konotacji w opinii społecznej.

Z wyrazami szacunku

PIERWSZY ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
insp. Andrzej Szymczyk

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do prezydent m.st. Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz

Z dużym zainteresowaniem, zdziwieniem i niepokojem przyglądam się sprawie p. M.K.. W 2002 r. p. M. jako 17-latek uczestniczył w obozie sportowym w Zamościu, podczas którego doznał bardzo poważnego urazu głowy. W trakcie treningu młoda dziewczyna podczas wykonywania rzutu młotem nieumyślnie uderzyła p. M. prosto w prawą część głowy. Gdy p. M. wybudził się po 7 miesiącach śpiączki, jego życie diametralnie się zmieniło. Ze sportowca stał się osobą przykutą do wózka inwalidzkiego, której z trudem przychodzi wypowiedzenie jednego słowa. Cała odpowiedzialność za wypadek spadła na trenera p. M., który po tragedii popełnił samobójstwo. Po śmierci trenera odpowiedzialność przeszła na związek sportowy, (...), która była organizatorem obozu.

W 2011 r. sąd przyznał p. M.K. rentę w wysokości 3 tysięcy zł oraz zobowiązał federację do wypłaty 1 000 000 zł odszkodowania na rzecz pokrzywdzonego. Po uprawomocnieniu się wyroku sądu komornik rozpoczął egzekucję, ponieważ federacja nie wypłaciła p. M. ani grosza. W trakcie czynności komorniczych okazało się, że na koncie federacji znajdowało się łącznie 2 tysiące 700 zł. Dzień wcześniej było tam przeszło 2 000 000 zł – tłumaczył mediom mecenas reprezentujący p. K., M.Z. Mówił także, że federacja obracała ogromnymi pieniędzmi, pozyskiwanymi głównie z dotacji, wynoszącymi przeszło 20 000 000 zł.

Po wypowiedzi p. P.Ś., byłego dyrektora związku sportowego (...), a obecnie dyrektora (...), o następującej treści „nie dyskutuję z wyrokiem, choć pewnie kasację do Sądu Najwyższego złożymy. Straszna jest jednak skala wyroku. Ten precedens może zniszczyć sport młodzieżowy na Mazowszu, a trenuje 20 tysięcy dzieciaków” (źródło: „Gazeta Wyborcza” z dnia 27 marca 2012 r.) bardzo wnikliwie przyjrzałem się sprawie p. K. oraz problemowi, jakim jest pozostawianie samym sobie sportowców, którzy ulegli wypadkowi.

Po wnikliwym przeanalizowaniu sprawy przedstawiam, co następuje.

1. Związek sportowy (...), KRS (...), otrzymywała znaczne dotacje m.in. z budżetu m.st. Warszawy.

2. Podczas nadzwyczajnego walnego zebrania delegatów (...), KRS (...), została podjęta uchwała nr 1 z dnia 25 lipca 2013 r. o rozwiązaniu organu. Na chwilę obecną federacja jest w likwidacji.

W związku z powyższymi faktami zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji, w jakiej formie, w jakich kwotach i na jakie cele zostały przekazywane środki z budżetu miasta Warszawy i jednostek podległych związkowi sportowemu (...), z rozbiciem na poszczególne lata, w okresie 2002–2013.

Wnoszę także o udzielenie takich samych informacji w przypadku następujących organizacji: Mazowieckiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej – z rozbiciem na lata, w okresie od roku 2013 do chwili obecnej; Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego – z rozbiciem na lata, od roku 2002 do chwili obecnej; Stołecznego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w Warszawie – z rozbiciem na lata, od roku 2001 do chwili obecnej; Unii Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza – z rozbiciem na lata, od roku 2012 do chwili obecnej. Proszę także o udzielenie informacji, czy wszystkie środki zostały prawidłowo rozliczone.

Wnoszę także o udzielenie informacji, jakie działania podjął urząd, by pomóc p. M. bądź go wesprzeć. Czy urząd miasta stołecznego poczuwa się do odpowiedzialności za to wydarzenie?

Z poważaniem
Ryszard Majer

**Odpowiedź
ZASTĘPCY PREZYDENTA
m.st. WARSZAWY**

Warszawa 30.08.2016 r.

Szanowna Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Ryszarda Majera na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 roku, skierowane do Prezydenta m.st. Warszawy, przekazuję poniższe informacje, o które wnosi Senator Ryszard Majer.

Na wstępie należy jednoznacznie podkreślić, że w tej sprawie podmiotem zobowiązanym wobec poszkodowanego sportowca jest, zgodnie z wyrokiem sądu powszechnego (...). Zwracam uwagę, że przekazowi medialnemu dotyczącemu przedmiotowej sprawy towarzyszy istotne nieporozumienie, albowiem jak słusznie odnotowano w treści oświadczenia senatora, odszkodowanie przyznane p. M.K. orzeczeniem sądowym jest mu należne od (...) (nr KRS), która jest wyłącznie zobowiązana do zaspokojenia istniejących w tej sprawie roszczeń. Sugerowana w materiałach prasowych odpowiedzialność Miasta za zaistniałą sytuację nie ma uzasadnienia w jakichkolwiek okolicznościach faktycznych ani prawnych.

W związku z doniesieniami medialnymi oraz powzięciem za pośrednictwem internetowej bazy Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego informacji o toczącym się postępowaniu likwidacyjnym (...), Prezydent m.st. Warszawy, pismem z dn. 30 czerwca 2014 r., powiadomił ww. Sąd o sprawie istniejącego zobowiązania o charakterze odszkodowawczym (...) w likwidacji względem p. M.K., jako informacji istotnej dla przedmiotowego postępowania.

W nawiązaniu do prośby o informację „w jakiej formie, w jakich kwotach i na jakie cele zostały przekazane środki budżetu Miasta Warszawy i jednostek podległych (...) z rozbiciem na poszczególne lata (...)” w załączeniu przekazuję tabelaryczny wykaz dotacji przyznanych dla wymienionych w oświadczeniu senatora organizacji z podaniem nazwy zadania i kwot w poszczególnych latach. Zaznaczam, że Polska Federacja Sportu Młodzieżowego nie otrzymała żadnego dofinansowania ani o nic nie występowała.

Jednocześnie pragnę nadmienić, że informacje zamieszczone w wykazie dotacji z lat 2003–2007 zostały przygotowane w oparciu o rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert znajdujących się w BIP.

Ponadto, zgodnie z Zarządzeniem Nr 2788/2009 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie określenia trybu ogłaszania, przeprowadzania i rozstrzygania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych ze środków z budżetu m.st. Warszawy przez biura Urzędu m.st. Warszawy i wydziały dla dzielnic m.st. Warszawy oraz rozliczania przyznanych dotacji i kontroli realizowanych zadań finansowanych lub współfinansowanych z dotacji, dokumenty z otwartych konkursów ofert podlegają kategorii archiwalnej B-5, co oznacza, że zlecniodawca zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego przez 5 lat.

Dodatkowo zaznaczam, że dotacje dla różnego rodzaju organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, udzielane były w oparciu między innymi o:

- a) ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- b) ustawę o samorządzie gminnym;
- c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie określenia wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania;
- d) programy współpracy m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

e) zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie określenia trybu ogłaszania, przeprowadzania i ogłaszania wyników otwartych konkursów ofert na realizację.

Każdego roku w m.st. Warszawa są uchwalane, obowiązujące na dany rok, programy współpracy m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Miasto Stołeczne Warszawa, udzielając dotacji, zleca do realizacji zadania publiczne organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, poprzez ogłoszenie otwartego konkursu dotacyjnego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Konkursy ogłaszane są z zachowaniem zasad wskazanych w ustawie np. terminu składania ofert, wskazaniu miejsca i sposobu publikacji informacji o ogłoszonym konkursie, podaniem do wiadomości w ogłoszeniu konkursowym rodzaju zadania, wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania, zasadach przyznawania dotacji, terminach i warunkach realizacji zadania, terminie składania ofert, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert, zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3.

W kwestii prawidłowości rozliczania środków, w związku z realizacją zadań publicznych zleczanych w trybie określonym ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z art. 17 tej ustawy (w brzmieniu sprzed nowelizacji obowiązującej od dn. 9 listopada 2015 r.) organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, a w szczególności:

- 1) stanu realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

Zgodnie natomiast z art. 16 ust. 5 ww. ustawy, beneficjenci dotacji zobowiązani są do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy dotacyjnej.

Zgodnie z powyższym analiza prawidłowości wydatkowania środków przekazywanych na realizację zleczanych przez Miasto zadań z zakresu sportu i rekreacji dotyczy wszystkich przekazywanych dotacji, natomiast kontrole dokumentów finansowych dotyczących realizowanych zadań prowadzone są sukcesywnie, z uwzględnieniem obowiązującego okresu przechowywania dokumentacji przez podmioty otrzymujące dotacje.

W odniesieniu do kwestii prawidłowości rozliczenia dotacji przez podmioty wskazane w oświadczeniu senatora, informuję, że nie budziły one zastrzeżeń, zarówno jeśli chodzi o rozliczenie dotacji otrzymanej przez Mazowieckie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, (...) (do roku 2012), czy Unię Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza, przy czym ta ostatnia z dotacji w wysokości 182 000 zł (umowa nr [...] z dn. 04.05.2015 na realizację zadania pn. „Organizacja Warszawskiej Olimpiady Młodzieży w relacji klubowej oraz jej podsumowanie”), wraz z rozliczeniem zadania zwróciła niewykorzystaną część dotacji w wysokości 6 753,62 zł, a z dotacji w wysokości 182 000 zł (umowa nr [...] z dn. 21.04.2015 r. na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych. Imprez o charakterze wojewódzkim wpisane do kalendarza okręgowych związków sportowych”), wraz z rozliczeniem zadania zwróciła niewykorzystaną część dotacji w wysokości 19 650,17 zł.

Natomiast, kontrola wszczęta w dn. 22 marca 2012 r. w trakcie realizacji przez (...) w roku 2012, zadania pod nazwą „Kompleksowa realizacja i koordynacja programu – Ze szkoły na Olimp” (umowa nr [...] z dn. 3 lutego 2012 r.), przedmiotem której była merytoryczna i finansowa prawidłowość wykonywania zadania publicznego, w tym wydatkowania środków dotacyjnych z przekazanej na podstawie umowy I transzy dotacji w wysokości 2 mln zł, wykazała istotne uchybienia, w tym brak wdrożenia wymaganych

ustawowo środków technicznych i organizacyjnych zabezpieczających dane osobowe powodujący, że nie były one zabezpieczone w sposób prawidłowy, a proces ich przetwarzania odbywał się w sposób rażąco sprzeczny z wymogami ustaw i rozporządzenia właściwego dla sprawy. Wykazała również, że (...) przekazała część środków niezgodnie z przeznaczeniem, podmiotowi niewymienionemu w umowie, jak również nie wykonała bądź nienależycie wykonywała szereg obowiązków związanych z realizacją umowy.

Ww. nieprawidłowości wpłynęły na podjęcie przez Miasto decyzji o rozwiązaniu umowy w zakresie dalszej realizacji zadania przez (...). Następstwem wydatkowania przez (...) części wypłaconej transzy dotacji niezgodnie z przeznaczeniem była decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr SR.3153.15.2013 z dn. 23.08.2013 r. w przedmiocie jej zwrotu na rachunek Miasta (ustalona podczas kontroli kwota należności wyniosła 20 606,70 tys. zł). Brak uiszczenia tej należności przez (...) spowodował wszczęcie egzekucji administracyjnej, która do dnia dzisiejszego nie okazała się skuteczna.

Należy podkreślić, że niezależnie od skali i charakteru zobowiązań ciążących na (...) wobec p. M.K., posiada również wobec Miasta nieuregulowane należności stanowiące niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym (art. 60 pkt 1 ustawy o finansach publicznych).

Natomiast w odpowiedzi na prośbę o udzielenie informacji, jakie działania podjął Urząd m.st. Warszawy w sprawie pomocy dla poszkodowanego p. M.K. informuję, co następuje.

W dniu 29 stycznia 2016 roku Władze Warszawy podczas Balu Mistrzów Sportu finału XVI Plebiscytu na Najlepszych Sportowców Warszawy 2015 roku ogłosiły akcję „Pomoc dla M.”. Akcja trwa. Do dnia 4 sierpnia 2016 roku na koncju Fundacji Kamili Skolimowskiej, współpracującej z samorządem stolicy przy tym przedsięwzięciu, zebrano blisko 40 000,00 złotych. Wyżej wymienioną kwotę przekazano transzami w formie przelewów bankowych na konto Pana K.K., ojca poszkodowanego. Darczyńcami są zarówno osoby fizyczne (wpłacane kwoty to od 2 do 500 zł) jak i różne instytucje, w tym samorządowe jednostki organizacyjne.

Dodatkowo w tym samym czasie portal internetowy www.stworzministra.pl oraz Fundacja Kamili Skolimowskiej z inicjatywy Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy przeprowadziły kampanię promującą zbiórkę funduszy dla M.K. Kampania pod hasłem „Chwila, która przekreśliła plany i marzenia” – opieka i rehabilitacja dla M.K.” trwała trzy miesiące. W Internecie wiele osób publicznych dołączyło do akcji udostępniając wydarzenie na swoich profilach w portalach społecznościowych m.in. Anita Włodarczyk i Marcin Różalski. Ostatecznie kampanię wsparły 33 osoby kwotą łączną 2 142,00 zł. Szczegóły akcji dostępne są na stronie internetowej: <https://stworzministra.pl/campaigns/chwila-ktora-przekreslila-plany-i-marzenia-pomoc-w-rehabilitacji-dla-mk>.

Jednocześnie informuję, że informacje o zbiórce opublikowano na wielu stronach w internecie, w tym Biura Sportu i Rekreacji pod linkiem <http://sportowa.warszawa.pl/aktualnosci/sport/pomoc-dla-m-chwila-ktora-przekreslila-plany-i-marzenia>, Stołecznego Centrum Sportu „Aktywna Warszawa” <http://aktywnawarszawa.waw.pl/aktualnosci/2294> oraz Białoleckiego Ośrodka Sportu <https://www.facebook.com/BialoleckiOsrodekSportu/>.

Nadmieniam, że także w latach wcześniejszych pomocy M.K. udzielały – wraz z Dzielnicą Bielany m.st. Warszawy oraz szkołą, do której uczęszczał – TKKF Ognisko Chomiczówka. TKKF, jako współorganizator imprezy Bieg Chomiczówki przekazuje systematycznie na cele charytatywne część opłaty startowej. W 2011 r. TKKF ze środków z wpisowego sfinansował rehabilitację M. w wysokości 6 200 zł. M.K. – na tyle na ile może – pomaga też szkoła prowadzona przez samorząd stolicy, w której się uczył. Z kolei w 2012 roku do pomocy M. i jego ojcu włączyła się Fundacja Kamili Skolimowskiej pod hasłem „Młociarz w potrzebie”. Finansowała operacje i rehabilitację M. Fundacja przekazała wówczas ojcu M. 4 170 zł złotych na leczenie syna. Zbiórka trwała na portalu „Się Pomaga” w okresie 1–12 marca 2012 r. Zbiórkę wsparło 69 osób.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Jarosław Józwiak

Oświadczenie senatora Roberta Mamąta

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Jakiś czas temu do mojego biura zgłosił się p. L.S., zamieszkały w (...), z prośbą o pomoc w sprawie odzyskania majątku Skarbu Państwa, który to majątek został bezprawnie sprzeniewierzony, trafił w prywatne ręce 2 mieszkańców S. Są to tereny objęte programem Natura 2000, na których występuje unikalna fauna i flora, prawnie chroniona.

Jak wynika z informacji, do malwersacji doszło za sprawą pracownika Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie zarządzającego majątkiem Skarbu Państwa, który nieoficjalnie przekazał go w prywatne posiadanie.

Z dostarczonej mi dokumentacji wynika również, iż liczne interwencje i zażalenia w tej sprawie wnoszone przez p. L.S. do prokuratur – począwszy od generalnej, przez okręgową, skończywszy na apelacyjnej – nie odnoszą pożądanego skutku, gdyż nie wykazują one chęci nadzorowania śledztwa, przesyłają jedynie zażalenia do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga-Północ, po czym kóło się zamyka.

W opinii sądu p. L.S. występuje jako osoba zawiadamiająca oraz skarżąca, której nie przysługują uprawnienia wynikające z art. 49 k.p.k. Sąd, odpowiadając na złożone zażalenie i postawione zarzuty, zauważa: „jak wynika z akt sprawy, organy ścigania oprócz przyjęcia zawiadomienia oraz przesłuchania skarżącego nie przeprowadziły z urzędu innych czynności zmierzających do ustalenia, czy rzeczywiście nie popełniono czynu zabronionego”.

Chciałbym zwrócić uwagę na godną pochwały postawę p. L.S., heroicznie zaangażowanego w tę sprawę, którego intencją i oczekiwaniem jest finalna sprawiedliwość, ukaranie odpowiedzialnych za zaniedbania, sprzeniewierzenie majątku Skarbu Państwa oraz uzyskanie pomocy w jego odzyskaniu w stanie pierwotnym, tak aby społeczeństwo mogło w swobodny sposób z niego korzystać. Nie można godzić się z okolicznością, że tak cenne tereny, po pierwsze, zostały odebrane, a po drugie, spowodowano na nich nieodwracalne szkody.

W związku z tym proszę o zbadanie sprawy i podjęcie odpowiednich działań.

*Z poważaniem
Robert Mamąta*

**Stanowisko
DYREKTORA BIURA MINISTRA
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

Pan
Przemysław Funiok
Dyrektor Biura Prezydialnego
Prokuratura Krajowa

Szanowny Panie Dyrektorze,
w załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałek Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 26 lipca 2016 r. nr BPS/043-23-475/16, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Roberta Mamąta podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Z poważaniem

Marek Łukaszewicz

**Odpowiedź
ZASTĘPCY
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 22 września 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 26 sierpnia 2016 r. oraz załączone do niego oświadczenie pana Senatora Roberta Mamątowa złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP, nadesłane do Prokuratury Krajowej za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, uprzejmie informuję, iż w sprawach zgłaszanych przez pana L.S. toczyło się szereg postępowań, w toku których ocenie poddano m.in. kwestie prawidłowości działań podejmowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w związku z zagospodarowaniem terenów przylegających do tzw. starorzecza rzeki Kamiennej i wzniesienia na nich nasypów ziemnych stanowiących formę ochrony przeciwpowodziowej.

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2011 r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia w okresie od 19 kwietnia 2010 r. do 18 października 2011 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim i w Warszawie uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych – pracowników administracji rządowej zatrudnionych w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz w ramach tej instytucji w Zarządzie Zlewni Kamiennej i Radomki w Ostrowcu Świętokrzyskim, poprzez nieuwzględnienie postulatów L.S. odnoszących się do zagospodarowania starorzecza rzeki Kamienna w Stokach Starych, w szczególności w zakresie udroźnienia i umożliwienia swobodnego przepływu cieku wodnego na obszarze tego starorzecza i działania przez to na szkodę interesu publicznego – Skarbu Państwa, tj. o czyn zabroniony z art. 231 §1 kk – wobec braku znamion czynu zabronionego. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 14 grudnia 2011 r.

Ponadto Prokuratura Rejonowa Warszawa-Wola w Warszawie pod sygn. 6 Ds 344/14/II nadzorowała śledztwo w sprawie:

- niedopełnienia w okresie 2011–2013 w Warszawie obowiązków przez pracowników Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w związku z niepodjęciem działań mających na celu ochronę starorzecza rzeki Kamiennej objętej programem Natura 2000, czym wyrządzono szkodę w bliżej nieokreślonej kwocie, tj. o czyn zabroniony z art. 296 §1 kk;
- niedopełnienia w okresie 2011–2013 w Warszawie obowiązków i nadużycia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych z Krajowego Zarządu Gospodarki

Wodnej w Warszawie w związku z niepodjęciem działań mających na celu ochronę starorzecza rzeki Kamiennej objętej programem Natura 2000, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn zabroniony z art. 231 §1 kk;

- kradzieży w bliżej nieokreślonym czasie, nie później niż do dnia 28 lipca 2014 r., nieruchomości w postaci terenu należącego do społeczności w starorzeczcu rzeki Kamiennej, tj. o czyn zabroniony z art. 278 §1 kk;
- niszczenia w bliżej nieokreślonym czasie, nie później niż do dnia 28 lipca 2014 r., nieruchomości w postaci terenu należącego do społeczności w starorzeczcu rzeki Kamiennej, tj. o czyn zabroniony z art. 288 §1 kk.

Postępowanie to zostało zakończone postanowieniem o umorzeniu śledztwa, zaświadczonym przez prokuratora w dniu 30 grudnia 2014 r., przy czym podstawą umorzenia był brak znamion czynu zabronionego. Pan L.S. złożył na tę decyzję procesową zażalenie, jednak Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie środka odwoławczego nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy (postanowienie sygn. III Kp 180/15 z dnia 11 marca 2015 r.). W dniu 18 marca 2015 r. pan L.S. wniósł o podjęcie śledztwa na nowo, który to wniosek został w dniu 3 kwietnia 2015 r. rozpoznany negatywnie przez Zastępcę Prokuratora Rejonowego Warszawa-Wola w Warszawie. Z uwagi na fakt, iż pan L.S. nadal kierował pisma w przedmiotowej sprawie, akta postępowania zostały zbadane w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie (sygn. IV 2 Dsa 117/15/W), nie znaleziono jednak uchybień w merytorycznej decyzji procesowej ani podstaw do kontynuowania śledztwa. Nadto sprawa poddana została analizie w Prokuraturze Apelacyjnej w Warszawie (sygn. Ap IV Dsa 252/15/W), gdzie również nie stwierdzono nieprawidłowości, podzielając stanowisko wyrażone w postanowieniu o umorzeniu śledztwa.

Pan L.S. złożył ponadto zawiadomienie o przestępstwie do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga-Północ w Warszawie. Postanowieniem sygn. 2 Ds 479/14 z dnia 31 października 2014 r. prokurator umorzył śledztwo w sprawie zaistniałego w okresie od 2011 r. do 13 sierpnia 2014 r., wbrew wynikającemu z ustawy zobowiązaniu do zajmowania się sprawami majątkowymi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, wyrządzenia wyżej wymienionej jednostce znacznej szkody majątkowej poprzez niedopełnienie obowiązku polegające na niepodjęciu działań zmierzających do ochrony stanu starorzecza w obrębie ww. posesji nr (...) i w pobliżu ujścia do rzeki (...) oraz do usunięcia uchybień stwierdzonych w zakresie zarządzania tym terenem, tj. o czyn z art. 296 §1 kk – wobec braku znamion czynu zabronionego. Natomiast zarządzeniem z dnia 26 listopada 2014 r. prokurator odmówił przyjęcia zażalenia pana L.S. jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Pragi-Północ postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 r. (sygn. III Kp 2105/14) utrzymał w mocy przedmiotowe zarządzenie, jednocześnie stwierdził jednak, że choć gospodarzem postępowania jest prokurator, to zdaniem sądu należałoby podjąć czynności mające na celu ustalenie, czy doszło do popełnienia przestępstwa.

Sprawa została poddana analizie w Prokuraturze Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie (sygn. IV 2 Dsa 19/15), gdzie decyzję o umorzeniu śledztwa uznano za przedwczesną, stwierdzając jednocześnie, iż kwestia działań podejmowanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej wymaga dalszego wyjaśnienia.

W dniu 19 sierpnia 2015 r. postępowanie zostało podjęte na nowo, a w jego toku zabezpieczono obszerną dokumentację i przesłuchano w charakterze świadka pracownika Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2015 r. sygn. 2 Ds 383/15 prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga-Północ umorzył śledztwo w sprawie zaistniałego w okresie od 19 października 2011 r. do 13 sierpnia 2014 r. niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych – pracowników administracji rządowej zatrudnionych w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie poprzez niewdrożenie rozwiązań zapewniających zachowanie zasobów przyrody w obrębie zlokalizowanego w miejscowości (...) cieku wodnego zwanego dawniej (...), a obecnie zwyczajowo „starorzeczem”, czym działano na szkodę interesu publicznego – Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 231 §1 kk – wobec braku znamion czynu zabronionego. Zarządzeniem z dnia 7 października 2015 r. prokurator odmówił przyjęcia zażalenia L.S. jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną. Zarzą-

dzenie to zostało postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Północ z dnia 8 grudnia 2015 r. sygn. III Kp 1742/15 utrzymane w mocy.

Po raz kolejny akta sprawy poddane zostały analizie w Prokuraturze Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie (sygn. PO IV 2 Dsn 85.2016) – jak wynika z notatki datowanej na 29 lipca 2016 r. nie stwierdzono uchybień i postanowienie z dnia 25 sierpnia 2015 r. o umorzeniu śledztwa uznano za zasadne.

Pomimo jednak takich ocen akta wymienionych powyżej spraw Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Prokuratury Rejonowej Warszawa-Wola oraz Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga-Północ w Warszawie poddane zostaną analizie w Prokuraturze Krajowej, po czym zostanie Pan Marszałek poinformowany o ewentualnych nowych ustaleniach i decyzjach śledczych.

Z poważaniem

Bogdan Święczkowski

Oświadczenie senatora Marka Martynowskiego

skierowane do prezesa Zarządu Polskich Kolei Państwowych SA Mirosława Pawłowskiego

Na mój ostatni dyżur senatorski zgłosili się mieszkańcy Płocka posiadający posesje na lewobrzeżnej stronie Wisły, na osiedlu Radziwie, tuż przy torach kolejowych, i skarżyli się na ogromny hałas nadjeżdżających pociągów towarowych, które ostatnio na odcinku ok. 1 kilometra (od mostu) zwiększyły prędkość do ok. 40–50 km/h. Częstotliwość przejazdów jest bardzo duża, zwłaszcza składów cystern (około 60–70). Do tego należy dodać, że podkłady kolejowe na tym terenie są nierówno położone, co potęguje hałas i powoduje pękanie ścian.

W związku z powyższym bardzo proszę o informację, czy możliwe jest na tym odcinku zmniejszenie prędkości pociągów towarowych, co umożliwiłoby mieszkańcom w miarę normalne życie.

Marek Martynowski

Stanowisko

Warszawa, 11 sierpnia 2016 r.

Szanowny Pan
Marek Martynowski

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na Pana oświadczenie złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r. (przesłane do PKP SA przez Wicemarszałka Senatu za pismem z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-476/16), dotyczące skargi mieszkańców Płocka, posiadających posesje na lewobrzeżnej stronie Wisły na osiedlu Radziwie na hałas emitowany przez przejeżdżające pociągi, przedkładam poniższe informacje.

Przedstawione przez Pana Senatora zapytanie zostało przez PKP SA skonsultowane z PKP Polskie Linie Kolejowe SA, która jest merytorycznie właściwa do zajęcia stanowiska w ww. sprawie.

PKP Polskie Linie Kolejowe SA informuje, że nie ma możliwości wprowadzenia ograniczenia prędkości pociągów na linii kolejowej nr 33 w rejonie Płocka ze względu na już obowiązujące ograniczenia prędkości, tj. od $V=20$ do $V=60$ km/h przy prędkości projektowej linii $V=100$ km/h. Dodatkowe ograniczenie prędkości spowodowałoby znaczne obniżenie przepustowości ww. linii, a przez to pogorszenie oferty dla przewoźników oraz zmniejszenie rentowności linii kolejowej nr 33 stanowiącej ważny szlak komunikacyjny z punktu widzenia interesów gospodarczych kraju, ze względu na znajdujące się tam zakłady przemysłowe.

Jednocześnie pragnę nadmienić, że linia kolejowa nr 33 na odcinku Kutno – Płock została objęta planami inwestycyjnymi przez PKP PLK SA w perspektywie finansowej 2014–2020. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 planowane jest do realizacji zadanie pn.: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 33 Kutno – Płock”. Projekt ten został ujęty w Krajowym Programie Kolejowym do 2023 (dalej: „KPK”) na liście projektów podstawowych. W chwili obecnej trwają prace nad wyłonieniem wykonawcy studium wykonalności w ramach postępowania przetargowego. Wyjaśniam, że w ramach ww. studium wykonalności dla ww. projektu – zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia – zostanie

przeprowadzony pomiar poziomu hałasu emitowanego przez pociągi poruszające się na linii nr 33, a w przypadku przekroczenia norm hałasu określone zostaną działania konieczne do zastosowania w celu minimalizacji uciążliwości akustycznej.

W chwili obecnej PKP Polskie Linie Kolejowe SA prowadzi prace utrzymaniowo-naprawcze, mające na celu utrzymanie aktualnie obowiązujących prędkości przejazdowych.

Uprzejmie proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Mirosław Pawłowski

Oświadczenie senatora Łukasza Mikołajczyka

skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura senatorskiego zgłosił się mieszkaniec powiatu ostrowskiego w sprawie rozważenia zmiany ustawowego zapisu obowiązującego w obecnym stanie prawnym, który wyrażony jest w generalnej zasadzie obowiązującej w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe (reguła działania na wniosek osoby zainteresowanej). Zasadę tę wyraża art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DzU z 2013 r. poz. 1440). Zgodnie z tym przepisem postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Obywatel argumentuje to faktem, iż osoby starsze (emeryci) bardzo często ze względu na stan zdrowia nie są w stanie na bieżąco śledzić wydawanych aktów normatywnych, odpowiednio ich interpretować i w określonym czasie złożyć wniosku, dlatego postuluje on, aby rozważyć rozwiązanie, w którym to organ emerytalno-rentowy zawiadamiałby emerytów o korzystniejszych warunkach przeliczenia emerytury.

W związku z tym proszę o informację, czy planowane są prace legislacyjne prowadzące do zmiany normy prawnej w przepisie art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DzU z 2013 r. poz. 1440).

Z góry serdecznie dziękuję za odpowiedź.

Z wyrazami szacunku
Łukasz Mikołajczyk

Odpowiedź

Warszawa, 30 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z pismem Pana Marszałka z dnia 26 lipca br., znak: BPS/043-23-477/16, przekazującym treść oświadczenia złożonego przez senatora Łukasza Mikołajczyka podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca br., w sprawie zmiany normy prawnej wyrażonej w art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), uprzejmie przedstawiam poniższe stanowisko.

Prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego nabywa się z mocy prawa w razie zajścia sytuacji objętej ochroną (ziszczenia się ryzyka ubezpieczeniowego), po spełnieniu przez ubezpieczonego warunków nabycia danego prawa. Prawo do świadczeń powstaje zatem z urzędu, a decyzja organu rentowego w tym zakresie ma charakter

deklaratoryjny. Samo spełnienie przesłanek warunkujących nabycie prawa do świadczenia nie stanowi jednak podstawy do jego wypłaty oraz nie rodzi dla organu rentowego zobowiązania z tego tytułu. Podstawę taką – zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – stanowi wniosek o przyznanie świadczenia. Rolą wniosku jest zatem powiadomienie organu rentowego o zamiarze realizacji nabytego z mocy prawa uprawnienia. Konsekwencją zaś to, że dopiero złożenie wniosku o świadczenie powoduje obowiązek jego wypłaty.

Przywołany na wstępie przepis art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS statuuje jedną z podstawowych zasad postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe, a mianowicie zasadę wnioskowości. Zgodnie z tą zasadą, postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że przepis ustawy przewiduje działanie organu rentowego z urzędu.

Z powyższego wynika, że ustawodawca przypisał decydującą rolę woli uprawnionego, który nawet jeżeli spełnia warunki nabycia prawa do świadczenia, nie musi z niego korzystać. Powyższe rozwiązanie jest optymalne z punktu widzenia zainteresowanych, którzy sami podejmują decyzję o tym, kiedy chcą np. uzyskać prawo do świadczenia emerytalno-rentowego, czy dokonać ponownego ustalenia jego wysokości. Spełnienie warunków niezbędnych do nabycia prawa do określonego świadczenia lub ponownego ustalenia jego wysokości nie musi bowiem – w każdym przypadku – oznaczać, że przyznanie tego świadczenia lub jego ponowne ustalenie w dacie spełnienia tych warunków jest korzystne dla zainteresowanego. Mechanizm ustalania wysokości świadczeń, zarówno w myśl dotychczasowych, jak i nowych zasad, w znacznej mierze uzależnia tę wysokość od daty zgłoszenia wniosku.

Dlatego też działanie organu rentowego z urzędu, jak już wspomniano, ma charakter wyjątkowy i musi wynikać wprost z ustawy. Przewidziane ustawowo wyjątki od zasady wnioskowości (np. określony w art. 24a i 27a ustawy o emeryturach i rentach z FUS obowiązek przyznania emerytury z urzędu osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy z chwilą osiągnięcia przez nią powszechnego wieku emerytalnego) mają z założenia charakter porządkujący w ramach systemu ubezpieczeń społecznych.

Przechodząc do kwestii bieżącego informowania świadczeniobiorców o wynikających z przepisów prawa możliwościach nabycia określonego świadczenia, czy też o potencjalnych sposobach przeliczenia świadczenia już pobieranego, należy wskazać, że obowiązujące regulacje nie obligują organu rentowego do bezpośredniego zawiadamiania osób ubezpieczonych o powyższych kwestiach, w odniesieniu do ich indywidualnej sytuacji. Niemniej z zapewnień Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że Zakład dokłada wszelkich starań, aby jak najlepiej wywiązywać się z obowiązków informacyjnych nałożonych przez przepisy prawa.

Zakres informacji dotyczących świadczeń emerytalno-rentowych, do których udzielania zobowiązane są organy rentowe, określa §2 rozporządzenia z dnia 11 października 2011 r. *w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe* (Dz. U. Nr 237, poz. 1412). Z przepisu tego wynika, że organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. To osoba zainteresowana w razie wątpliwości winna zwrócić się o udzielenie stosownej informacji, a następnie przedłożyć organowi rentowemu odpowiedni wniosek.

Co więcej, z wyjaśnień Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że uzyskanie informacji o wchodzących w życie zmianach przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych nie powinno powodować problemów po stronie świadczeniobiorców, którzy takie informacje mogą uzyskać zgłaszając się osobiście w organie rentowym bądź telefonicznie pod numerem Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS, jak również kierując pod adresem organu rentowego stosowne zapytanie na piśmie. Poza tym ZUS na bieżąco aktualizuje i uzupełnia wyjaśnienia zamieszczone na stronie internetowej Zakładu. Powszechną praktyką jest także opracowywanie ulotek informacyjnych (zawierających najważniejsze z punktu widzenia klientów informacje) i umieszczanie ich w wersji elektronicznej na stronie internetowej, a w wersji papierowej – w miejscu ogólnie dostępnym.

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, prezentujące zarówno uzasadnienie dla konieczności zachowania obowiązujących zasad przyznawania świadczeń oraz ponownego ustalania ich wysokości na wniosek osoby zainteresowanej, jak i odnoszące się do realizacji przez organ rentowy nałożonych na niego obowiązków informacyjnych, należy stwierdzić, że zmiana przepisu art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w kierunku proponowanym w oświadczeniu nie wydaje się zasadna.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
w z. Marcin Zieleniecki
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Łukasza Mikołajczyka

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się mieszkańcy mojego okręgu wyborczego nr 95 w sprawie rozważenia zmian w art. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. (DzU 2015, poz. 1255) o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Art. 4 teź ustawy określa katalog podmiotów mogących skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej. W obowiązującym stanie prawnym grupa, która spełnia kryteria ustawowe, to ok. 21 milionów Polaków.

Jednakże warto pochylić się, zastanowić nad większym upowszechnieniem dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej, szczególnie jeśli chodzi o ograniczenia wiekowe. Bowiem, jak wynika z praktyki i sygnałów obywateli, którzy zgłaszają się do mojego biura senatorskiego, najczęściej pomocy prawnej poszukują ludzie w wieku średnim. Jednym z powodów takiej sytuacji może być fakt, iż młodzi ludzie nie są jeszcze zbyt aktywni w życiu społeczno-zawodowym, zaś ludzie starsi (seniorzy) nie mają potrzeby korzystania z tego typu pomocy prawnej.

W moim okręgu wyborczym, jak wynika z danych przekazywanych przez samorządy branżowe adwokatów i radców prawnych ministrowi sprawiedliwości za pośrednictwem wojewody, wiele osób wyłączonej jest z programu z uwagi właśnie na wiek. W związku z tym miesięcznie z nieodpłatnej pomocy prawnej korzysta zaledwie od 80 do 100 osób, co daje ok. 4 osoby dziennie.

W związku z tym proszę o informację, czy państwo planujecie zmiany. Czy możliwe są zmiany legislacyjne prowadzące do zmiany wieku osób, które mogłyby skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, czyli zmiany w katalogu w art. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. (DzU 2015, poz. 1255) o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej? Celem zmian mogłoby być zwiększenie dostępu osób w średnim wieku do takiej pomocy.

Z góry serdecznie dziękuję za odpowiedź.

*Z wyrazami szacunku
Łukasz Mikołajczyk*

Odpowiedź

Warszawa, 19 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazane przy piśmie z dnia 26 lipca 2016 r., Nr BPS/043-23-478/16 oświadczenie Pana Senatora Łukasza Mikołajczyka, złożone w dniu 22 lipca 2016 r., podczas 23. posiedzenia Senatu RP, w sprawie funkcjonowania ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. poz. 1255, zwanej dalej ustawą), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W pierwszej kolejności odnosząc się do poruszanej przez Pana Senatora kwestii poszerzenia kręgu beneficjentów nieodpłatnej pomocy prawnej należy podkreślić, że w dniu 14 kwietnia 2015 r. Rada Ministrów przyjęła opracowany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej informacji prawnej oraz edukacji prawnej społeczeństwa, który w Sejmie RP był procedowany, jako przedłożenie rządowe (druk nr 3338).

Opracowana w Ministerstwie Sprawiedliwości wersja projektu początkowo zakładała, że do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej na zasadach określonych w projektowanej ustawie będą uprawnione jedynie osoby korzystające z pomocy społecznej.

Takie rozwiązanie określało krąg beneficjentów systemu nie odwołując się jedynie do prostego kryterium dochodowego. Pomoc społeczna może bowiem zostać przyznana również z innych powodów niż ubóstwo. Kryteria w tym zakresie określa art. 7 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), zgodnie z którym pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W toku prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych uwzględnione zostały postulaty, w tym również podnoszone przez organizacje zajmujące się poradnictwem prawnym, poszerzenia kręgu osób, które będą uprawnione do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Wobec tego katalog uprawnionych został poszerzony o:

- 1) osoby posiadające Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863);
- 2) osoby, które uzyskały decyzję lub zaświadczenie, o których mowa w art. 22 ustawy z dnia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1206);
- 3) osoby posiadające ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1203);
- 4) osoby, które ukończyły 75 lat;
- 5) osoby, które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazły się w sytuacji zagrożenia lub poniosły straty.

Ostatecznie krąg beneficjentów został ukształtowany w toku prac parlamentarnych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255) w ten sposób, że do otrzymania nieodpłatnej pomocy prawnej na zasadach w niej określonych są uprawnione osoby fizyczne:

- 1) którym w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930) i wobec których w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub
- 2) które posiadają ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863), lub
- 3) które uzyskały zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1206 oraz z 2015 r. poz. 693), lub

- 4) które posiadają ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1203), lub
- 5) które nie ukończyły 26 lat, lub
- 6) które ukończyły 65 lat, lub
- 7) które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazły się w sytuacji zagrożenia lub poniosły straty.

Szacunki dokonane przez Ministerstwo Sprawiedliwości wskazują, iż do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej uprawnionych jest łącznie blisko 21 000 000 osób. Wyjaśnić przy tym należy, iż jest to liczba osób uprawnionych z poszczególnych grup beneficjentów, nieuwzględniająca jednakże sytuacji, w której ta sama osoba będzie mogła uzyskać pomoc na podstawie więcej niż jednej z ustawowych przesłanek.

Przyjęte rozwiązania z jednej strony możliwie szeroko określają krąg beneficjentów, z drugiej strony nie prowadzą do tworzenia nowych organów czy struktur organizacyjnych zajmujących się weryfikacją uprawnień do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Wiąże się to z ograniczeniem kosztów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez wykorzystanie już istniejących instytucji.

Niemniej jednak określenie kręgu podmiotowego osób uprawnionych w art. 4 ustawy nie wyklucza dokonania w przyszłości stosownej nowelizacji tego przepisu. Musi to jednakże zostać poprzedzone uprzednim zebraniem i przeanalizowaniem danych i informacji o praktycznym funkcjonowaniu ustawy.

W tym też kontekście chcę zapewnić Pana Senatora, że Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wydatkowanie środków publicznych, szczególną uwagę przywiązuje do oceny funkcjonowania nowej usługi publicznej, jaką jest nieodpłatna pomoc prawna, zwłaszcza w pierwszych miesiącach jej funkcjonowania.

Prawidłowe funkcjonowanie regulacji dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej podlega badaniu przez Ministerstwo Sprawiedliwości na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy, który zobowiązuje Ministra Sprawiedliwości do corocznej oceny wykonywania zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego. O wynikach dokonanej oceny Minister Sprawiedliwości obowiązany jest poinformować Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Podstawę tych ocen stanowią dane zbierane w oparciu o karty nieodpłatnej pomocy prawnej i przekazywane przez starostów w informacji zbiorczej o wykonaniu zadania. Zgodnie bowiem z art. 12 ustawy starosta przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości oraz właściwemu wojewodzie, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku następnego, zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu. Wskazane regulacje ustawowe zobowiązują więc Ministra Sprawiedliwości do dokonania tej oceny za rok 2016 do dnia 30 czerwca 2017 r. Trzeba mieć przy tym na względzie, że omawiana ustawa zobowiązuje powiaty do przekazania kompleksowych danych o wykonaniu zadania w roku 2016 do dnia 31 marca 2017 r., co determinuje również termin dokonania oceny funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej przez Ministra Sprawiedliwości i jej przekazanie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Pragnę przy tym poinformować Pana Senatora, że do przeprowadzenia i przedstawienia takiej analizy odnoszącej się do pierwszych miesięcy obowiązywania ustawy, Minister Sprawiedliwości zobowiązany został również przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP.

Stąd pismem z dnia 29 lutego 2016 r. Minister Sprawiedliwości zwrócił się do wojewodów z prośbą o comiesięczne przekazywanie informacji na temat liczby udzielonych porad prawnych z podziałem na punkty prowadzone przez adwokatów lub radców prawnych oraz organizacje pozarządowe, a także o kwartalne przekazywanie danych zbiorczych o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, w oparciu o załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz.U. poz. 2186).

Pozwoli to uzyskać dane umożliwiające kompleksową ocenę funkcjonowania rozwiązań ustawowych. Jednakże rzetelne sporządzenie oceny wymaga przeprowadzenia

jej po upływie określonego czasu, dzięki czemu, poprzez porównanie, możliwe będzie zaobserwowanie dynamiki zachodzących procesów generowanych przez regulacje wprowadzone w życie. Systematyczne gromadzenie i raportowanie danych, niezbędne do dokonywania cyklicznych podsumowań, na podstawie których możliwe jest wyciąganie wniosków, pozwoli uniknąć spiętrzenia napływu informacji w jednym momencie i ułatwi rzetelną analizę otrzymywanych treści. Uzyskane w ten sposób dane będą mogły stanowić podstawę dokonania oceny funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej, zwłaszcza w początkowym okresie obowiązywania ustawy, a także posłużą do określenia potrzeby ewentualnej nowelizacji jej przepisów.

Z danych dotyczących funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej w I kwartale 2016 r. uzyskanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości za pośrednictwem urzędów wojewódzkich wynika, że w tym okresie udzielono 98 988 porad prawnych, w tym: 63 583 porad w 882 punktach prowadzonych przez adwokatów lub radców prawnych i 35 405 porad w 642 punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Powyższe pozwala na stwierdzenie, że średnio na jeden punkt prowadzony przez adwokatów lub radców prawnych przypadają ponad 72 porady, a na punkt prowadzony przez organizacje pozarządowe ponad 55 porad.

Natomiast dane o funkcjonowaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w II kwartale 2016 r. są obecnie zbierane i opracowywane na potrzebę omówionej wyżej analizy. W oparciu o sprawozdanie przekazane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki można stwierdzić, że we wskazanym przez Pana Senatora okręgu wyborczym nr 95, składającym się z powiatów: kępińskiego, krotoszyńskiego, ostrowskiego i ostreszowskiego, w I kwartale 2016 r. udzielono łącznie 685 porad, co daje ponad 11 porad dziennie, a w II kwartale 2016 r. udzielono łącznie 825 porad, co daje ponad 13 porad dziennie. Wskazuje to na zwiększające się zainteresowanie społeczeństwa nową usługą publiczną na terenie wymienionych powiatów.

Jednakże posiadane w tej chwili dane nie są wystarczające, aby jednoznacznie przesądzić o ewentualnej konieczności i kierunku zmian legislacyjnych, w tym również odnoszących się do kręgu osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Zasady racjonalnego postępowania pozwalają na przyjęcie, że wnioski, co do ewentualnych zmian mogą zostać wypracowane po przeanalizowaniu danych, za co najmniej dwa kwartały. Dopiero po zebraniu i opracowaniu danych za II kwartał 2016 r., poprzez porównanie, możliwe będzie zaobserwowanie dynamiki zachodzących procesów generowanych przez regulacje wprowadzone w życie. Dokonane w ten sposób ustalenia i analizy będą stanowiły podstawę do ewentualnej optymalizacji przyjętych rozwiązań, w tym rozważenia rozszerzenia kręgu beneficjentów.

Ponadto pragnę również zwrócić uwagę Pana Senatora, że prawidłowość funkcjonowania rozwiązań przyjętych w uchwalonej ustawie jest również monitorowana przez Radę Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Edukacji Prawnej, która stanowi organ opiniotwórczo-doradczy Ministra Sprawiedliwości. W zakres jej kompetencji wchodzi m.in. analizowanie wykonywania zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, a także zgłaszanie propozycji w zakresie usprawnienia organizacji udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Reasumując pragnę zapewnić Pana Senatora, że rozwiązania przyjęte w zakresie beneficjentów nieodpłatnej pomocy prawnej mają na celu wyrównanie szans społecznych poprzez umożliwienie określonym grupom dotkniętym różnej natury deficytami uzyskanie przy pomocy Państwa dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej jakościowo równoważnej poradzie prawnej, którą można odpłatnie nabyć na rynku.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Marcin Warchoł
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Zgodnie z treścią odpowiedzi zastępcy prokuratora generalnego z dnia 4 września 2009 r. na oświadczenie senatorów Michała Wojtczaka oraz Andrzeja Misiółka złożone na 39. posiedzeniu Senatu w dniu 31 lipca 2009 r. dokonano oglądu akt śledztwa Prokuratury Rejonowej Warszawa-Ochota, sygn. IV Ds. 1134/05/V, w sprawie dotyczącej zawarcia umowy pomiędzy Zakładami Chemicznymi „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji a dwoma osobami fizycznymi, które nabyły działki od tych zakładów. Do chwili obecnej nie ma jakichkolwiek informacji dotyczących wyników powyższej kontroli.

Zgodnie z treścią informacji zawartej w odpowiedzi z dnia 4 września 2009 r. w dniu 20 sierpnia 2009 r. przekazano w trybie art. 305 k.p.k. do Prokuratury Okręgowej w Gliwicach dokumenty celem sprawdzenia okoliczności faktycznych i dokonania czynności wyjaśniających dotyczących wskazanych w oświadczeniu wątków „skażenia wód podziemnych czwartorzędowych i triasowych”, co miało skutkować „wyłączeniem wszystkich ujęć wody pitnej w rejonie zakładów, bo wody te zostały zanieczyszczone związkami: baru, boru, strontu, cynku, miedzi i ołowiu”. Jednakże do chwili obecnej nie ma informacji dotyczących wyników tychże czynności.

Wobec powyższego należy zadać pytanie o wyniki obydwu kontroli i decyzyje procesowe przedstawione w niniejszym oświadczeniu.

Andrzej Misiółek

**Stanaowisko
DYREKTORA BIURA MINISTRA
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

Pan
Przemysław Funiok
Dyrektor Biura Prezydialnego
Prokuratura Krajowa

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałek Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 26 lipca 2016 r. nr BPS/043-23-479/16, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Andrzeja Misiółka podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Z poważaniem

Marek Łukaszewicz

**Odpowiedź
ZASTĘPCY
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 9.09.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem, złożonym przez Pana Senatora Andrzeja Misiółka podczas 23. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 22 lipca 2016 r., przesłanym przy piśmie z dnia 26 lipca 2016 r., sygn. BPS/043-23-479/16, odnoszącym się do postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach, sygn. akt 3 Ds. 64/09, objętego pismem Prokuratora Krajowego Zastępcy Prokuratora Generalnego z dnia 4 września 2009 r., sygn. PR III Ko 2406/09, działając na podstawie art. 12 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177) uprzejmie przedstawiam co następuje.

Prokuratura Rejonowa w Tarnowskich Górach prowadziła, wszczęte w dniu 12 lutego 2009 r., postępowanie przygotowawcze o czyn z art. 231 §1 kk, opatrzone sygn. 3 Ds. 64/09. W ramach tego śledztwa, postanowieniem z dnia 10 lipca 2009 r, umorzono wątek – w sprawie nadużycia przez likwidatora Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji, w okresie od 15 grudnia 1998 r. do 18 maja 2000 r. w Tarnowskich Górach, udzielonych Zarządzeniem Wojewody Katowickiego nr 569/98 z dnia 4 grudnia 1998 r., uprawnień, poprzez rozwiązanie w dniu 15 grudnia 1998 r. umowy nr 18/97 z dnia 15 września 1997 r., zawartej pomiędzy Przedsiębiorstwem Innowacyjno-Wdrożeniowym „Enpol” sp. z o.o. z s. w Gliwicach, a Zakładami Chemicznymi „Tarnowskie Góry”, w zakresie opracowania projektu budowlanego i generalnego wykonawstwa kompleksowego unieszkodliwiania odpadów chemicznych i rekultywacji skażonych terenów, opiewającej na kwotę 106.465.000 zł i zawarcie w dniach 9 lipca 1999 r. oraz 18 maja 2000 r. umów z firmą „CITEC” SA z s. w Katowicach, w zakresie opracowania dokumentacji projektowej „Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 Gliwice, poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” i w zakresie nadzoru inwestorskiego na kwotę ogólną 4.022.800 zł oraz zawarcie w dniu 5 maja 2000 r. umowy nr 00S27/00 z Konsorcjum Firm, którego liderem było Katowickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „BUDUS” SA w Katowicach, w zakresie generalnego wykonawstwa dotyczącego „Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 Gliwice, poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w likwidacji”, gdzie łączna wartość kontraktu została oszacowana na kwotę 288.058.700 zł i wyrażenia w związku z tym Zakładom Chemicznym „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji szkody w wielkich rozmiarach w kwocie ogólnej 185.616.560 zł, to jest o czyn z art. 296 §1 i 3 kk i art. 231 §1 kk w zw. z art. 231 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk. Podstawą tej decyzji była przesłanka określona w art. 17 §1 pkt 7 kpk, wobec stwierdzenia, że postępowanie karne co do tego samego czynu zostało prawomocnie zakończone. Ustalono bowiem, że Prokuratura Okręgowa w Katowicach prowadziła postępowanie przygotowawcze, sygn. V Ds, 91/00/S, w toku którego realizowano także czynności w wątku obejmującym inwestycję – budowę składowiska odpadów zgromadzonych na terenie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji, które zostało prawomocnie zakończone postanowieniem z dnia 30 września 2002 r. o częściowym umorzeniu śledztwa, na podstawie art. 17 §1 pkt 2 kpk, wobec uznania, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2009 r. umorzono także drugi wątek śledztwa prowadzonego w sprawie sygn. 3 Ds. 64/09 – w sprawie nadużycia w dniu 3 listopada 2004 r. w Tarnowskich Górach przez likwidatora Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji, udzielonych przez Wojewodę Śląskiego, uprawnień w zakresie zajmowania się sprawami majątkowymi tegoż podmiotu, poprzez zawarcie z ustalonymi osobami umowy użyczenia części działki własnościowej oznaczonej numerem ewidencyjnym 252/38, na czas prowadzenia robót związanych z wybieraniem na powierzchni 10,2 ha i transportem odpadów skażonych, pozostałych po działalności Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji oraz rekultywacji terenu, a w związku z tym wyrządzenia szkody w nieustalonej wysokości, to jest o czyn z art. 296 §1 kk i art. 231 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk, na podstawie art. 17 §1 pkt 2 kpk, wobec uznania, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem ówczesnego Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 stycznia 2010 r., podjęto w trybie art. 327 §1 kpk umorzone prawomocnie postępowanie przygotowawcze sygn. 3 Ds 64/09, w zakresie wątku dotyczącego zawarcia w dniu 3 listopada 2004 r. przez likwidatora Zakładów Chemicznych z ustalonymi osobami umowy użyczenia części działki o numerze ewidencyjnym 252/38 na czas prowadzenia robót związanych z usuwaniem, znajdujących się na nieruchomości, odpadów chemicznych. Postępowanie to zostało następnie dołączone do toczącego się, a zainicjowanego pismem Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej – Michała Wojtczaka i Andrzeja Misiółka – z dnia 31 lipca 2009 r., postępowania Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach, sygn. 3 Ds. 384/09, w sprawie zanieczyszczenia w okresie od 1995 r. do lipca 2009 r. wód i ziemi związkami baru, boru, strontu, cynku, miedzi i ołowiu, polegającego na nieprawidłowym składowaniu odpadów poprodukcyjnych z Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” z s. w Tarnowskich Górach w ilości 2,5 miliona ton, które mogło spowodować zanieczyszczenie w świecie roślinnym i zwierzęcym w znacznych rozmiarach, to jest o czyn z art. 182 §1 kk.

W dniu 22 stycznia 2010 r. śledztwo Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach, sygn. akt 3 Ds. 384/09, zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Gliwicach i kontynuowane za sygn. V Ds. 16/10/Sp oraz objęte zwierzchnim nadzorem służbowym ówczesnego Prokuratury Apelacyjnego w Katowicach.

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2010 r. śledztwo Prokuratury Okręgowej w Gliwicach, sygn. V Ds. 16/10/Sp, w sprawie o czyny z art. 231 §1 kk, art. 182 §1 kk, w zakresie wątków – niedopełnienia obowiązków przez likwidatorów Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach poprzez niezasadne rozwiązanie umowy o wykonanie robót budowlanych, zawartej pomiędzy Zakładami Chemicznymi a Przedsiębiorstwem Innowacyjno-Wdrożeniowym „Enpol” sp. z. o.o. w Gliwicach oraz niezasadne zawarcie w dniu 3 listopada 2004 r., pomiędzy likwidatorem Zakładów Chemicznych a ustalonymi osobami umowy użyczenia części działki własnościowej o numerze ewidencyjnym 252/38 na czas prowadzenia robót związanych z usuwaniem znajdujących się na niej odpadów chemicznych, a nadto zanieczyszczenia w okresie od 1995 r. do lipca 2009 r. wód i ziemi związkami baru, boru, strontu, cynku, miedzi i ołowiu, polegającego na nieprawidłowym składowaniu odpadów poprodukcyjnych z Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w ilości 2,5 miliona ton, co mogło spowodować zanieczyszczenie w świecie roślinnym i zwierzęcym w znacznych rozmiarach, zostało umorzone na podstawie art. 17 §1 pkt 2 kpk, wobec braku znamion czynu zabronionego.

Tym samym postanowieniem umorzono śledztwo o czyn z art. 231 §1 kk, w sprawie niedopełnienia obowiązków przy sprzedaży, w dniu 26 października 2004 r., nieruchomości Skarbu Państwa przez Dyrektora Agencji Mienia Wojskowego Oddział Terenowy w Krakowie, na mocy art. 17 §1 pkt 7 kpk, wobec stwierdzenia, że postępowanie karne co do tego samego czynu, tej samej osoby zostało prawomocnie umorzone.

W oparciu o przepis art. 305 §4 kpk o treści powyższej decyzji o umorzeniu powiadomiono zawiadamiających: Wojewodę Śląskiego w Katowicach oraz Senatorów Pana Andrzeja Misiółka i Pana Michała Wojtczaka.

Wobec niewniesienia, przez uprawnione strony, środków odwoławczych przedmiotowe postanowienie o umorzeniu śledztwa uprawomocniło się w dniu 17 maja 2010 r.

W tym miejscu należy również wspomnieć, iż Prokuratura Okręgowa w Gliwicach za sygn. akt V Ds. 64/05/S, prowadziła uprzednio sprawę o czyny z art. 231 §3 kk i art. 297 §2 kk, które zakończyło się decyzją o jego umorzeniu wobec stwierdzenia, że działania podejmowane przez funkcjonariuszy Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w związku ze sprzedażą przez Agencję Mienia Wojskowego działki o numerze 252/38 osobom prywatnym nie nosiły znamion przestępstw określonych w przepisach art. 231 §3 kk i art. 297 §2 kk.

Reasumując, pragnę podkreślić, iż kierując się zrozumieniem dla potrzeby wnikliwego wyjaśnienia spraw, będących w żywotnym zainteresowaniu lokalnej społeczności, wydałem w ramach swych kompetencji stosowne dyspozycje poddania kompleksowej kontroli akt spraw postępowań przygotowawczych wymienionych w przedmiotowym piśmie i zgromadzony w nich materiał dowodowy, pod kątem zasadności poszczególnych decyzji o umorzeniu śledztwa.

Z poważaniem

Bogdan Świączkowski

Oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki oraz do wojewody śląskiego Jarosława Wieczorka

Szanowny Panie Ministrze! Szanowny Panie Wojewodo!

Obecnie na terenie składowiska odpadów niebezpiecznych pozostałych po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach pozostaje ok. 425 tysięcy m³ odpadów niebezpiecznych, w tym ok. 272 tysiące m³ odpadów znajdujących się na terenie składowisk, co do których starosta powiatu tarnogórskiego nie posiada żadnego tytułu własności. Tym samym jest pozbawiony możliwości działania w zakresie unieszkodliwiania tychże odpadów oraz rekultywacji terenów. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przekazanie na podstawie umowy z dnia 3 listopada 2004 r. własności działek osobom prywatnym.

Mimo iż niniejsza umowa zawierała klauzulę, że nowi użytkownicy działek „zapewnią o używaniu przedmiotu umowy wyłącznie w celu likwidacji odpadów oraz zrehabilitowaniu terenu po ich wybraniu”, obecnie brak jest jakichkolwiek informacji lub przesłanek do wnioskowania, czy nowi, wskazani powyżej właściciele działek realizują przytoczony zapis umowy, a jeżeli tak, to w jakim zakresie wywiązali się z realizacji tejże umowy przez ostatnich 12 lat.

Tym samym należy stwierdzić, że w interesie tak mieszkańców gmin leżących w otoczeniu składowisk, środowiska naturalnego, jak i możliwości rozwoju gospodarczego gmin leży jak najszybsze usunięcie odpadów zagrażających zdrowiu i życiu mieszkańców, a także zagrażających funkcjonowaniu środowiska naturalnego.

Wobec tego zasadne jest pytanie, czy przez ostatnich 12 lat przeprowadzono kontrolę w odniesieniu do właścicieli działek w zakresie likwidacji odpadów i rekultywacji terenu, a jeżeli tak, to jakie były wyniki tej kontroli.

Czy wobec ewentualnego stwierdzenia zaniechania działań, do których nowi właściciele byli obowiązani, istnieją możliwości wymuszenia na nich działań objętych treścią umowy z dnia 3 listopada 2004 r.?

Rodzi się też pytanie, czy umowa z 3 listopada 2004 r. zawiera klauzulę zabezpieczającą interesy przekazującego działki na wypadek niewykonania zapisów umowy przez nowych właścicieli.

Sprawa jest nad wyraz pilna ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców okolicznych gmin, niszczenie środowiska naturalnego oraz utracone korzyści przez gminy w wyniku niemożności wykorzystania gospodarczego terenów, na których zalegają odpady.

Andrzej Misiółek

Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA

Warszawa, 26 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Senatora Andrzeja Misiółka, złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., w sprawie składowiska odpadów niebezpiecznych pozostałych po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” – BPS/043-23-480-MŚ/16, przekazuję stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Uprzejmie informuję, że zasady odpowiedzialności za usuwanie odpadów niebezpiecznych zostały określone w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.). Zgodnie z przepisami ww. ustawy, posiadaczem odpadów jest wytwórca odpadów lub osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będące w posiadaniu odpadów. Obowiązuje również domniemanie, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości. Zatem, w tym przypadku, jako posiadacza odpadów należy w pierwszej kolejności wskazać Zakłady Chemiczne Tarnowskie Góry w likwidacji. Należy jednak zaznaczyć, że fakt sprzedaży prywatnym właścicielom części nieruchomości, na których znajdują się odpady dodatkowo komplikuje omawianą sprawę i biorąc pod uwagę przytoczoną przez Pana Senatora treść umowy sugeruje, że to oni są posiadaczami odpadów zalegających na ich terenie.

Odnosząc się natomiast do pytań Pana Senatora, w tym dotyczącego podejmowanych działań mających na celu wyegzekwowanie zapisów umowy z dnia 3 listopada 2004 r., uprzejmie informuję, że Minister Środowiska nie był stroną tej umowy i zwróci się w tej sprawie do Starosty Tarnogórskiego oraz Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry, a także Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, z prośbą o przekazanie bardziej szczegółowych wyjaśnień w niniejszej sprawie. Dlatego odniesienie się do przedmiotowego problemu odpadów niebezpiecznych zalegających na terenach po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry w likwidacji, znajdujących się w rękach prywatnych, będzie możliwe po zapoznaniu się z najbardziej aktualnymi informacjami dotyczącymi stanu formalnoprawnego, przede wszystkim dotyczących kwestii własności ww. gruntów.

Z poważaniem

Mariusz Gajda

**Stanowisko
WOJEWODY ŚLĄSKIEGO**

Katowice, 13.09.2016 r.

Pan Senator
Andrzej Misiołek

W odpowiedzi na Pana wystąpienie informuję Pana Senatora, że problem likwidacji składowiska odpadów niebezpiecznych w Tarnowskich Górach jest przedmiotem mojej szczególnej troski i działań – w ramach posiadanych kompetencji – zmierzających do szybkiego dokończenia inwestycji polegającej na unieszkodliwieniu odpadów niebezpiecznych na obszarze oddziaływania Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” SA. W praktyce problem unieszkodliwienia odpadów w Tarnowskich Górach jest jednak niezwykle złożony, wielowątkowy i dotyczy kompetencji zarówno organów administracji rządowej jak i samorządowej.

Odpowiadając na sformułowane przez Pana Senatora pytania, pragnę najpierw wyjaśnić kilka faktów dotyczących likwidacji składowiska odpadów niebezpiecznych w Tarnowskich Górach.

Zarządzeniem z dnia 26 czerwca 1995 r. nr 42/Org/95 Ministra Przemysłu i Handlu, tj. organu założycielskiego Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach, przedsiębiorstwo to zostało postawione w stan likwidacji z dniem 1 lipca 1995 r. Proces likwidacji był trudny i kosztowny, przede wszystkim ze względu

du na konieczność podejmowania przez likwidatora działań nakazanych zarządzeniem organu założycielskiego z dnia 26 stycznia 1996 r. nr 7/Org/95, związanych z unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych oraz rekultywacją terenów skażonych odpadami nagromadzonymi w czasie produkcyjnej działalności tego przedsiębiorstwa państwowego.

Całość zagadnień związanych z przywracaniem środowiska w rejonie Zakładów do stanu właściwego, ujęta została pod nazwą „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”, a prace związane z realizacją tego przedsięwzięcia zostały rozpoczęte w czerwcu 2000 roku w oparciu o decyzję Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry nr AIII-7351U/8/2000 z 19 kwietnia 2000 r. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą Zakładom Chemicznym „Tarnowskie Góry” w likwidacji pozwolenia na budowę centralnego składowiska odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych przedsiębiorstwo państwowe jest samodzielnym, samofinansującym się przedsiębiorcą posiadającym osobowość prawną, a z treści art. 40 ust. 1 ustawy kodeks cywilny wynika, że Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania państwowych osób prawnych. Jednakże ze względu na ograniczoność, a następnie brak środków własnych wytwórcy odpadów, oraz zważywszy na charakter i doniosłość przedsięwzięcia polegającego na przywracaniu i ochronie środowiska oraz zapobieganiu jego dalszej degradacji, działania związane z jego realizacją były i są nadal finansowane środkami budżetu państwa.

Ograniczenia celu, na który mogą być wydatkowane środki Funduszu Skarbu Państwa, wynikające z treści z art. 56 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, były powodem niewystarczającego poziomu finansowania likwidacji, związanej z koniecznością ponoszenia ogromnych kosztów przywracania i ochrony środowiska, przy czym proces ten nie był dofinansowywany począwszy od roku 2008. W konsekwencji pomimo przedłużającej się likwidacji Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” nie był właściwie realizowany projekt „Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwianie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”. W związku z powyższym postanowiono o konieczności zmiany źródła finansowania przedsięwzięcia jw. w wyniku czego, w dniu 29 lutego 2008 r. Likwidator oświadczył o zrzeczeniu się w imieniu Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”, na rzecz Skarbu Państwa, przysługującego temu przedsiębiorstwu prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz własności budynków stanowiących odrębne nieruchomości. W założeniu miało to stworzyć przesłanki wykreślenia Zakładów z Krajowego Rejestru Sądowego (rozdysonowanie majątku) oraz umożliwić finansowanie działań zmierzających do unieszkodliwiania odpadów zalegających na nieruchomościach Skarbu Państwa poprzez przekazywanie Staroście Tarnogórskiemu, wykonującemu zadanie z zakresu administracji rządowej, dotacji celowej na gospodarkę nieruchomościami.

W tzw. międzyczasie, tj. w 2004 r., doszło do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości należących do Skarbu Państwa a będących w dyspozycji Agencji Mienia Wojskowego, na których znajdowały się również składowiska odpadów niebezpiecznych. Umowę kupna-sprzedaży nieruchomości (działki oznaczone numerem geodezyjnym 254/38 i 252/38), na których znalazło się 272 tys. m³ odpadów, **zawarła w dniu 26 października 2004 r.** z nowymi właścicielami, tj. Panami Michałem Szwarcnablem i Czesławem Ćwieliagiem w imieniu Skarbu Państwa Agencja Mienia Wojskowego. Stroną tej umowy nie był Wojewoda Śląski, więc za ochronę interesu Skarbu Państwa poprzez umieszczenie odpowiednich klauzul w umowie odpowiadała Agencja Mienia Wojskowego. **3 listopada 2004 r.** likwidator Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” SA w likwidacji podpisał ze współwłaścicielami nieruchomości (tuż po zawarciu przez nich umowy kupna-sprzedaży w formie aktu notarialnego z Agencją) umowę użyczenia części nieruchomości, na których zalegają odpady w celu ich usunięcia. Sprawa sprzedaży wyżej wymienionych nieruchomości i zawarcie umowy użyczenia przez likwidatora

była badana przez prokuraturę na skutek zawiadomienia złożonego przez wojewodę śląskiego. Prokuratura nie dopatrzyła się w działaniach funkcjonariuszy AMW jako likwidatora Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” SA działań noszących znamiona przestępstwa i umorzyła postępowanie w tym zakresie. Sprzedaż nieruchomości przez Agencję Mienia Wojskowego skomplikował dodatkowo realizację przedsięwzięcia budowy centralnego składowiska i rekultywacji skażonych terenów.

Problem posiadania przez Starostę Tarnogórskiego tytułu prawnego do nieruchomości będących we władaniu osób prywatnych w zakresie umożliwiającym pełną realizację projektu usunięcia odpadów niebezpiecznych, który podnosi Pan Senator w swoim wystąpieniu, był powodem szeregu działań ze strony Starosty Tarnogórskiego mających na celu ich pozyskanie. Pomimo wielu prób rozwiązania tej kwestii, Strony, tj. Skarb Państwa – Starosta Tarnogórski oraz współwłaściciele nieruchomości, nie uzgodniły satysfakcjonujących warunków, których przyjęcie umożliwiłoby prawidłową i rzetelną realizację przedsięwzięcia i sfinansowanie jej środkami publicznymi. W latach 2006–2010 r. bez powodzenia prowadzone było postępowanie w celu ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego na działkach nr 254/38 oraz części działki nr 252/38, obręb Lasowice, co umożliwiłoby wdrożenie procedury wywłaszczeniowej. Ostatecznie decyzja Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry nr 16/10 z dnia 14 maja 2010 r. nr GA-7331a/19/05/10 została w całości uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, a postępowanie organu I instancji zostało umorzone.

Dla kompleksowej oceny stanu faktycznego sprawy istotne powinny być dla Pana Senatora jeszcze dwa fakty.

Wojewoda Śląski, działając jako organ założycielski przedsiębiorstwa państwowego Zakłady Chemiczne Tarnowskie Góry w Tarnowskich Górach SA w likwidacji, postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 r. uznał to przedsiębiorstwo za zlikwidowane z dniem 31 grudnia 2013 r. Obecnie toczy się przez Sądem Okręgowym w Gliwicach postępowanie o wykreślenie przedsiębiorstwa z Krajowego Rejestru Sądowego. Zakłady Chemiczne nie posiadają już żadnego mienia i środków pieniężnych. Nieruchomości, na których zostało wybudowane Centralne Składowisko Odpadów, pozostają w dyspozycji Skarbu Państwa reprezentowanego przez Starostę Tarnogórskiego. W tej sytuacji Zakłady Chemiczne Tarnowskie Góry w Tarnowskich Górach SA w likwidacji są w zasadzie „bytem wirtualnym”.

Nie bez znaczenia dla oceny problemu i możliwości jego rozwiązania jest fakt, iż Pan Szvarcnabel przegrał w 2008 r. proces z jego powództwa z Zakładami Chemicznymi w sprawie o naruszenie posiadania, a w 2013 r. kolejny proces, również z jego powództwa i Pana Ćwielağa, przeciwko Zakładom Chemicznym i Staroście Tarnogórskiemu o odszkodowanie za bezumowne korzystanie w okresie od 26.10.2004 r. do 02.11.2004 r. włącznie i od dnia 01.10.2006 r. do dnia 13.10.2006 r. włącznie z działek nr 252/38 i 254/38. Sąd I instancji w uzasadnieniu do wyroku oddalającego powództwo, wyraził pogląd, że składowiska odpadów zlokalizowane na działkach powoda należy traktować jako części składowe nieruchomości stanowiące własność właścicieli nieruchomości czyli Panów Szvarcnabla i Ćwielağa. Prawomocne orzeczenie sądu powszechnego może mieć zasadnicze znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności za usunięcie odpadów. Problem unieszkodliwiania odpadów zalegających na gruntach osób fizycznych wiąże się bowiem także z zagadnieniem „dysponowania” tymi odpadami. Zgodnie z postanowieniami art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach **posiadaczem odpadów jest ich wytwórca lub osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będące w posiadaniu odpadów, przy czym domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości**. Pomimo iż właścicielami nieruchomości, na której zalegają odpady są Panowie Szvarcnabel i Ćwielağ, Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry ustalił (jeszcze przed powołanym wyżej przegrany proces z powództwa obu Panów), że posiadaczem odpadów są Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” SA w Tarnowskich Górach w likwidacji. W konsekwencji Burmistrz decyzją administracyjną wydaną nr Ś.5327-2/07-08 w dniu 21.01.2008 r. na podstawie art. 34 ustawy o odpadach nałożył na Zakłady obowiązek usunięcia od-

padów w terminie do 31.12.2011 r. W związku z brakiem działań po stronie Zakładów Chemicznych, Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry zmienił decyzją nr Ś.6236.4.2011 z dnia 06.12.2011 r. termin jego wykonania do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie posiadam informacji o kolejnym przedłużeniu terminu realizacji obowiązku nałożonego na Zakłady Chemiczne.

W mojej ocenie, przegrane procesy w sprawach cywilnych przez Pana Szwarcnabla i Cwieląga (właściciele nieruchomości, na których zalega ok. 272 tys. m³ odpadów niebezpiecznych) i powołane wyżej stanowisko sądów powszechnych wyrażone w uzasadnieniach do wyroków może ukierunkować postępowanie organów administracji publicznej w kierunku nałożenia obowiązku usunięcia odpadów lub rekultywacji skażonych gruntów na obecnych właścicieli skażonych nieruchomości i jego konsekwentnej egzekucji.

Prawdziwym wyzwaniem dla realizacji inwestycji prowadzonej obecnie przez Starostę Tarnogórskiego będzie znalezienie źródeł finansowania dla dokończenia procesu unieszkodliwiania odpadów znajdujących się w jego dyspozycji na nieruchomościach Skarbu Państwa, którymi gospodaruje oraz ewentualnie na przyszłe wykonanie zastępcze w ramach postępowania egzekucyjnego skierowanego przeciwko właścicielom nieruchomości prywatnych, na których znajdują się odpady. Całkowity łączny koszt tych działań szacowany jest na ponad 100 mln zł.

Mając świadomość, że moja odpowiedź na wystąpienie Pana Senatora nie wyczerpuje wszystkich wątków związanych z problemem unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w Tarnowskich Górach, wyrażam nadzieję, iż informacje w niej zawarte, pozwolą Panu Senatorowi ocenić lepiej skalę tego problemu i działań administracji publicznej nakierowanych na jego ostateczne rozwiązanie.

WOJEWODA ŚLĄSKI
Jarosław Wieczorek

Oświadczenie senatora Jarosława Obremskiego

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra nauki i szkolnictwa wyższego
Jarosława Gowina

Szanowny Panie Ministrze!

Tegoroczne egzaminy maturalne z większości przedmiotów zakończyły się znacznie słabszymi średnimi wynikami zdających je uczniów niż w roku ubiegłym. Zmiana jest tak duża, że nie sposób przypisać ją zmianom pokoleniowym, programowi kształcenia czy innym czynnikom wpływającym na poziom abiturientów. Prawdopodobnie główną przyczyną różnic było to, że egzamin w tym roku był obiektywnie trudniejszy. Czyli uczniowie z podobnym stanem wiedzy i umiejętności z dużym prawdopodobieństwem w tym roku dostali mniejszą ilość punktów niż w roku ubiegłym. Jest to o tyle kłopotliwe, że na niektóre szczególnie oblegane kierunki studiów, takie jak np. prawo, medycyna, normą jest próbować się dostać (w przypadku niepowodzeń) przez kilka lat z rzędu. Niektórzy eksperci i dziennikarze przewidują, że np. tegoroczny nabór na medycynę zostanie zdominowany przez zeszlórocznych maturzystów. Można to ocenić jako krzywdę wyrządzoną tegorocznym maturzystom.

Czy system rekrutacji na studia wyższe jest przygotowany na tego typu zakłócenia? Czy są jakieś mechanizmy pozwalające na równoważenie szans kandydatów z różnych roczników?

Pozostaję z szacunkiem
Jarosław Obremski

Odpowiedź

Warszawa, 8 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie senatora Jarosława Obremskiego złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

W świetle obowiązujących przepisów prawa w zakresie szkolnictwa wyższego uczelnie w ramach przyznanej ustawowo autonomii, wyrażonej w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym*, mogą samodzielnie kształtować warunki przyjęć na studia, ale mogą to czynić z zachowaniem zasad określonych w ustawie.

Artykuł 169 ust. 2 cytowanej ustawy uprawnia senat każdej uczelni do ustalenia warunków trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów. Uchwałę podaje się do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy. W przypadku uruchomienia nowego kierunku studiów lub nowo utworzonej uczelni senat podejmuje uchwałę i przesyła ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i ministrowi nadzorującemu uczelnię, podając ją niezwłocznie do publicznej wiadomości. Należy podkreślić, że

zgodnie z art. 169 ust. 3 ustawy, podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie stanowią wyniki egzaminu maturalnego. Senat uczelni ustala jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia.

Jednocześnie, zgodnie z art. 169 ust. 6a ustawy, „jeżeli podstawę przyjęcia na studia stanowią wyniki egzaminu dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o którym mowa w *ustawie o systemie oświaty*, senat uczelni może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu egzaminów wstępnych, w trybie określonym na podstawie ust. 2, z wyłączeniem przedmiotów wymienionych w zaświadczeniu”.

Wprowadzenie przez uczelnie regulacji, które w odmienny sposób klasyfikowałyby kolejne roczniki abiturientów naruszałoby powyższy zapis ustawy i mogłoby spotkać się z zarzutem nierównego traktowania kandydatów na studia. Wprawdzie art. 169 ust. 1 *in fine* przewiduje ustalenie przez uczelnię warunków rekrutacji – jednak nie można tego zapisu interpretować rozszerzająco, a zwłaszcza wprowadzać odstępstw od generalnej zasady dotyczącej dostępności do studiów wyższych. Swobodę uczelni w ustanawianiu warunków rekrutacji można rozumieć jedynie jako wskazanie, jakie wyniki egzaminu maturalnego będą stanowiły podstawę przyjęcia na studia. Dotyczy to także określenia, czy zostanie przeprowadzony dodatkowy egzamin wstępny oraz ustalenia procedur rekrutacji (opłata rekrutacyjna, terminy i tryb składania dokumentów, wzory formularzy rekrutacyjnych) – nie jest to jednak przyzwolenie na zaostrzenie (lub łagodzenie) reguł określonych w art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3–7 ustawy.

Przekazując powyższe wyjaśnienia pragnę zatem stwierdzić, iż minister nauki i szkolnictwa wyższego nie posiada ustawowych kompetencji do wskazywania uczelniom, w jaki sposób powinny ustalać zasady rekrutacji na studia. Kryterium przyjęć winno opierać się na obiektywnej ocenie wiedzy i kompetencji kandydatów, a szanse przyjęcia winny być jednakowe dla wszystkich kandydatów.

W mojej ocenie przyjęte powyżej procedury umożliwiają uczelniom dobór właściwych kandydatów na studia, promując tym samym osoby, które uzyskały bardzo dobre wyniki egzaminu maturalnego, co tym samym stanowi przejaw dbałości uczelni o wysoką jakość kształcenia.

Jednocześnie, pozwolę sobie wskazać, iż w kwestii wyjaśnienia problemu nierównego stopnia trudności egzaminów maturalnych w poszczególnych latach właściwe będzie Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Łączę wyrazy szacunku

Jarosław Gowin

Oświadczenie senatora Grzegorza Peczkisa

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, odpowiadając na moją prośbę, przedstawił informację o skażeniu powietrza w Kędzierzynie-Koźlu związkami benzenu. W związku z ujawnionymi wysokimi chwilowymi stężeniami benzenu sięgającymi kilkuset $\mu\text{g}/\text{m}^3$ zwracam się z uprzejmą prośbą o wprowadzenie limitów chwilowej emisji związków benzenu na terenach zamieszkałych przez ludzi.

Obecne unormowania w tym zakresie odnoszą się do emisji średniorocznej i wynoszą $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Człowiek pozbawiony na kilka minut dostępu do powietrza ma niskie szanse na przeżycie, chociaż średniorocznie nie ubędzie mu tego powietrza za dużo. Poważnym problemem dla naszego miasta są chwilowe bardzo wysokie przekroczenia tych wartości sięgające kilkuset $\mu\text{g}/\text{m}^3$, których obecne normy nie uwzględniają.

W najbliższym czasie w naszym mieście planowane jest wprowadzenie pomiarów ciągłych stężenia związków benzenu na terenach zamieszkałych przez ludzi pozostających w bliskości zakładów produkcyjnych. I dlatego potrzebne jest wskazanie w normach dopuszczalnej maksymalnej wartości, jaka może być emitowana i której przekroczenie będzie uznane za szkodliwe dla zdrowia człowieka.

Z powodu faktycznego problemu na terenie Kędzierzyna-Koźła pozostającego w zagrożeniu w związku ze stężeniem związków benzenu uprzejmie proszę o priorytetowe potraktowanie tego tematu. W załączeniu przesyłam pismo WIOŚ w Opolu, o którym wzmiankuję w swym oświadczeniu.

*Z wyrazami szacunku
Grzegorz Peczkis*

Odpowiedź

Warszawa, 31 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-482/16, przekazuję poniżej odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Peczkisa podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., w sprawie wprowadzenia limitów chwilowej emisji związków benzenu na terenach zamieszkałych przez ludzi.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego wprowadzenia do obowiązującego prawodawstwa regulacji prawnych umożliwiających określenie dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu, jaka może być emitowana i przekroczenie której nie będzie szkodliwe dla zdrowia ludzi, uprzejmie informuję co następuje.

Podzielałam stanowisko Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu (WIOŚ), prezentowane w załączonym do oświadczenia piśmie z dnia 5 lipca 2016 r., znak: WMS.7016.1.27.2016, w przedmiotowej sprawie.

Pragnę wyjaśnić, że podstawowym dokumentem określającym na poziomie Unii Europejskiej system oceny i zarządzania jakością powietrza jest:

- a) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. *w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu*;
- b) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy*.

Ww. regulacje prawa unijnego zostały transponowane do prawa krajowego poprzez przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) (zwanej dalej Poś) oraz odpowiednie akty wykonawcze do ustawy, w tym rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (poz. 1031).

Prawodawstwo unijne (dyrektywa 2008/50/WE) określa poziom dopuszczalny dla benzenu ze względu na ochronę zdrowia ludzi na poziomie $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla okresu uśredniania wyników pomiarów – rok kalendarzowy.

Wyjaśniam, iż w Polsce system oceny jakości powietrza oparty jest na pomiarach prowadzonych w ramach Państwowej Sieci Monitoringu. System ten przewiduje przeprowadzenie oceny jakości powietrza w strefach na terenie kraju. W Polsce ocena jakości powietrza dokonywana jest w 46 strefach (12 aglomeracji powyżej 250 tys. mieszkańców, 18 miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. oraz 16 pozostałych obszarów województwa, niewchodzących w skład miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji).

Zgodnie z ustawą Poś, każdego roku wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni dla następujących substancji: pył drobny PM10 oraz PM2,5, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ołów, kadm, arsen, nikiel, benzo(a)piren jako wyznacznik wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych oraz ozon. Następnie dla każdej z wymienionych substancji odrębnie dokonuje się klasyfikacji stref, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa przekazywane są zarządowi województwa oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, który na ich podstawie dokonuje zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Wynik oceny i zaliczenie strefy do określonej klasy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle na obszarach gdzie stężenia te są najwyższe. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Na obszarach, gdzie stwierdzone zostało przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń powietrza istnieje obowiązek wykonania działań naprawczych w formie programu ochrony powietrza. Zadania te wykonują zarządy województw, które opracowują projekt programu, który jest następnie przyjmowany w drodze uchwały sejmiku województwa.

Mając na uwadze powyższe, należy się zgodzić, że w przypadku województwa opolskiego, przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla benzenu w strefie miasto Kędzierzyn-Koźle nastąpiło w kilku następujących po sobie latach.

Konsekwencją tego był obowiązek przygotowania i podjęcia uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego:

- Nr II/32/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXXII/336/2009 z dnia 26 maja 2009 r. *w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego”*.
- Nr III/33/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r. *w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Kędzierzyna-Koźla i Zdieszowic – w zakresie benzenu”*.

W wyniku realizacji ww. programów nastąpiła redukcja emisji benzenu, a tym samym osiągnięcie poziomu dopuszczalnego już w roku 2013. Od tego czasu obserwuje się utrzymujący się trend redukcji tego zanieczyszczenia. W roku 2015 osiągał on poziom $2,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 56% rocznej dopuszczalnej wartości. Uznać zatem należy, że prowadzone dotychczas działania naprawcze określone w ww. programach ochrony powietrza przyniosły spodziewane efekty.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz uwzględniając opinię wydaną przez WIOŚ w Opolu, który jest właściwy co do oceny zasadności wprowadzenia dodatkowych pomiarów na terenie województwa opolskiego należy stwierdzić, że nie ma uzasadnienia dla wprowadzenia do obowiązującego prawodawstwa krajowego dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu. Podstawowym argumentem w tej sprawie jest opinia WIOŚ w Opolu, zgodnie z którą, niewłaściwe jest porównywanie uzyskanych na stacji automatycznej wartości jednogodzinnych do poziomu dopuszczalnego – wartości rocznej, gdyż wartości chwilowe nie świadczą o przekroczeniu normy. Ocena dotrzymania kryterium dla benzenu powinna być wykonywana w oparciu o serię pomiarową uśrednianą dla całego roku, bowiem wielkość ta jest normowana prawem.

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że zakres dotychczas prowadzonych pomiarów benzenu jest zgodny z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

W związku z powyższym, informuję, że aktualnie prowadzony system oceny jakości powietrza uwzględnia poziomy dopuszczalne i docelowe substancji najbardziej szkodliwych i mających największy negatywny wpływ na zdrowie człowieka i środowisko. Ponadto przepisy Unii Europejskiej obecnie nie przewidują pomiaru dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu, jaka może być emitowana i przekroczenie której nie będzie szkodliwe dla zdrowia ludzi.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Sekretarz Stanu
Paweł Sałek

Oświadczenie senatora Grzegorza Peczkisa

skierowane do podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów,
szefa Służby Celnej Mariana Banasia

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się z prośbą o rozważenie przeprowadzenia zmiany na stanowisku naczelnika Urzędu Skarbowego w K. Rekomenduję Szanownemu Panu Ministrowi szczególną osobę: K.K., który jest długoletnim pracownikiem urzędu skarbowego i w przeszłości sprawnie i merytorycznie wykonywał powierzone mu prace, wykazując się przy tym dużą kreatywnością, zaangażowaniem oraz lojalnością wobec zwierzchników.

Od przeszło 20 lat praca zawodowa K.K. związana jest z Urzędem Skarbowym w K. Udało mu się wiele zrobić dla tej instytucji. Kierował zespołami ludzi. Dzięki dobrej organizacji pracy i wysokiej wiedzy merytorycznej osiągał najlepsze wyniki w województwie (...). Wiele jego rozwiązań było wykorzystywanych także w innych urzędach skarbowych. Brał udział w pracach wielu zespołów wdrożeniowych zajmujących się między innymi nowymi systemami informatycznymi, systemem zarządzania jakością, kontrolą zarządczą. Dzięki biegłej znajomości zagadnień z zakresu baz danych i aplikacji komputerowych oraz wysokim zdolnościom analitycznym tworzył raporty usprawniające organizację pracy i wykorzystanie zasobów.

W 2004 r. po zdaniu egzaminu uzyskał akt mianowania na urzędnika Służby Cywilnej (obecnie posiadany stopień – IV). Z uwagi na status urzędnika jest osobą bezpartyjną. W 2007 r. z poparciem PiS został dyrektorem oddziału ZUS w O., jednak po przegranych wyborach został z tego stanowiska odwołany i wrócił do pracy w urzędzie skarbowym. Od tego czasu zaczęły się trudności w jego pracy zawodowej. Jako człowiek sympatyzujący z PiS był szykanowany, ignorowany, wszelkie jego osiągnięcia marginalizowano.

Apogeum ataków na jego osobę nastąpiło we wrześniu 2015 r., kiedy to w ramach pseudoreorganizacji dwudziestopięciosobowy dział, którym kierował, podzielono na trzy mniejsze referaty, nie zważając na to, że było to ze szkodą dla urzędu, że spowodowało to znaczną dezorganizację i brak możliwości efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich. Pozostało mu kierować kilkusobową grupą osób, gdzie nie ma możliwości wykorzystywania swoich wysokich zdolności organizacyjnych i merytorycznych oraz dużego doświadczenia zawodowego.

27 lutego 2015 r. pełniąc obowiązki naczelnika w Urzędzie Skarbowym w K. została p. K.M. (była główna księgowa w US K.). Już na początku dało się zauważyć brak umiejętności kierowniczych i organizacyjnych, a przede wszystkim brak wiedzy merytorycznej w obszarze podatkowym. Jest to osoba, która ma duże problemy w relacjach międzyludzkich. Pojawiające się problemy próbuje rozwiązywać samodzielnie, nie licząc się z wiedzą i doświadczeniem ludzi pracujących w urzędzie. Często próbuje przenieść rozwiązania z małego urzędu, w którym pracowała, chociaż zupełnie nie sprawdzają się one w średnim urzędzie, jakim jest US w K. W maju 2015 r. przystąpiła do konkursu na stanowisko naczelnika w tutejszym urzędzie. Nie udało się jej przejść drugiej części postępowania sprawdzającego kompetencje kierownicze. Jednak mając poparcie dyrektora Izby Skarbowej w O., utrzymała się na stanowisku. Pozostali konkurenci zostali wyeliminowani w części ustnej. Jest to osoba, która za wszelką cenę chce utrzymać stanowisko. Praca w urzędzie jest pod mierniki, statystyki itp. Jednak złe zarządzanie, opieranie się na osobach mało kompetentnych powoduje, że wyniki pracy, szczególnie w obszarze poboru podatków, są słabe. Przykładem może być egzekucja administracyjna, której wyniki są na bardzo niskim poziomie.

Pani naczelnik nie zrobiła właściwie nic, żeby cokolwiek w tym obszarze poprawić. Według danych na dzień 31.05.2016 r. efektywność egzekucji zaległości podatkowych wyniosła w Urzędzie Skarbowym w K. 6,49% (zantonowano spadek w porównaniu do analogicznego okresu w 2015 r.: 7,39%). Wynik ten daje ostatnie miejsce w województwie (...), gdzie na trzynaście

urzędów średnia wynosi 13,99%. Tak niska skuteczność w egzekwowaniu należności podatkowych znacząco wpływa na zmniejszenie wpływów do budżetu państwa.

W związku z przedstawionym uzasadnieniem kierowaną do Pana prośbę gotów jestem bronić osobiście o wskazanej wcześniej dacie i godzinie, a za osobę pana K. – poręczać.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Peczkis

Odpowiedź MINISTRA FINANSÓW

Warszawa, 5 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Peczkisa na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r. – zawierające prośbę o rozważenie przeprowadzenia zmiany na stanowisku naczelnika Urzędu Skarbowego w K. uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Kwestie związane z powoływaniem i odwoływaniem naczelników urzędów skarbowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 578 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy – minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje naczelnika urzędu skarbowego spośród kandydatów wyłonionych w konkursie, o którym mowa w art. 5 ust. 5a tej ustawy. Przepis art. 5 ust. 4 pkt 2 stanowi, iż dobór kandydatów na stanowisko naczelnika urzędu skarbowego jest dokonywany w drodze konkursu spośród pracowników urzędów i organów podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, którzy posiadają wyłącznie obywatelstwo polskie, wyższe wykształcenie magisterskie prawnicze, ekonomiczne lub inne uzupełnione studiami podyplomowymi prawniczymi lub ekonomicznymi oraz co najmniej czteroletni staż pracy w tych urzędach i organach.

Jak z powyższego wynika – na stanowisko naczelnika urzędu skarbowego może zostać powołany wyłącznie kandydat, który spełnia wskazane wyżej przesłanki formalne i został wyłoniony w drodze konkursu. Przepisy prawa nie pozwalają Ministrowi Finansów na uznaniowość w kwestii określania wymogów, jakie powinien spełniać kandydat na stanowisko naczelnika urzędu skarbowego.

W myśl art. 5 ust. 5b ustawy o urzędach i izbach skarbowych konkurs przeprowadza komisja powołana przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Konkurs przeprowadzany jest w formie egzaminu składającego się z części ustnej i pisemnej, w toku którego sprawdzeniu podlega wiedza niezbędna do wykonywania zadań na określonych stanowiskach, predyspozycje i zdolności ogólne oraz umiejętności kierownicze.

Szczegółowe regulacje w zakresie trybu powołania ww. komisji do przeprowadzenia konkursu, trybu przeprowadzania konkursu oraz sposobu dokumentowania spełnienia wymogów przystąpienia do konkursu zawarte są w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie konkursu na stanowisko dyrektora izby skarbowej i naczelnika urzędu skarbowego (Dz. U. poz. 523 z późn. zm.).

Zgodnie z §9 ust. 1 i 2 cytowanego wyżej rozporządzenia część pisemna konkursu składa się z dwóch etapów – tj. sprawdzianu wiedzy zawodowej oraz oceny umiejętności kierowniczych, natomiast część ustna konkursu składa się z jednego etapu obejmującego rozmowę kwalifikacyjną, mającą na celu ocenę predyspozycji i zdolności ogólnych kandydata.

Jednocześnie, stosownie do art. 5 ust. 5c cytowanej wyżej ustawy o urzędach i izbach skarbowych – do czasu powołania wyłonionego w drodze konkursu naczelnika urzędu skarbowego – minister właściwy do spraw finansów publicznych wyznacza osobę pełniącą obowiązki naczelnika urzędu skarbowego. Obecnie w oparciu o ww. regulację obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. pełni Pani K.M.

Ustawa o urzędach i izbach skarbowych reguluje także kwestie związane z odwoływaniem naczelników urzędów skarbowych. Jak wynika z brzmienia art. 5 ust. 4b pkt 2 cytowanej wyżej ustawy – minister właściwy do spraw finansów publicznych odwołuje naczelnika urzędu skarbowego na wniosek dyrektora izby skarbowej. Przepis ten w dotychczasowej praktyce stosowany był również w odniesieniu do osób pełniących obowiązki naczelnika urzędu skarbowego.

Mając na uwadze, zawartą w oświadczeniu, prośbę Pana Senatora Grzegorza Peczkisa o rozważenie przeprowadzenia zmiany na stanowisku naczelnika Urzędu Skarbowego w K. uprzejmie informuję, iż budowanie sprawnie działającej administracji skarbowej, w tym również poprzez dobór odpowiedniej kadry zarządzającej, jako istotnego jej elementu, jest jednym z podstawowych celów jakie realizowane są obecnie w tym zakresie.

Pragnę zapewnić Pana Marszałka, iż Minister Finansów przywiązuje dużą wagę do tego, aby administracja podatkowa wykonywała swe zadania w sposób profesjonalny, rzetelny i bezstronny.

Uprzejmie dziękuję za przesłane oświadczenie Pana senatora Grzegorza Peczkisa, w którym wskazał on przykład rzetelnego i profesjonalnego pracownika. Jednocześnie uprzejmie proszę o przyjęcie niniejszej odpowiedzi.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Wiesław Jasiński

Oświadczenie senatora Mariana Poślednika

skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się w imieniu przedsiębiorców, rolników i samorządów z prośbą o zmianę ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Przepisy, które mówią, że elektrownie wiatrowe mają być stawiane w odległości większej lub równej dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej od domów mieszkalnych, są ewidentnym elementem ograniczającym rozwój energetyki odnawialnej. Ustanowienie minimalnej odległości zgodnie z kryterium przyjętym w ustawie wprowadza w praktyce ograniczenia zabudowy w odległości ok. 1,5–2 km. Zapis ten blokuje tereny inwestycyjne i możliwości rozwoju. Nie pozwala on także na rozbudowę istniejących już elektrowni wiatrowych, czyli na tzw. repowering. Konieczna jest zmiana przepisów i umożliwienie podnoszenia mocy turbin przez ich umieszczenie na wyższych wieżach. Musimy wykorzystać już istniejące elektrownie, modernizować je, jeśli zachodzi taka konieczność, i wprowadzać nowe technologie działające znacznie ciszej.

Spółeczności lokalne apelują o nowelizację ustawy i zawarcie w niej zapisów pozwalających na dalszy rozwój energetyki wiatrowej.

Szanowny Panie Ministrze, czy w związku z krytycznymi uwagami zainteresowanych stron uważa Pan, że należy wprowadzić istotne zmiany w ustawie? Czy w ministerstwie trwają prace nad nowelizacją ustawy?

*Z poważaniem
Marian Poślednik*

Odpowiedź

Warszawa, 8 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Mariana Poślednika na 23. posiedzeniu Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r. w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (BPS/043-23-484/16) uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że inicjatorem projektu ustawy, która została uchwalona przez Sejm RP w dniu 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961) była grupa posłów, do reprezentowania której został upoważniony Pan Poseł Bogdan Rzońca.

Celem ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (...) było określenie warunków, zasad i trybu lokalizacji, realizacji oraz eksploatacji elektrowni wiatrowych oraz warunków lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych w kontekście regulacji systemowych przepisów prawa budowlanego.

Zatem, z racji na fakt, iż Pańskie pytanie dotyczy nowelizacji ustawy, która dopiero co weszła w życie (16 lipca 2016 r.) i dotyczy szeroko rozumianych kwestii związanych z prowadzeniem procesu budowlanego uprzejmie informuję, iż uprawnionym do zajmowania stanowiska w zakresie oceny funkcjonowania tej ustawy jest Minister Infrastruktury i Budownictwa, o czym uprzejmie Pana informuję.

Na zakończenie podkreślam, iż Minister Energii jedynie monitoruje zakres wpływu regulacji, która w dniu 16 lipca br. weszła w życie, na rozwój odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Andrzej J. Piotrowski
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Mieszkańcy ul. Modzelewskiego 63 w Warszawie od 2012 r. protestują przeciwko planom zabudowy działek położonych na mokotowskim osiedlu Wierzbno. Ich dotychczasowe protesty spowodowały jedynie zmianę dewelopera oraz projektu zabudowy. Aktualnie developerem jest firma Marvipol, która zamierza wybudować na osiedlowym podwórku już nie 9-piętrowy wieżowiec, ale blok o budowie schodkowej – jego najwyższy punkt ma liczyć 8 pięter, a najniższy 2 piętra.

Na początku z mieszkańcami solidaryzowało się Polskie Radio, które wystąpiło na drogę sądową w związku z planowaną zabudową (blok przy ul. Modzelewskiego 65 był przed laty własnością Polskiego Radia; większość lokatorów wykupiła mieszkania; Radio ma w bloku 3 lokale). Niestety, Radio wycofało się z sądowego protestu. Potwierdziło się to podczas spotkania z dyrektorem Biura Administracyjnego Polskiego Radia Pawłem Zaninem i z zaproszonymi gośćmi. Polskie Radio uznało, że poniosło koszty, a wygranie sprawy w sądzie (ostatnia instancja) jest nierealne. Planowana budowa – jak stwierdzono – jest legalna, w związku z czym protest pozostaje bezzasadny. Tak została uzasadniona decyzja PR.

Mieszkańcy bloków zlokalizowanych przy ul. Modzelewskiego 61, 65, 67, Woronicza 32 i Bukietowej 2 pozostali osamotnieni. Moim zdaniem, media publiczne, a takim medium jest Polskie Radio, powinny bronić interesów mieszkańców.

Niestety, dla podejmujących decyzję o zabudowie istotna jest atrakcyjność działki! Jest ona ważniejsza od warunków życia mieszkańców wymienionych bloków. Wynikiem budowy będzie ograniczenie światła w domach, brak napowietrzenia i przestrzeni umożliwiającej poruszanie się. Ponadto inwestycja spowoduje zniszczenie infrastruktury. W trakcie budowy będą miały miejsce całodobowe zakłócenia życia mieszkańców, a także, jak to bywało w podobnych przypadkach, poważne zagrożenia związane ze wstrząsami będącymi wynikiem pracy maszyn. Zostaną także wycięte liczne drzewa. Pod planowanym budynkiem będą garaże, a od strony bloku mieszkalnego, tuż pod oknami, wjazd do apartamentowca.

Mieszkańcy nie są przeciwni rozwojowi miasta, wręcz odwrotnie. Żądają jednak poszanowania swoich praw. Domagali się przeprowadzenia stosownych ekspertyz i powiadomienia o wynikach badań. Niestety, nikt z nimi nie rozmawia. Wszystko dzieje się na zasadzie faktów dokonanych: zlikwidowano pawilon handlowy, pizzerię, punkt naprawy sprzętu AGD, salon fryzjerski oraz sklep spożywczy (ma istnieć do końca sierpnia br.).

Szanowny Panie Ministrze, proszę o przyjęcie z pomocą mieszkańcom, o sprawdzenie, czy na jakimś etapie nie zostało złamane prawo. Człowiek powinien być ważniejszy od atrakcyjnej działki. Z informacji, jakie posiadam, wynika, że jest zgoda władz dzielnicy na zabudowę działki, ale nie ma jeszcze zezwolenia na budowę.

Chciałbym uzyskać informację, czy plan zabudowy, o którym pisałem powyżej, został uwzględniony w planach miasta stołecznego Warszawy. Jeśli planowana budowa oraz kolejne dwie w pobliżu zostaną zrealizowane – róg ul. Woronicza i Modzelewskiego (teren pod budowę został już zagrodzony) oraz naprzeciw kościoła oo. Franciszkanów przy ul. Modzelewskiego 98, od strony ul. Woronicza (w planach 11-piętrowy wieżowiec) – blok przy ul. Modzelewskiego 65 zostanie całkowicie zastonięty. Mieszkańcom przyjdzie żyć jak w klatce.

Z poważaniem
Czesław Ryszka

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA**

Warszawa, 20 września 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2016 r. dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Czesława Ryszkę podczas 23. posiedzenia Senatu RP z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie planu zabudowy działek na mokotowskim osiedlu Wierzbno, przedstawiam następujące stanowisko.

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 poz. 778 z późn. zm., dalej: *upzp*), w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy, organami właściwymi są jej władze. Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a ich uchwalenie – do zadań rady gminy. Określenie warunków zagospodarowania terenu nieobjętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego również jest zadaniem wskazanego wyżej organu wykonawczego gminy.

Zgodnie z ogólnodostępnymi informacjami na stronie internetowej Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju m.st. Warszawy teren posesji przy ul. Modzelewskiego 61–67, Woronicza 32 i Bukietowej 2 nie jest objęty obowiązującym jak i sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W takim przypadku lokalizacja omawianej inwestycji na ww. terenie winna nastąpić w drodze decyzji o warunkach zabudowy (dalej: decyzji WZ), wydanej przez prezydenta miasta w trybie art. 59 i 60 *upzp*. Warunki niezbędne do wydania pozytywnej decyzji WZ określa art. 61 ust. 1 *upzp*:

Art. 61. 1. Wydanie decyzji o warunkach zabudowy jest możliwe jedynie w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków:

- 1) co najmniej jedna działka sąsiednia, dostępna z tej samej drogi publicznej, jest zabudowana w sposób pozwalający na określenie wymagań dotyczących nowej zabudowy w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym gabarytów i formy architektonicznej obiektów budowlanych, linii zabudowy oraz intensywności wykorzystania terenu;*
- 2) teren ma dostęp do drogi publicznej;*
- 3) istniejące lub projektowane uzbrojenie terenu, z uwzględnieniem ust. 5, jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego;*
- 4) teren nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne albo jest objęty zgodą uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1;*
- 5) decyzja jest zgodna z przepisami odrębnymi.*

Za szczególnie istotną należy tu uznać konieczność spełnienia tzw. zasady „dobrego sąsiedztwa” wyrażonej w pkt 1 cytowanego przepisu, określającej wymóg kontynuacji funkcji istniejącej na obszarze analizowanym, wyznaczonym w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U.

z 2003 r. Nr 164, poz. 1588), który musi być wzięty pod uwagę przy wyznaczaniu obszaru analizowanego przez organ wydający decyzję.

Resort dostrzega wskazany problem niewystarczającej ochrony pozbawionych planu miejscowego ogólnodostępnych terenów wewnątrzsiedlowych na zabudowanych obszarach miast przed niepożądanym dogęszczaniem zabudowy. Proces ten następuje w drodze realizacji nowych obiektów w przestrzeniach pomiędzy istniejącymi budynkami, na podstawie decyzji WZ, które – mimo iż zgodnie z intencją ustawodawcy miały być narzędziem uzupełniającym system planowania przestrzennego oparty o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – mają destrukcyjny wpływ na działanie tego systemu. Zgodnie z art. 56 w związku z art. 64 ust. 1 *upzp*, przy spełnionych warunkach określonych w art. 61 ust. 1 ustawy nie można odmówić wydania decyzji WZ, jeżeli zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z przepisami odrębnymi. Do przepisów tych należy zaliczyć rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422). Rozporządzenie ustala warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia, ich usytuowanie na działce budowlanej oraz zagospodarowanie działek przeznaczonych pod zabudowę. W §13 rozporządzenia zostały ustalone wymagania dotyczące takich relacji przestrzennych w zabudowie, aby zapewniały one w przeciętnych warunkach pogodowych, w porze dziennej, optymalny dopływ światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Natomiast §60 określa wymagania dotyczące nasłonecznienia pokoi w mieszkaniach i pomieszczeń przeznaczonych do zbiorowego pobytu dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach; wymagania te odnoszą się zarówno do pomieszczeń w budynkach projektowanych, jak i pomieszczeń w istniejącej zabudowie sąsiedniej.

Powszechność stosowania i łatwość uzyskania decyzji WZ negatywnie wpływają na aktywność planistyczną gmin, co skutkuje brakiem dla wielu terenów zainwestowanych regulacji zapewniających pożądaną standard zabudowy i zagospodarowania terenu. Ponadto, brak jest regulacji ustawowych umożliwiających gminom kształtowanie ładu przestrzennego na obszarach pozbawionych planów. Z uwagi na powyższe, oraz na ukształtowaną linię orzecznictwa sądowo-administracyjnego przyznającą w kwestii „prawa do zabudowy” prymat indywidualnym uprawnieniom właścicielskim nad interesem publicznym, utrudnione jest zapobieganie „dogęszczaniu” zabudowy poprzez wydawanie decyzji odmownych dotyczących warunków zabudowy w miejscach wymagających szczególnej ochrony.

Odnośnie do prośby o sprawdzenie legalności przedmiotowego przedsięwzięcia informuję, iż zgodnie z art. 28 *upzp* nadzór na działaniami gminy w zakresie planowania przestrzennego, w tym trybu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pełni wojewoda. W zakresie postępowań administracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi, nadzór sprawują organy wyższego stopnia, odpowiednio: dla decyzji WZ – samorządowe kolegium odwoławcze, dla decyzji ws. pozwolenia na budowę – wojewoda.

Ponadto informuję, iż mieszkańcy okolicznych nieruchomości, na które planowana inwestycja będzie oddziaływać, mają możliwość ingerencji na etapie procedury wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę o ile przysługuje im tytuł prawny do tych nieruchomości. Zgodnie bowiem z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Ponadto art. 28. ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290, z późn. zm.) precyzuje, iż stronami w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę są: inwestor oraz właściciele, użytkownicy wciężści lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu. Przepisy tej ustawy dają ponadto stronom postępowania możliwość odwołania od decyzji o pozwoleniu na budowę, a także złożenia skargi na ostateczną decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Dodatkowo należy także wspomnieć o możliwości wynikającej z przepisów art. 63 *upzp* ubiegania się o odszkodowanie od inwestora, jeżeli decyzja o warunkach zabu-

dowy spowoduje, że korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stanie się niemożliwe bądź istotnie ograniczone.

Jednocześnie informuję, iż uregulowanie zidentyfikowanych problemów w systemie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym kwestii lokalizacji zabudowy na obszarach nieobjętych planami miejscowymi, należy do zakresu Kodeksu Urbanistyczno-Budowlanego, nad którym obecnie w tutejszym resorcie trwają intensywne prace legislacyjne (projekt Kodeksu jest konsultowany wewnętrznie). Nowe regulacje będą zmierzać do poprawy jakości przestrzeni oraz do zapewnienia planowania rozwoju zabudowy w sposób racjonalny i adekwatny do aktualnych potrzeb społeczności lokalnych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwie szerokiej partycypacji społecznej w procesie planowania przestrzennego, aby uniknąć tego typu sytuacji.

Z wyrazami szacunku

PODSEKRETARZ STANU
Tomasz Żuchowski

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do rzecznika finansowego Aleksandry Wiktorow

Szanowna Pani Rzecznik!

Uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w sprawie J.A., zam. (...), oraz w sprawie M.F., zam. (...).

J.A. 28 stycznia 2014 r. uległa wypadkowi na chodniku należącym do (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w S. Przyczynami wypadku były zły stan chodników spowodowany niewłaściwym utrzymaniem zimowym, uskok między krawężnikiem a niższym poboczem chodnika oraz słabe oświetlenie chodnika. Spółdzielnia była (jest) ubezpieczona w (...). Ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania, choć poszkodowana doznała uszczerbku na zdrowiu.

M.F. 12 lutego 2015 r. miała wypadek na drodze osiedlowej stanowiącej zarazem chodnik, również należącej do (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w S. Przyczynami wypadku były zły stan dróg i chodników spowodowany niewłaściwym utrzymaniem zimowym oraz słabe oświetlenie. Ubezpieczyciel (...) również odmówił wypłaty odszkodowania, choć poszkodowana doznała znacznego uszczerbku na zdrowiu.

Proszę o ustalenie następujących kwestii.

1. Jakie były rzeczywiste przyczyny odmowy wypłaty odszkodowań poszkodowanym?
2. Ile osób zgłosiło szkody w czasie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2016 r., jakich doznały na terenie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej?
3. Ile decyzji odmownych wydał ubezpieczyciel (...) i jakie były przyczyny tych odmów?
4. Jaką kwotę wpłaciła spółdzielnia tytułem ubezpieczenia za ten okres?
5. Jaka była orientacyjna ogólna wartość niewypłaconych odszkodowań?

Z wyrazami szacunku
Czesław Ryszka

Odpowiedź

Warszawa, 16.08.2016 r.

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na doręczone w dniu 3 sierpnia 2016 r. przy piśmie BPS/043-23-486/16 oświadczenie złożone przez senatora Czesława Ryszkę podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r. w sprawie odmowy ze strony (...) zapłaty świadczeń odszkodowawczych na rzecz pani J.A. i pani M.F. proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Stosownie do art. 24 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892) podjęcie czynności przez Rzecznika Finansowego następuje z urzędu, na wniosek klienta podmiotu rynku finansowego w sytuacji nieuwzględnienia jego roszczeń przez podmiot rynku finansowego w trybie rozpatrywania reklamacji bądź na wniosek właściwego organu nadzoru, kontroli lub innego organu władzy publicznej.

Rzecznik, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem, może podjąć czynność, wskazać wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania, przekazać sprawę według właściwości, skierować sprawę do pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego albo nie podejmować czynności. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy skutek działania lub zaniechania podmiotu rynku finansowego nie nastąpiło naruszenie praw lub interesów klienta.

W oparciu natomiast o art. 25 ust. 2 cyt. ustawy wystąpienie przez Rzecznika Finansowego do podmiotu rynku finansowego o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawach indywidualnych może nastąpić wyłącznie za zgodą klienta, którego sprawa dotyczy.

Uwzględniając powyższe Rzecznik Finansowy zwrócił się odrębnymi pismami do pani J.A. i pani M.F., na wskazane przez Pana Senatora adresy, z prośbą o wyrażenie zgody na zbadanie ich spraw, w tym również na wystąpienie do podmiotu rynku finansowego o udzielenie informacji i wyjaśnień. Niezwłocznie po wyrażeniu przez nie zgody Rzecznik Finansowy podejmie czynności zmierzające do zbadania czy skutek działania lub zaniechania podmiotu rynku finansowego nastąpiło naruszenie ich praw i interesów.

Z poważaniem

z upoważnienia
RZECZNIKA FINANSOWEGO
Zastępcy Dyrektora
Wydziału Klienta Rynku
Ubezpieczeniowo-Emerytalnego
Aleksander Daszewski

Odpowiedź

Warszawa, 28.02.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w nawiązaniu do pisma BPS/043-23-486/16 dotyczącego oświadczenia złożonego przez senatora Czesława Ryszkę podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r. w sprawie odmowy zapłaty odszkodowania przez [...] SA na rzecz pani J.A. i pani M.F. proszę o przyjęcie dalszych wyjaśnień.

Stosownie do art. 24 w zw. z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 ze zm.) wystąpiliśmy do obu klientek z prośbą o wyrażenie zgody na zbadanie ich spraw, w tym na wystąpienie do podmiotu rynku finansowego o udzielenie informacji i wyjaśnień. Niezwłocznie po wyrażeniu przez nie zgody Rzecznik Finansowy podjął czynności zmierzające do zbadania czy skutek działania lub zaniechania podmiotu rynku finansowego nastąpiło naruszenie ich praw i interesów.

W pierwszej ze spraw ubezpieczyciel odmówił zapłaty świadczeń odszkodowawczych, wskazując jako podstawę tego stanowiska brak winy po stronie ubezpieczonej spółdzielni mieszkaniowej, co w świetle art. 415 kodeksu cywilnego nie daje podstaw do przypisania mu odpowiedzialności odszkodowawczej ukształtowanej w oparciu o zasadę winy. Klientka wytoczyła w związku z tym powództwo o zapłatę odszkodowania. Wyrokiem z dnia 2 lutego 2015 r. o sygn. I C 1164/14 Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich oddalił powództwo (orzeczenie jest prawomocne). W uzasadnieniu wyroku sąd wskazał na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, że stan chodnika w momencie wypadku był właściwy, a spółdzielnia nie naruszyła ciężącego na niej obowiązku utrzymania chodnika w należyтым stanie, brak jest zatem przesłanek do przypisania temu podmiotowi winy. Uwzględniając powyższe Rzecznik nie stwierdził naruszenia praw klientki.

W drugiej ze spraw zakład ubezpieczeń odmówił zapłaty świadczeń odszkodowawczych, również wskazując jako podstawę tego stanowiska brak winy po stronie ubezpieczonego. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, z którym Rzecznik się zapoznał, obejmuje m.in. pisemne oświadczenie świadka, sporządzony przez spółdzielnię mieszkaniową w dniu zdarzenia protokół sprawdzenia stanu chodników, notatkę służbową likwidatora szkody dotyczącą rozmowy z pracownikiem spółdzielni, raport pogodowy. Z dokumentów tych wynika, że świadek potwierdził fakt upadku poszkodowanej na chodniku, jednak bez wskazania przyczyny upadku, jak również bez jakiegokolwiek informacji dotyczącej stanu chodnika. Protokół wskazuje z kolei, że w dniu zdarzenia w godzinach porannych na chodnikach przy ul. [...] wykonywane były prace obejmujące skuwanie lodu, zaś spółdzielnia podnosi, iż nawierzchnia chodnika została odpowiednio oczyszczona. W dniu zdarzenia nie odnotowano opadów atmosferycznych. Tym samym akta sprawy nie potwierdzają, by szkoda pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym z zawinionym zachowaniem spółdzielni mieszkaniowej będącej zarządcą chodnika (art. 415 w zw. z art. 361 §2 kodeksu cywilnego). Rzecznik nie stwierdził w związku z tym naruszenia praw klientki.

Odnosząc się do pozostałych kwestii podniesionych przez senatora Czesława Ryszkę [...] SA wskazała, że w określonym okresie zgłoszone zostały cztery szkody osobowe, z czego w dwóch przypadkach odmówiono zapłaty świadczeń odszkodowawczych – ze względu na brak winy ubezpieczonego za skutki zdarzenia. Z uwagi na brak odpowiedzialności oraz zajęte stanowiska odmowne orientacyjna wartość niewypłaconych odszkodowań nie jest możliwa do określenia. Zakład ubezpieczeń odmówił podania wysokości składki ubezpieczeniowej uiszczonej przez Spółdzielnię Mieszkaniową w S. ponieważ okoliczność ta pozostaje bez wpływu na określenie odpowiedzialności ubezpieczonego, co czyni tę informację bezużyteczną w okolicznościach sprawy.

Informując o powyższym, pozostaję z poważaniem.

Z upoważnienia
RZECZNIKA FINANSOWEGO
Dyrektor Wydziału
Klienta Rynku
Ubezpieczeniowo-Emerytalnego
Krystyna Krawczyk

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do śląskiego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego Jana Spychały

Szanowny Panie Inspektorze!

Proszę o wyjaśnienie sprawy państwa A. i R.N., zam. (...), oraz państwa D. i K.G., zam. (...). Chodzi o:

— sprawdzenie postępowania dowodowego Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w T., znak PINB – 7141/28/849/16, w zakresie odstąpienia od projektu budowlanego, zatwierdzonego decyzją Urzędu Miejskiego w M. nr UAN.VII.8381a(2)90 z 11 stycznia 1990 r. udzielającą pozwolenia na budowę warsztatu stolarskiego na zasadzie wymiany kubatur przy ul. W. w M. (na parceli nr (...) przy ul. (...) w I.), polegających na dobudowaniu wiaty magazynowej do budynku warsztatu stolarskiego od strony południowej, w zakresie zgodności z ustawą – Prawo budowlane i innymi obowiązującymi w tym zakresie przepisami;

— ponowne przeprowadzenie oględzin obiektów warsztatu stolarskiego w I. przy ul. (...) na działce nr (...) i porównanie ich z oględzinami dokonanyymi przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz doręczenie protokołu z tych czynności;

— podjęcie innych działań niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego;

— zebranie i rozpatrzenie całego materiału dowodowego;

— zapewnienie uczestnikom czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwienie im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań;

— powiadomienie Prokuratury Okręgowej w Katowicach w celu przyłączenia się przez nią do postępowania.

Sprawa ciągnie się już wiele lat, warsztat stolarski dezorganizuje życie sąsiadów, a organy państwowe nie potrafią poradzić sobie z ewidentnymi naruszeniami prawa.

Z wyrazami szacunku

Czesław Ryszka

Odpowiedź

Katowice, 9 sierpnia 2016 r.

Szanowna Pani

Maria Koc

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do pisma Pani Marszałek z dnia 26 lipca 2016 r., Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego przesyła w załączeniu odpowiedź tutejszego organu z dnia 9 sierpnia 2016 r. na oświadczenie Pana Czesława Ryszki Senatora Rzeczypospolitej Polskiej, złożone na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r.

Z poważaniem

z up. ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA

NADZORU BUDOWLANEGO

Tomasz Radziewski

Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego

Inspektora Nadzoru Budowlanego

Stanowisko

Katowice, 9 sierpnia 2016 r.

Szanowny Pan
Czesław Ryszka
Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora, złożone na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r., przesłane do tutejszego organu przy piśmie Wicemarszałek Senatu Pani Marii Koc z dnia 26 lipca 2016 r. (data wpływu do tutejszego organu: 2 sierpnia 2016 r.), Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego uprzejmie informuje, co następuje.

1. W dniu 28 lipca 2016 r. zostało wszczęte z urzędu przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, postępowanie administracyjne, WINB-WOA.771.64.2016.AM, w sprawie **stwierdzenia nieważności decyzji** nr (...), znak: PINB-7355/7/916/05 z dnia 5 lipca 2005 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B., udzielającej pozwolenia na użytkowanie warsztatu stolarskiego oraz wiaty magazynowej, położonych na działce nr (...) w I. przy ul. (...), pomimo niewykonania w budynku wiaty magazynowej dolnej, osłonowej warstwy wykończenia stropu dachu jednospadowego, tj. warstwy z blachy płaskiej. W ww. decyzji zaznaczono, iż powyższe roboty budowlane należy wykonać do dnia 31 października 2005 r., a o ich zakończeniu powiadomić PINB w B., zmienionej w zakresie terminu decyzją nr (...) z dnia 31 października 2005 r. oraz decyzją nr (...) z dnia 22 grudnia 2006 r.
2. W związku z wszczęciem z urzędu powyższego postępowania w sprawie stwierdzenia **nieważności decyzji nr (...), znak: PINB-7355/7/916/05 z dnia 5 lipca 2005 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B.**; odwołanie Pani A.N., Pana R.N., Pani D.G. oraz Pana K.G. z dnia 7 czerwca 2016 r. od decyzji nr (...) Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w T. znak PINB-7141/28/849/16 z dnia 20 maja 2016 r., zostanie rozpoznane przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w terminie miesiąca od daty zakończenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji nr (...), znak: PINB-7355/7/916/05 z dnia 5 lipca 2005 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B. zmienionej w zakresie terminu decyzją nr (...) z dnia 31 października 2005 r. oraz decyzją nr (...) z dnia 22 grudnia 2006 r.
3. O powyższym tutejszy organ zawiadomił strony postępowania:
 - pismem z dnia 28 lipca 2016 r. WINB-WOA.7721.474.2016.AM (zał. nr 1)
 - pismem z dnia 28 lipca 2016 r. WINB-WOA.771.64.2016.AM (zał. nr 2)
4. Tutejszy organ pismem z dnia 8 sierpnia 2016 r. zawiadomił Prokuraturę Okręgową, na podstawie art. 183 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego, o prowadzeniu przez Śl. WINB powyższych postępowań (znak sprawy: WINB-WOA.7721.474.2016.AM oraz WINB-WOA.771.64.2016.AM), zwracając się jednocześnie o rozważenie zasadności wzięcia w nich udziału przez Prokuratora (zał. nr 3).

Z poważaniem

z up. ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA
NADZORU BUDOWLANEGO
Tomasz Radziewski
Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego
Inspektora Nadzoru Budowlanego

**Oświadczenie senator Janiny Sagatowskiej
oraz senatora Stanisława Karczewskiego**

skierowane do marszałka województwa podkarpackiego Władysława Ortyła

Pragniemy przede wszystkim wyrazić olbrzymi szacunek i wdzięczność za podjęcie się trudu zorganizowania Kongresu Polonii Amerykańskiej, który w tym roku po raz pierwszy odbywa się w Polsce, w Rzeszowie, w stolicy województwa podkarpackiego.

Podkarpacie szczególnie związane jest ze środowiskiem polonijnym, gdyż właśnie z tych stron emigrowało mnóstwo Polaków z przyczyn często związanych ze skomplikowaną sytuacją życiową lub polityczną. Wielu z tych Polaków zostało na obczyźnie i wychowuje kolejne pokolenia naszych rodaków w poczuciu przynależności do naszego narodu. Znakiem czasu jest zatem fakt, iż w Rzeszowie, na podkarpackiej ziemi, odbywają się po raz pierwszy poza granicami Stanów Zjednoczonych obrady delegatów Kongresu Polonii Amerykańskiej. Będzie to okazją do podjęcia nowych wyzwań stojących przed kongresem, umożliwiających jeszcze ściślejszą współpracę Polaków w kraju i za granicą na polu kulturalnym, społecznym i gospodarczym.

Kongres Polonii Amerykańskiej jest organizacją skupiającą Amerykanów polskiego pochodzenia, która powstała w 1944 r. w celu zjednoczenia wielomilionowej Polonii i największych organizacji polonijnych działających w Stanach Zjednoczonych. Odtąd Polonia mogła przemawiać jednym głosem w sprawach dotyczących ojczyzny i kraju pochodzenia.

Podkreślając szczególnie zaangażowanie Kongresu w sprawy polskie, należy przypomnieć pomoc polskim uchodźcom wojennym i wojskowym w dotarciu do Stanów Zjednoczonych po II wojnie światowej, udzielenie poparcia dla utworzenia Radia Wolna Europa oraz doprowadzenie do zatwierdzenia przez Kongres Stanów Zjednoczonych śledztwa w sprawie zbrodni katyńskiej. Zastugą Kongresu Polonii Amerykańskiej było również uruchomienie pomocy finansowej dla Polski, doprowadzenie do uznania przez Stany Zjednoczone powojennej granicy z Niemcami, a później ze zjednoczonym państwem niemieckim. Kongres prowadził również wieloletni lobbying wśród amerykańskich elit dotyczący przyjęcia Polski do Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, NATO.

Jako senator ziemi podkarpackiej i przewodnicząca Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą pragnę zapewnić – przede wszystkim łącznie z panem marszałkiem Stanisławem Karczewskim, któremu tak leży na sercu sprawa dobra i pomyślności Polonii oraz całej naszej ojczyzny – o swoim uczestnictwie w obradach I Forum Polonii Amerykańskiej w Polsce. Będziemy służyć radą i przewodnictwem w sprawach polonijnych. Niech mottem naszych wspólnych, polsko-polonijnych, z udziałem Polonii amerykańskiej, spotkań będą słowa Ojca Świętego Jana Pawła II: „Polonia jest ważna dla Polski, tak jak Polska jest ważna dla Polonii. Obie są sobie wzajemnie potrzebne”.

Janina Sagatowska
Stanisław Karczewski

Odpowiedź

Rzeszów, 2016.08.22

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do otrzymanego oświadczenia złożonego przez Pana Marszałka oraz Panią Senator Janinę Sagatowską na 23. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2016 r., dot. zorganizowania Kongresu Polonii Amerykańskiej w Polsce, pragnę serdecznie podziękować za poparcie inicjatywy. Jestem wdzięczny za zaangażowanie i wsparcie zarówno w zakresie merytorycznym jak i finansowym, jakie otrzymaliśmy od Kancelarii Senatu i Senatorów RP w ramach odbywającego się w ostatnim tygodniu lipca br. I Forum Polonii Amerykańskiej w Polsce. Przygotowanie wydarzenia umożliwiło zorganizować po raz pierwszy poza terenem Ameryki obrady delegatów Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Jako Marszałek Województwa Podkarpackiego chciałbym podkreślić, że rozwijanie współpracy ze środowiskami polonijnymi stanowi bardzo istotny aspekt kształtowania współpracy międzynarodowej regionu. Polonia Amerykańska zajmuje tutaj szczególne miejsce ze względu na więzi jakie łączą polską emigrację w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej z Podkarpaciem oraz gospodarcze powiązania regionu z inwestycjami amerykańskimi.

W I Forum Polonii Amerykańskiej w Polsce wzięło udział ponad 100 przedstawicieli Polonii Amerykańskiej. Wydarzenie było okazją do spotkania i nawiązania kontaktów z Polonią Amerykańską, organizacjami polonijnymi o zasięgu ogólnoswiatowym i europejskim, przedstawicielami władz państwowych i samorządowych, organizacjami okołobiznesowymi oraz światem biznesu. Program przedsięwzięcia obejmował uroczystą sesję Sejmiku Województwa Podkarpackiego połączoną z obradami delegatów Kongresu Polonii Amerykańskiej, debaty merytoryczne o tematyce polonijnej podczas inauguracji Forum oraz gospodarczej w ramach konferencji „Ja dla Polski – Polska dla mnie”. Pobyt Polonii Amerykańskiej w województwie podkarpackim został zwieńczony objazdem studyjnym po regionie, który przypomniał naszym gościom o historii i patriotyzmie, pokazał sztukę i dorobek kulturalny Podkarpacia.

Celem organizacji Forum było nie tylko nawiązanie bezpośrednich kontaktów Polonii Amerykańskiej z Polską i Polakami. Charakter wydarzenia pozwolił podkreślić również wkład i znaczenie Kongresu Polonii Amerykańskiej w działalności na rzecz Polonii oraz istotnych spraw polskich. Wierzę, że dzięki wspólnym wysiłkom i zaangażowaniu, organizacja Forum przyniesie korzyści zarówno dla wizerunku Polski jak i przyczyni się do rozwoju wymiernej współpracy środowisk polonijnych i biznesowych z Polską i Podkarpaciem.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję za okazane wsparcie i wyrażam nadzieję na dalszą współpracę w zakresie realizacji zadań związanych ze sprawami polonijnymi.

Z poważaniem

Władysław Ortyl

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Wraz z nauczycielami, rodzicami, a także samymi uczniami, jestem głęboko zaniepokojony reformą edukacyjną. Zmiana ta ma polegać na wprowadzeniu 8-letniej szkoły powszechnej prowadzącej edukację wczesnoszkolną w klasach I-IV oraz powrocie do 4-letniego liceum ogólnokształcącego i 5-letniego technikum. Zapowiadana jest też nowa rekrutacja do liceów, a szkoła zawodowa przemianowana zostanie na szkołę branżową.

Przeciwnicy pomysłu reformy szkolnictwa przedstawiają konstruktywne w mojej ocenie opinie na temat zbliżającej się zmiany, która ich zdaniem wprowadzi przede wszystkim chaos. Popieram ich stanowisko, dlatego pozwalając się na środowisko zainteresowane tą problematyką, przedstawię argumenty wskazujące, iż proponowany model edukacji nie jest jeszcze dostatecznie przygotowany.

Zdaniem nauczycieli likwidacja gimnazjów nie rozwiąże obecnych problemów, tylko je pogłębi. Dzisiejsza młodzież boryka się z wieloma trudnościami, którym warto stawić czoła poprzez zatrudnienie w szkołach większej liczby psychologów czy pedagogów. Problemem w niektórych regionach jest tworzenie zbyt licznych klas, co zdaniem wielu nauczycieli pozbawia ich możliwości uzyskania dodatkowych godzin pracy. Przypomnę również o badaniach PISA z 2012 r., które pokazały, iż nastąpiła znaczna poprawa wyników edukacyjnych gimnazjalistów (w każdym z trzech obszarów objętych badaniem). Dzięki temu Polska znalazła się w czołówce krajów Unii Europejskiej.

Nauczyciele w gimnazjach obawiają się też masowych zwolnień. Pragnę podkreślić, że w związku z planowaną reformą szkolnictwa wielu nauczycieli nie może liczyć na pełen etat w szkole. Powstanie nowych placówek nie daje bowiem gwarancji na zatrudnienie ich w dotychczasowej formule. Pierwszych 8 lat okresu kształcenia może pogorszyć jego efektywność.

Szanowna Pani Minister, często mówi się o tym, że młodzież, która kończy szkoły średnie, w niewystarczającym stopniu jest przygotowana do podjęcia nauki na uczelniach wyższych. Na podstawie licznych rozmów z nauczycielami i przedstawicielami samorządów można wnioskować, iż proponowana reforma nie zniweluje tego problemu. Jest to raczej wynik przyjmowania uczniów, którzy we wcześniejszych latach nauki nie wykazali się sumiennością. Zdaniem środowiska nauczycieli wystarczyłoby wprowadzić limity punktowe z egzaminów zewnętrznych oraz punktów ze świadectw. Wprowadzenie egzaminów w szkołach nie gwarantuje ponadto zewnętrznego i w miarę obiektywnego oceniania uczniów. Egzamin gimnazjalny w dobry sposób pełnił swoją funkcję, zatem proponowana zmiana, polegająca na jego usunięciu, jest dość kontrowersyjna.

W związku z przedstawionymi wątpliwościami w sprawie reformy edukacji uprzejmie proszę Panią Minister o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie oraz odpowiedź na następujące pytania.

1. Dlaczego kierowany przez Panią resort planuje wprowadzenie nowego modelu edukacji, skoro badania wskazują, iż poziom wykształcenia gimnazjalistów znacznie się poprawił?

2. Jak ministerstwo planuje zagospodarować budynki gimnazjów, które w związku z prowadzoną reformą nie znajdują celów do wykorzystania?

Z poważaniem
Waldemar Sługocki

Odpowiedź

Warszawa, 25 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Waldemara Sługockiego skierowane do Minister Edukacji Narodowej Anny Zalewskiej podczas 23. posiedzenia Senatu w dniu 22 lipca 2016 r.

Szanowny Panie Senatorze,
jednym z celów reformy szkolnej z 1999 r. było zmniejszenie społecznych barier w dostępie do edukacji. Do obniżenia nierówności miało przyczynić się stworzenie gimnazjów zapewniających m.in. wyrównaną jakość nauczania. Wyniki badania PISA z lat 2000–2012 nie dają podstaw do twierdzenia, że wprowadzona 1999 r. reforma przyczyniała się do zmniejszenia nierówności w polskiej edukacji. Z drugiej strony nie stwierdzono, że wprowadzenie gimnazjów pogłębiło wzrost nierówności¹.

Gimnazja od samego początku zaczęły różnicować się na lepsze i gorzej, co uwiadaczało się szczególnie w dużych miastach. To spowodowało, że nierówności w edukacji, nawet jeżeli zostały na pewien czas przytłumione przez reformę gimnazjalną, zaczęły odbudowywać się w nowej postaci².

Potwierdzają to, realizowane cyklicznie – co 3 lata – począwszy od 2000 roku międzynarodowe badania PISA, badające poziom kluczowych kompetencji piętnastolatków w trzech dziedzinach (interpretacja tekstów, matematyka i przyroda). Pierwsze badanie przeprowadzone w Polsce objęło uczniów pierwszych klas ówczesnych szkół ponadpodstawowych (nieobjętych jeszcze reformą 1999 r.). Wyniki w poszczególnych typach szkół były bardzo zróżnicowane. Uczniowie liceów ogólnokształcących mieli średnie wyniki powyżej średniej OECD, a uczniowie zasadniczych szkół zawodowych zdecydowanie poniżej średniej OECD. W tej ostatniej grupie był znaczny udział osób, których kompetencje w zasadzie kwalifikowały ich jako funkcjonalnych analfabetów. Kolejne badanie PISA zostało przeprowadzone w 2003 roku i objęło w Polsce uczniów ostatniej klasy nowo utworzonych gimnazjów. Jak można się było spodziewać znacznie zmniejszyło się zróżnicowanie wyników pomiędzy szkołami (wszyscy uczniowie uczęszczali wówczas do rejonowych gimnazjów). Nastąpiła też zdecydowana poprawa średnich wyników. Wnikliwa analiza³ tych wyników pokazała, że najbardziej znaczący wzrost kompetencji nastąpił u uczniów, których cechy (płeć, status społeczny rodziny, miejsce zamieszkania itd.) odpowiadały charakterystyce uczniów zasadniczych szkół zawodowych w 2000 roku. Wyniki tej grupy były istotnie wyższe niż uczniów szkół zawodowych w badaniu 2000, a także wyraźnie mniej liczna była grupa uczniów o bardzo niskich wynikach. Ta analiza wykazała, że uczniowie 15-letni, szczególnie osiągający słabsze wyniki, skorzystali na reformie, gdyż o rok został opóźniony moment, w którym uczniowie podejmowali naukę w różnych typach szkół (selekcja).

Jednak w kolejnych latach, te pozytywne efekty reformy były częściowo niwelowane. Znaczna liczba gimnazjów w dużych miastach prowadzi selektywny nabór, co skutkuje statystycznie istotnym zróżnicowaniem wyników (egzamin gimnazjalny) pomiędzy szkołami. Jest to sprzeczne z założeniami reformy, która zakładała, że obwodowe gimnazja będą służyć wyrównywaniu szans edukacyjnych. Z kolei na

¹ Por. Z. Sawiński, *Gimnazja wobec nierówności społecznych*, Edukacja 2015, 4(135), s. 51.

² Por. j.w., s. 52.

³ Artykuł opublikowany w prestiżowym *Education Economics* (2016).

terenach wiejskich duża część gimnazjów funkcjonuje w zespołach z jedną lub kilkoma szkołami podstawowymi. Ze studium przeprowadzonego w Instytucie Badań Edukacyjnych wynika, że gimnazja mające wspólny obwód ze szkołą podstawową będącą w zespole, osiągają lepsze efekty (mierzone edukacyjną wartością dodaną) niż gimnazja o podobnej charakterystyce, ale działające samodzielnie lub w zespołach z kilkoma szkołami podstawowymi⁴. Badacze sugerują, że może to być efektem przechodzenia całych zespołów klasowych, co ogranicza zakres adaptacji uczniów do nowych warunków uczenia się. W takich przypadkach próg gimnazjalny nie wiąże się z jakąkolwiek selekcją.

Można zatem powiedzieć, że generalnie selekcjonowanie uczniów do różnego typu szkół nie sprzyja podnoszeniu wyników i nie sprzyja wyrównywaniu szans.

W ostrożnej interpretacji efektów reformy z 1999 r. należy wziąć także pod uwagę wyniki opcji narodowej PISA, w której tymi samymi zadaniami testowano wiedzę i umiejętności uczniów starszych od 15-latków, tj. głównie uczniów nowych szkół ponadgimnazjalnych (uczniów I i II klas tych szkół w badaniu PISA 2006 oraz uczniów I klas w badaniach PISA 2009 i 2012). Wyniki opcji narodowej PISA wskazują, że osiągnięcia 15-latków odnotowane w badaniu międzynarodowym nie mają odpowiednika w osiągnięciach uczniów starszych. Mimo poprawy osiągnięć tych uczniów, którą można dostrzec między latami 2000–2006, w następnych latach postęp osiągnięć uczniów starszych został zahamowany (wyniki opcji narodowej PISA 2012 podobne są do wyników podobnej opcji z 2006 r.). W roku 2012 wyniki 15-letnich gimnazjalistów istotnie nie różniły się od wyników uczniów starszych w szkołach ponadgimnazjalnych razem wziętych. Ponadto utrzymuje się duże zróżnicowanie osiągnięć uczniów między szkołami ponadgimnazjalnymi, zbieżne w dużym stopniu z podziałem tych szkół na odrębne typy. Mimo że możliwa jest interpretacja tego na korzyść gimnazjalistów, którzy doścignęli w osiągnięciach uczniów I klas szkół ponadgimnazjalnych, to jednak pozostaje problem niespójności wdrażania reformy z 1999 r., która w zasadzie nie objęła uczniów starszych.

Dodatkowo, przyczyną zmian w gimnazjach jest diagnoza obecnego stanu liceów. Uczelnie informują, że muszą uruchamiać tzw. lata zerowe, gdyż potrzebują studentów z pogłębioną wiedzą ogólną. Po wprowadzeniu nowej podstawy programowej licea przestały kształcić na poziomie ogólnym. Dlatego zmiany w tym zakresie są niezbędne.

Ponadto, wśród uczniów zmieniających często typ szkoły wyniki edukacyjne są bardzo słabe, a motywacja i samoocena na bardzo niskim poziomie. Potwierdzają to także badania amerykańskich naukowców, m.in. Johna Alspaugh'a Roberta Simmons'a, Dalea Blyth'a, którzy udowodnili, że w każdym roku przejścia z jednej szkoły do drugiej nie tylko spadają znacząco wyniki uczniów, ale także motywacja i samoocena⁵.

Nie sprzyja temu także, funkcjonujący system egzaminów zewnętrznych weryfikujących wiedzę i umiejętności uczniów.

System edukacji musi być spójny, a zatem – po pierwsze – przywrócony został obowiązek szkolny dla dzieci 7-letnich, by zminimalizować ryzyko porażek na starcie szkolnym. Dziecko, które polubi szkołę, łatwiej będzie mogło sprostać obowiązkowi. Drugą determinantą jest wygaszanie gimnazjów przez przekształcanie ich w klasy VII–VIII szkoły podstawowej i docelowo utworzenie 8-letniej szkoły podstawowej.

Wygaszanie gimnazjów odbywać się będzie stopniowo, ewolucyjnie i z pełnym poszanowaniem uwag i doświadczeń środowiska szkolnego.

Podjęte działania nie spowodują zmniejszenia liczby uczniów, a wyłącznie zmianie ulegnie miejsce kontynuacji nauki, w związku z czym nauczyciele obecnie zatrudnieni w gimnazjach będą niezbędni do prowadzenia zajęć w szkołach nowego systemu. Nie przewiduje się zatem zwolnień nauczycieli. Przejdą oni do pracy albo do szkół podstawowych, albo liceów, bo w tych szkołach zwiększy się nie tylko liczba lat nauki, ale także liczba godzin niektórych przedmiotów.

Ponadto, w związku ze zmianą opracowane zostaną przepisy, które będą miały na celu ochronę miejsc pracy nauczycieli.

⁴ Por. cyt. J. Herczyński (...), s. 20.

⁵ Por. cyt. J. Herczyński (...), s. 7.

Należy zauważyć, że zarówno w przypadku szkół podstawowych jak i gimnazjów organami prowadzącymi te szkoły są gminy. Ewentualne zmiany organizacji pracy szkół dotyczyć więc będą tego samego „pracodawcy”, co oznacza, że może wystąpić raczej sytuacja związana ze zmianą miejsca świadczenia pracy niż zwolnienia.

Przygotowywane obecnie zmiany ustawowe wymuszają na organach prowadzących szkół zmiany w ich sieci, tak aby jak najlepiej wykorzystać zarówno infrastrukturę (budynki szkolne, boiska, baseny), jak i kadre pedagogiczną wygaszanych gimnazjów. Decyzje dotyczące zatrudnienia nauczycieli zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami podejmują dyrektorzy szkół, natomiast o lokalizacji oddziałów szkół różnych typów (tzw. „stare” i „nowe” LO) zdecydować samorzady, będące organami prowadzącymi szkoły.

Obecnie w Ministerstwie Edukacji Narodowej trwają prace dotyczące zakresu zmian w ustawie o systemie oświaty.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra finansów Pawła Szałamachy

Szanowny Panie Ministrze!

Dnia 10 czerwca 2016 r. Sejm zatwierdził poprawki zaproponowane przez Senat do ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Występujące w ustawie zapisy budzą sprzeciw przedsiębiorców, a ponadto zwiększają możliwości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, a także Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z przedstawioną w niej treścią, organem do spraw przymusowej restrukturyzacji w Polsce będzie BFG.

Największy sprzeciw budzą poprawki dotyczące uprawnienia nadanego ministrowi finansów. Określa on warunki, na podstawie których BFG może wykupywać wierzytelności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, jeżeli występuje w ich przypadku prawdopodobieństwo niewypłacalności. Poprawki te mają być również zastosowane wobec SKOK z dniem 1 stycznia 2017 r. Z założenia data ta ma umożliwić kasom lepsze zapoznanie się z nowym systemem.

Zmieniony został także skład Rady BFG. Zmniejszono go do 6 osób (poprzednio było ich 8). Ponadto w radzie tej nie może uczestniczyć przedstawiciel Związku Banków Polskich. Uzasadniono to tym, że „istotna zmiana roli Funduszu jako organu kontrolującego rynek finansowy jest argumentem za tym, aby w jego skład wchodził jedynie przedstawiciel instytucji publicznych, takich jak minister finansów, NBP oraz KNF”.

Kolejną zmianą jest zmniejszenie aż o połowę wysokości kapitału początkowego, który jest przeznaczony na utworzenie zrzeszenia banków spółdzielczych. Oponentem co do tej zmiany jest głównie resort finansów, który nie popiera pomysłu zmniejszenia budżetu z 20 milionów euro do 10 milionów euro. Trzeba mieć na uwadze to, iż prace nad wspomnianą ustawą odbywają się po złożeniu pozwu przeciwko Polsce przez Komisję Europejską.

Szanowny Panie Ministrze, uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w tej kwestii, a także odpowiedź na następujące pytania.

1. Jakie są wyznaczniki, na podstawie których BFG może stwierdzić, że dana kasa pożyczkowa jest niewypłacalna?

2. Czy ministerstwo planuje powołanie organu, który nadzorowałby prace BFG?

Z poważaniem
Waldemar Sługocki

Odpowiedź

Warszawa, 23 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z treścią oświadczenia Pana Senatora Waldemara Sługockiego, złożonego na 23. posiedzeniu Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., dotyczącego ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji („nowa ustawa o BFG”), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

I. Delegacja ustawowa przewidziana w art. 5 ust. 8 nowej ustawy o BFG

W złożonym oświadczeniu Pan Senator wskazuje, że istotne wątpliwości budzą m.in. uprawnienia przewidziane dla Ministra Finansów dotyczące określania warunków nabywania przez BFG wierzytelności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych („kasy”), w przypadku których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności.

Odnosząc się do powyższego należy wskazać, iż zgodnie z art. 5 ust. 2 nowej ustawy o BFG, w ramach realizacji ustawowych zadań w zakresie restrukturyzacji kas, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności, Fundusz może m.in. nabywać wierzytelności kas. Zawarte w nowej ustawie o BFG przepisy dotyczące rozwiązań z zakresu działań restrukturyzacyjnych w stosunku do kas, co do zasady, zostały przeniesione z obowiązującej jeszcze obecnie ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym („obecna ustawa o BFG”). Jednocześnie należy przypomnieć, iż do obecnej ustawy o BFG zostały one wprowadzone ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw („nowelizacja ustawy o SKOK”).

W związku z nowelizacją ustawy o SKOK i wprowadzeniem przepisów umożliwiających Funduszowi m.in. uczestnictwo w realizacji działań związanych z restrukturyzacją kas, zmianie uległo brzmienie art. 4 ust. 2a obecnej ustawy o BFG. Przed wejściem w życie przepisów zawartych w nowelizacji ustawy o SKOK, w ramach działań pomocowych realizowanych w stosunku do banków, Fundusz mógł nabywać tylko wierzytelności banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności. Jednocześnie w art. 4 ust. 2a obecnej ustawy o BFG sprzed nowelizacji ustawy o SKOK zawarta była delegacja dla Ministra Finansów do wydania stosownego aktu wykonawczego regulującego zasady dotyczące obrotu takimi wierzytelnościami. W rezultacie zmiany wprowadzonej nowelizacją ustawy o SKOK oraz rozszerzeniem katalogu zadań Funduszu o działania restrukturyzacyjne w odniesieniu do kas, rozszerzona została także delegacja zawarta w art. 4 ust. 2a. Na podstawie zmienionej delegacji zostało wydane *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami nabywanymi od podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania lub spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności*. Podkreślenia przy tym wymaga, iż w §1 tego rozporządzenia stanowi się, że określa ono szczegółowe warunki, zakres i tryb obrotu przez BFG wierzytelnościami nabywanymi przez Fundusz od banków i kas, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności.

Ponieważ w nowej ustawie o BFG działania restrukturyzacyjne mogą być podejmowane tylko w odniesieniu do kas należy zauważyć, iż poprawka przewidująca uprawnienie dla Ministra Finansów do wydania stosownego rozporządzenia (art. 5 ust. 8) wynikała *de facto* z konieczności uzupełnienia art. 5 tej ustawy o brakujący przepis. Tym samym poprawka ta, pomimo iż w treści wprowadzanej przez nią delegacji ustawowej dookreśla się zakres przepisów materialnych przewidzianych do wydania (w porównaniu do treści obecnej delegacji w art. 4 ust. 2a), nie spowodowała wprowadzenia w nowej ustawie o BFG nowego, nieznanego dotychczas uprawnienia dla Ministra Finansów. Jednocześnie Ministerstwo Finansów nie otrzymywało dotychczas sygnałów, które wskazywałyby, że delegacja zawarta w art. 4 ust. 2a obecnej ustawy o BFG może budzić wątpliwości.

II. Skład Rady BFG

W odniesieniu do poruszonej kwestii dotyczącej zmiany składu Rady Funduszu w ramach nowej ustawy o BFG należy wskazać na słuszność uzasadnienia przywołanego przez Pana Senatora. Jednocześnie celem jego uzupełnienia należy dodać, iż taka zmiana powoduje, że w Radzie Funduszu zasiadać będą wyłącznie przedstawiciele instytucji tworzących sieć bezpieczeństwa polskiego rynku finansowego, którzy wchodzić jednocześnie w skład Komitetu Stabilności Finansowej.

Takie rozwiązanie zapobiegnie powstawaniu konfliktu interesów, który w ocenie Ministerstwa Finansów, mógłby występować, w przypadku gdyby w Radzie Funduszu zasiadali przedstawiciele podmiotów rynkowych. W świetle nowych zadań realizowanych przez BFG w związku z wejściem w życie nowej ustawy o BFG w zakresie przy-

musowej restrukturyzacji Fundusz otrzyma szereg nowych kompetencji. W związku z tym należy spodziewać się, że na posiedzeniach Rady BFG mogą być dyskutowane kwestie dotyczące konkretnych podmiotów rynku finansowego, jak również zapadać decyzje, w związku z którymi instytucje tworzące sieć bezpieczeństwa, w ramach swoich kompetencji ustawowych, mogłyby podejmować wobec takich podmiotów czynności z zakresu władzy publicznej.

W kontekście powyższego wskazania ponadto wymaga, iż wprowadzenie zmian w składzie Rady Funduszu, których dokonano w nowej ustawie o BFG, było rekomendowane także przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF). W lutym 2013 r. w Polsce realizowana była misja FSAP (*Financial System Stability Assessment*), w ramach której przedstawiciele IMF odbyli spotkania z poszczególnymi instytucjami tworzącymi sieć bezpieczeństwa polskiego rynku finansowego. Po zakończeniu misji IMF opublikował raport¹, w którym zawarł wnioski z misji FSAP i zaobserwowanej w ramach tej misji sytuacji w Polsce. Odnosząc się do zasad funkcjonowania BFG i systemu gwarantowania depozytów, w pkt 51 raportu IMF wskazał na potencjalne ryzyko konfliktu interesów wynikające z faktu zasiadania w Radzie BFG przedstawicieli ZBP. W związku z tym w pkt 77 raportu zawarto zalecenie dotyczące ograniczenia składu Rady poprzez wyłączenie z niej przedstawicieli ZBP. Jak można odczytać w raporcie, sprzyjałoby lepszemu odzwierciedleniu międzynarodowych praktyk w zakresie zarządzania.

III. Zmniejszenie wysokości kapitału początkowego przeznaczanego na utworzenie zrzeszenia banków spółdzielczych

Odnosząc się do kwestii zmniejszenia wymogów kapitałowych dla banku zrzeszającego z 20 mln euro do 10 mln euro należy wskazać, iż negatywne stanowisko Ministerstwa Finansów odnośnie do takiej zmiany było wielokrotnie prezentowane na posiedzeniach w Sejmie i Senacie.

Należy przy tym zauważyć, że opinie odnośnie do słuszności takiego rozwiązania są podzielone także w samym środowisku banków spółdzielczych. Przykładowo, w toku prac parlamentarnych nad nową ustawą o BFG, niektórzy przedstawiciele sektora banków spółdzielczych zgłosili zastrzeżenia wobec poprawki zgłoszonej przez pozostałych przedstawicieli banków spółdzielczych przewidującej zmniejszenie wymogów kapitałowych niezbędnych do utworzenia banku zrzeszającego z 20 mln euro do 10 mln euro.

W świetle powyższego należy zauważyć, że o ile poprawka ta nie została zaakceptowana na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, które odbyło się w dniu 19 maja br. i nie znalazła się w nowej ustawie o BFG uchwalonej przez Sejm w dniu 20 maja br., to jednak analogiczna poprawka zgłoszona na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych w dniu 1 czerwca 2016 r., uzyskała poparcie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

IV. Odpowiedź na pytanie: „Jakie są wyznaczniki, na podstawie których BFG może stwierdzić, że dana kasa pożyczkowa jest niewypłacalna?”

Zgodnie z art. 260 nowej ustawy o BFG Fundusz może udzielać kasom objętym systemem gwarantowania pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Środki uzyskane w wyniku udzielenia wspomnianej pomocy mogą być przeznaczone tylko na usunięcie niebezpieczeństwa niewypłacalności.

Jednocześnie na podstawie art. 326 nowej ustawy o BFG to Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje Funduszowi posiadane informacje o kasach, niezbędne do realizacji zadań Funduszu, w tym informacje o wystąpieniu straty, groźbie jej wystąpienia lub powstaniu niebezpieczeństwa niewypłacalności kas lub utraty płynności oraz podejmowanych w takim przypadku w stosunku do nich działaniach.

Dodatkowo zgodnie z przepisami dotyczącymi wszczęcia przez BFG przymusowej restrukturyzacji (w szczególności art. 101 ust. 5 nowej ustawy o BFG) KNF dokonując oceny spełnienia warunku zagrożenia upadłością oraz braku przesłanek wskazujących, że możliwe do podjęcia działania nadzorcze lub działania tego podmiotu pozwolą

¹ Raport dostępny jest na stronie internetowej IMF: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13221.pdf>

we właściwym czasie usunąć to zagrożenie, uwzględnia m.in. prowadzenie przez podmiot działalności z naruszeniem prawa lub statutu, które może prowadzić do niewypłacalności lub utraty płynności przez podmiot.

V. Odpowiedź na pytanie: „Czy Ministerstwo planuje powołanie organu, który nadzorowałby prace BFG?”

Artykuł 14 nowej ustawy o BFG upoważnia Ministra Finansów do sprawowania nadzoru nad działalnością BFG na podstawie kryterium legalności i zgodności ze statutem.

Dodatkowo wydanie przez BFG decyzji, która może wywołać bezpośrednie skutki fiskalne lub skutki o charakterze systemowym, wymaga zgody ministra właściwego do spraw instytucji finansowych a organy BFG przekazują ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych odpisy decyzji w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

Jednocześnie funkcję nadzorczą w odniesieniu do Zarządu BFG sprawuje Rada BFG (art. 8 pkt 1 nowej ustawy o BFG). W skład Rady BFG wchodzi trzech przedstawicieli Ministra Finansów, w tym przewodniczący Rady Funduszu, dwaj przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego delegowani przez Prezesa NBP oraz jeden przedstawiciel Komisji Nadzoru Finansowego delegowany przez Przewodniczącego KNF. Zgodnie z §12 *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu*, w ramach sprawowanego nadzoru, Rada BFG może uchylać zalecenia dla Zarządu BFG, w szczególności w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonaniu przez Zarząd jego zadań, zawiesić wykonanie albo uchylić uchwałę Zarządu Funduszu sprzeczną z prawem lub uchwałą Rady Funduszu, zawieszać w czynnościach lub odwoływać członków Zarządu Funduszu. Analogiczne rozwiązania przewidziane zostały w przepisach, które mają zostać wydane na podstawie nowej ustawy o BFG. W świetle powyższego aktualnie Ministerstwo Finansów nie widzi potrzeby powołania dodatkowego organu, który miałby nadzorować prace BFG.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Piotr Nowak

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Prezydenci wielu miast Polski zwracają uwagę na pogłębiający się problem smogu. W związku z narastającym problemem miast, w których poziom zanieczyszczenia przekracza dopuszczalny poziom, powinny wspólnie podjąć walkę, by zanieczyszczenie powietrza niekorzystnie wpływające na zdrowie naszych obywateli było jak najniższe.

Jak wynika z raportu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), a także danych Komisji Europejskiej z 2015 r., w naszym kraju występuje jeden z najwyższych poziomów zanieczyszczenia powietrza wśród wszystkich państw członkowskich UE. Co roku nasi obywatele ponoszą w związku z tym konsekwencje zdrowotne – narzekają na zły stan układu oddechowego, krwionośnego, a także nerwowego. Zła jakość powietrza naraża również ciężarne kobiety na poronienia, obumarcie płodu czy wcześniactwo dzieci. Problem ten dotyka także osoby w starszym wieku, które obawiają się zachorowań na różnego rodzaju nowotwory.

Pierwszym krokiem ku poprawie jakości powietrza, zdaniem sygnatariuszy apelu wystosowanego do władz państwowych, jest wsparcie samorządów lokalnych przez uzupełnienie przepisów prawa regulujących kwestie związane z walką z zanieczyszczeniem powietrza. W podpisanej przez prezydenta RP, pana Andrzeja Dudę, tak zwanej ustawie antysmogowej (poprawka w art. 96 ustawy – Prawo ochrony środowiska) brakuje, zdaniem samorządowców, konkretnego zapisu, który dałby im zestaw narzędzi prawnych potrzebnych do powstania skutecznych i kompleksowych form walki ze smogiem. Samorządowcy i prezydenci miast proponują konstruktywne zmiany w tym zakresie. Obecnie to samorządy lokalne są zobowiązane do ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Zdaniem zainteresowanych, zmiany w art. 96 ustawy – Prawo ochrony środowiska nie są wystarczające. Proponują oni szereg poprawek, które, ich zdaniem, pomogą poprawić jakość powietrza w naszym kraju. Do najważniejszych zmian samorządowcy zaliczają m.in. wyposażenie służb kominiarskich w uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji stanu jakości indywidualnych instalacji spalania, wprowadzenie zwiększonej opłaty taryfowej za parkowanie w strefach ograniczonej emisji oraz wprowadzenie do pozwolenia na budowę zapisu o konieczności posiadania i stosowania urządzeń czyszczących i zapobiegających nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych.

Szanowny Panie Ministrze, apel prezydentów polskich miast w sprawie systemu działań na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach to dowód na to, że skala zanieczyszczenia powietrza w naszym kraju stanowi poważny problem. Dlatego też uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w tej sprawie oraz odpowiedź na następujące pytania.

1. Jakie działania zamierza podjąć kierowany przez Pana resort, aby pomóc samorządom lokalnym w walce o ograniczenie emisji zanieczyszczeń?

2. Czy ministerstwo po konsultacjach społecznych dysponuje analizami, które pomogłyby usprawnić zapisy zawarte w ustawie – Prawo ochrony środowiska? Jeśli tak, proszę o ich przedstawienie.

Z poważaniem
Waldemar Sługocki

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA**

Warszawa, 24.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-491/16, przekazuję poniżej odpowiedź na Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego, złożone podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., w sprawie narastającego problemu miast, w których zanieczyszczenie powietrza przekracza dopuszczalny poziom.

Odnosząc się do kwestii realizowanych i planowanych przez resort środowiska rozwiązań zmierzających do poprawy jakości powietrza w polskich miastach, a tym samym wpływających na ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza na stan zdrowia obywateli, należy stwierdzić, że administracja rządowa podejmuje w tym celu działania o charakterze strategicznym, legislacyjnym, finansowym oraz informacyjno-edukacyjnym.

W celu zintensyfikowania podejmowanych już na poziomie wojewódzkim i lokalnym działań, w Ministerstwie Środowiska przygotowany został na podstawie art. 91c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672, z późn. zm.) – zwanej dalej ustawą „Poś”, Krajowy Program Ochrony Powietrza (KPOP), który został ogłoszony przez Ministra Środowiska w dniu 9 września 2015 r. i był poprzedzony konsultacjami społecznymi projektu. Konsultacje społeczne wskazywały na konieczność wprowadzenia zmian w prawodawstwie polskim, które mogłyby usprawnić realizację działań mających na celu poprawę stanu powietrza w kraju. Głównym celem KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z przepisów prawa unijnego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia. W KPOP jako działania priorytetowe do realizacji na poziomie wojewódzkim i lokalnym do 2018 r. wskazano:

- upowszechnienie wysokosprawnych kotłów spełniających najwyższe wymagania w zakresie emisji przy wymianie i modernizacji starych urządzeń/instalacji małej mocy, służących do wytwarzania energii cieplnej lub energii cieplnej i energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych oraz mikro i małych przedsiębiorstw,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej poprzez przeprowadzenie głębokiej termomodernizacji budynków, rozwój kogeneracji oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- wzmocnienie kontroli w zakresie zgodności zainstalowanego systemu ogrzewania z systemem zawartym w projekcie budowlanym,
- wsparcie finansowe wymiany i modernizacji starych urządzeń/instalacji małej mocy, służących do wytwarzania energii cieplnej lub energii cieplnej i energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych oraz mikro i małych przedsiębiorstw.

Jednym z kierunków wskazanych w KPOP są działania legislacyjne. W ramach znowelizowanej ustawy – Prawo ochrony środowiska (tzw. ustawa antysmogowa) z dnia 10 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1593) wprowadzono przepisy pozwalające administracji samorządu terytorialnego na:

- 1) określenie na danym terenie w drodze uchwały sejmiku województwa:
 - a) dopuszczalnych rodzajów i jakości paliw,

- b) standardów dla urządzeń grzewczych wykorzystywanych w sektorze bytowo-komunalnym;
- 2) wykorzystywanie w procesie przygotowywania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza mechanizmu kompensowania emisji z udziałem większej liczby podmiotów, w tym z uwzględnieniem trwałej redukcji emisji pochodzącej z instalacji spalania paliw stałych eksploatowanych przez osoby fizyczne m.in. w gospodarstwach domowych.

Właśnie na podstawie ww. ustawy – Prawo ochrony środowiska, w dniu 15 stycznia 2016 r. przyjęta została przez Sejmik Województwa Małopolskiego nowa uchwała „antysmogowa” dla miasta Kraków.

Wskazać należy, że Polska podobnie jak większość krajów Unii Europejskiej, nie dotrzymuje aktualnie obowiązujących poziomów dopuszczalnych ze względu na pył drobny PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego ze względu na benzo(a)piren. Z analiz wynika, że za ten stan rzeczy odpowiedzialny jest przede wszystkim sektor bytowo-komunalny, transport oraz przemysł. Udział poszczególnych sektorów jest różny na obszarze kraju i związany jest ze stopniem uprzemysłowienia danej strefy. Szczególny problem dla zanieczyszczenia powietrza stanowi sektor bytowo-komunalny, w którym jako główne paliwo spalane są paliwa węglowe, często wysokoemisyjne, takie jak muły poflotacyjne, miał węglowy, węgiel złej jakości oraz odpady. Paliwa te często spalane są w nieprzystosowanych do tego kotłach o mocy poniżej 1 MW.

Biorąc powyższe pod uwagę resort środowiska wyszedł z inicjatywą rozpoczęcia prac legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia, do aktualnie obowiązującego prawodawstwa krajowego, zróżnicowania wymagań jakościowych dla paliw stałych, jak również wymagań technicznych dla małych kotłów na paliwa stałe.

Konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych mających na celu certyfikację paliw oraz wprowadzenie wymagań technicznych dla urządzeń grzewczych została potwierdzona na spotkaniu, które odbyło się z mojej inicjatywy w Ministerstwie Środowiska w dniu 16 marca 2016 r., z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Energii, Platformy Producentów Urządzeń Grzewczych na Paliwa Stałe, Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla, Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla. Należy jednak zauważyć, że za ten obszar działania odpowiadają odpowiednio Minister Energii oraz Minister Rozwoju.

W związku z powyższym, w marcu oraz kwietniu 2016 r. wystąpiłem do ministra właściwego do spraw energii o pilne podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia wymagań jakościowych dla paliw stałych ze względu na rodzaj i wielkość instalacji spalania paliw, z wyróżnieniem instalacji stosowanych w sektorze bytowo-komunalnym, jak również do ministra właściwego do spraw rozwoju w sprawie wprowadzenia wymagań technicznych dla producentów małych kotłów na paliwa stałe.

Obecnie w Ministerstwie Energii analizuje się możliwości nowelizacji przepisów ustawowych w zakresie wymagań jakościowych dla paliw stałych ze względu na rodzaj i wielkość instalacji spalania paliw, z wyróżnieniem instalacji stosowanych w sektorze bytowo-komunalnym.

Natomiast odnosząc się do kwestii wprowadzenia wymagań technicznych dla urządzeń grzewczych małej mocy stosowanych w sektorze bytowo-komunalnym informuję, że to na wniosek Ministra Środowiska, w dniu 24 maja 2016 r. w Ministerstwie Rozwoju odbyło się spotkanie z udziałem organizacji pozarządowych w sprawie rozpoczęcia prac nad projektem rozporządzenia wykonawczego, do przygotowania na podstawie delegacji określonej w art. 169 ustawy Poś. Obecnie w Ministerstwie Rozwoju toczą się prace nad projektem rozporządzenia w sprawie wymagań technicznych dla kotłów o mocy poniżej 1 MW.

Jednocześnie w działaniach zmierzających do poprawy jakości powietrza bardzo ważne jest podnoszenie świadomości społecznej. Badania bowiem jednoznacznie wskazują, że świadomość mieszkańców Polski w zakresie problematyki jakości powietrza jest wciąż niska. Dlatego jednym z kierunków działań na szczeblu rządowym jak i samorządowym zarządzania jest również kształtowanie właściwych zachowań i postaw społeczeństwa. Biorąc powyższe pod uwagę Ministerstwo Środowiska w celu popularyzacji oraz zwiększenia zaangażowania społeczeństwa w poprawę stanu środowi-

ska przeprowadziło w 2015 r. ogólnopolską kampanię pt. „*TworzyMY ATMOSFERĘ*” na temat wpływu nieodpowiedniej jakości powietrza na zdrowie ludzi oraz stan środowiska. W kolejnych latach resort środowiska planuje kontynuację działań edukacyjnych na rzecz poprawy stanu powietrza w Polsce.

Chcę podkreślić, że w sprawie wsparcia finansowego polskich miast w działaniach na rzecz ograniczania zjawiska niskiej emisji, Ministerstwo Środowiska stoi na stanowisku, iż finansowanie przedsięwzięć skierowanych na poprawę jakości powietrza powinno być jednym z kluczowych priorytetów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz funduszy wojewódzkich.

W związku z faktem wyczerpania środków finansowych w ramach Programu Priorytetowego pt. „*Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii*”, tzw. Program „KAWKA” w ramach III naboru wniosków, który zakończył się w dniu 26 stycznia 2016 r. informuję, że NFOŚiGW podjął prace zmierzające do wypracowania nowej, skuteczniejszej metody wsparcia, głównie osób najuboższych, w zakresie wymiany starych urządzeń grzewczych na niskoemisyjne urządzenia grzewcze na paliwa stałe małej mocy.

Biorąc powyższe pod uwagę w dniu 14 czerwca 2016 r. Zarząd NFOŚiGW, ogłosił nową listę programów priorytetowych, czyli program racjonalnego i efektywnego inwestowania w polskie projekty proekologiczne. Celem nowego programowania jest poklasyfikowanie programów według kierunków wsparcia oraz usystematyzowanie tak, aby programy wdrażane za pośrednictwem partnerów zewnętrznych były realizowane w ramach jednej komórki ekologicznej oraz aby nastąpiło rozszerzenie obszarów finansowania NFOŚiGW na przedsięwzięcia związane z energetycznym wykorzystaniem wód geotermalnych, zmniejszeniem zużycia energii w budownictwie, popularyzacją przedsięwzięć związanych ze wspieraniem technologii zweryfikowanych w ramach Systemu Weryfikacji Technologii Środowiskowych ETV oraz wsparciem efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych.

Jednocześnie nie można zapomnieć, że na działania proekologiczne przeznaczone są także środki zagraniczne. Głównym programem finansowym Unii Europejskiej, w ramach którego nastąpi wsparcie przedsięwzięć w zakresie poprawy jakości powietrza jest Program Operacyjny *Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020*.

Przedsięwzięcia związane z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń do powietrza realizowane są w zakresie Osi I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki, gdzie alokacja środków z Funduszu Spójności wynosi ponad 1,828 mld EUR, przy wkładzie krajowym (krajowe środki publiczne oraz krajowe środki prywatne) ponad 322 mln EUR. W ramach Osi I realizacja projektów dotyczyć będzie m.in. wspierania wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych; promowania efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach; wspierania efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym; jak również promowania strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

W ramach Programu realizowany będzie duży projekt, dedykowany bezpośrednio poprawie jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego pt. „*Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej*”, na który przeznaczone zostało ponad 240 mln EUR. W ramach projektu podjęte będą następujące działania: wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, efektywna dystrybucja ciepła i chłodu, promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w konurbacji śląsko-dąbrowskiej.

Ponadto informuję, że organy administracji oraz podmioty zainteresowane realizacją przedsięwzięć poprawiających jakość powietrza powinny również sprawdzać możliwość uzyskania wsparcia w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO). Zakres możliwego wsparcia określony jest z osobna dla każdego RPO, a instytucjami zarządzającymi tymi Programami są zarządy województw.

Pragnę również zwrócić uwagę na możliwości dofinansowania ze środków UE w ramach *Programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE (2014–2020)*. W ramach Programu LIFE przewidziane jest m.in. wsparcie przedsięwzięć dotyczących jakości powietrza oraz ograniczenia emisji do powietrza, w tym środowiska miejskiego. Mając na względzie, że zanieczyszczenie powietrza jest poważnym problemem środowiskowym oraz zdrowotnym w państwach członkowskich Unii Europejskiej, priorytetowy charakter został nadany przedsięwzięciom związanym z wytwarzaniem energii, w szczególności na obszarach intensywnie korzystających z instalacji spalających węgiel i biomasę.

Z poważaniem

Paweł Sałek